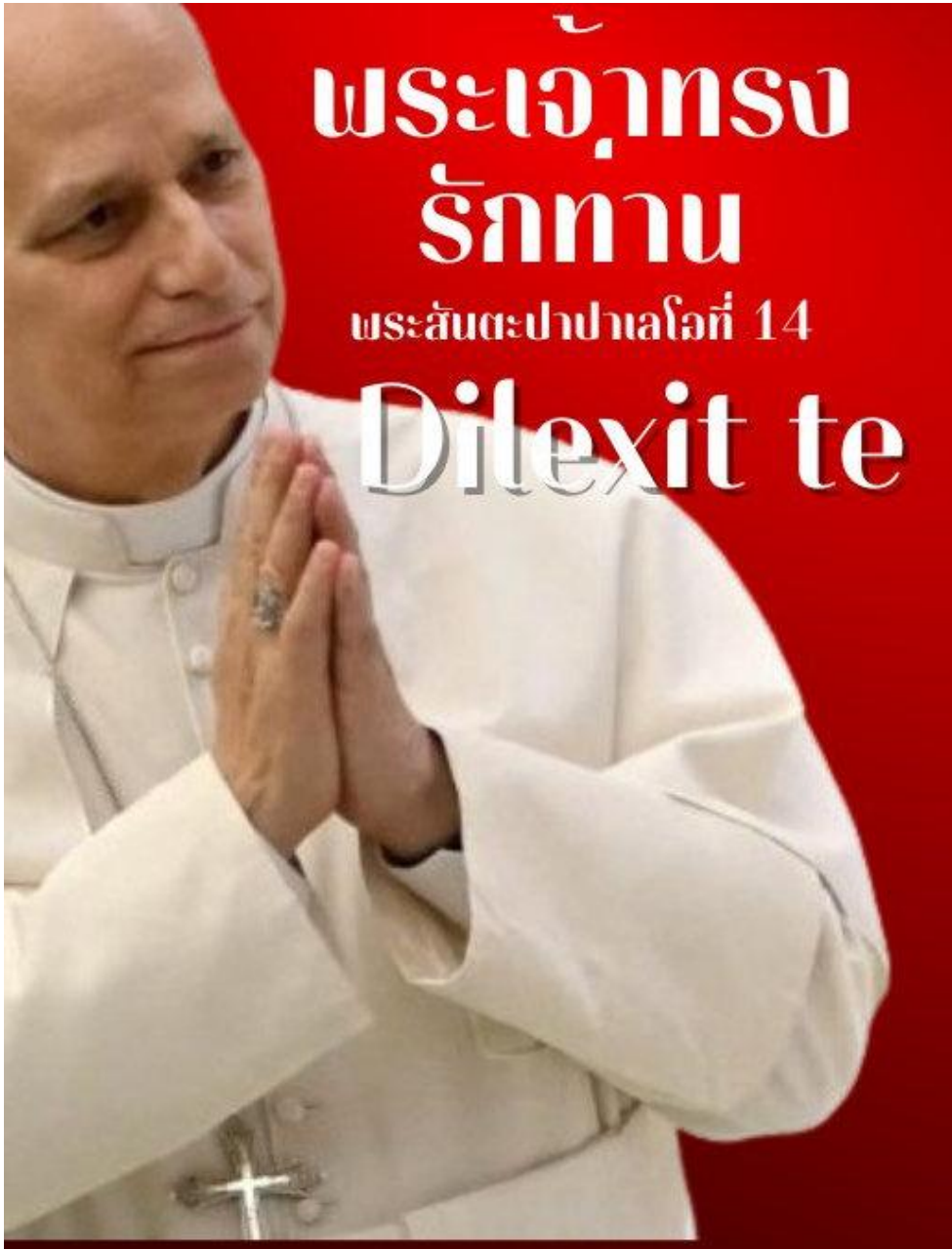

พระเจ้าทรง รักท่าน

พระสันตะปาปาฟรานซิส 14

Dilexit te

พระเจ้าทรงรักท่าน

Dilexit Te

พระราชนิพนธ์เตือนใจ (Apostolic Exhortation)

ฉบับแรกของสมเด็จพระสันตะปาปาเลโอที่ 14

บทนำ

1. “เราได้รักเจ้า” (ว 3:9) องค์พระผู้เป็นเจ้าตรัสถ้อยคำเหล่านี้แก่ชุมชนคริสตชนแห่งหนึ่ง ซึ่งต่างจากกลุ่มอื่น ๆ ตรงที่ไม่มีอิทธิพลหรือทรัพยากรใด ๆ และกลับถูกปฏิบัติด้วยความรุนแรงและการดูถูกเหยียดหยาม: “เจ้ามีกำลังเพียงเล็กน้อย... เราจะทำให้พวกเขามากกราบลงแทบเท้าของเจ้า” (ว 3:8-9) ข้อความนี้เตือนใจให้เราระลึกถึงถ้อยคำในบทเพลงของพระนางมารีย์: “พระองค์ทรงร้องผู้ทรงอำนาจลงจากบัลลังก์ และทรงยกย่องผู้ต่ำต้อยให้สูงขึ้น พระองค์ทรงประทานสิ่งดีทั้งหลายแก่ผู้ด้อยาก และทรงส่งเศรษฐีให้กลับไปมือเปล่า” (ลก 1:52-53)

2. คำประกาศความรักนี้ ซึ่งนำมาจากหนังสือวิวรณ์ สะท้อนถึงความลึกกลับอันมิรู้จบที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสได้ไตร่ตรองไว้ในพระสมณสาส์น *Dilexit Nos* (ดีเลกซี นอส) เกี่ยวกับความรักในความเป็นมนุษย์และความ เป็นพระเจ้าของพระหฤทัยพระเยซูคริสต์ ในเอกสารฉบับนั้น เราได้เห็นว่

พระเยซูทรงระบุพระองค์เองว่าเป็นหนึ่งเดียวกับ “ชนชั้นต่ำสุดของสังคม” และด้วยความรักที่ล้นเหลือจนถึงที่สุด พระองค์ทรงยืนยันศักดิ์ศรีของมนุษย์ทุกคน โดยเฉพาะเมื่อ “พวกเขาอ่อนแอ ถูกดูหมิ่น หรือทนทุกข์” เมื่อเราเพ่งพินิจความรักของพระคริสต์ “เราเองก็ได้รับแรงบันดาลใจให้ใส่ใจต่อความทุกข์และความต้องการของผู้อื่นมากขึ้น และมั่นใจในความพยายามของเราที่จะมีส่วนร่วมในงานกอบกู้ของพระองค์ ในฐานะเครื่องมือในการแพร่ขยายความรักของพระองค์”

3. ด้วยเหตุนี้ เพื่อเป็นการสืบเนื่องจากพระสมณสาส์น *Dilexit Nos* สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสจึงได้เตรียมร่างสมณสาส์นเตือนใจฉบับหนึ่งในช่วงเดือนท้าย ๆ ของชีวิตท่าน ว่าด้วยความห่วงใยของพระศาสนจักรต่อคนยากจน โดยท่านได้ตั้งชื่อว่า *Dilexi Te* เสมือนหนึ่งพระคริสต์ตรัสถ้อยคำเหล่านั้นแก่พวกเขาทุกคนว่า: “**เจ้ามีกำลังเพียงเล็กน้อย**” แต่ **“เราได้รักเจ้า”** (วร 3:9) ข้าพเจ้ายินดีที่จะรับเอกสารนี้มาเป็นของข้าพเจ้าเอง — โดยเพิ่มเติมข้อคิดเห็นบางประการ — และออกเอกสารนี้ในช่วงเริ่มต้นสมณสมัยของข้าพเจ้า เนื่องจากข้าพเจ้ามีความปรารถนา ร่วมกับผู้นำที่รักของข้าพเจ้า ที่จะให้คริสตชนทุกคนตระหนักถึงความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดระหว่างความรักของพระคริสต์กับการเรียกของพระองค์ให้ดูแลคนยากจน ข้าพเจ้าเองก็ถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องยืนยันรณในหนทางสู่ความศักดิ์สิทธิ์นี้ เพราะ “ในการเรียกให้จำพระองค์ได้ในคนยากจนและผู้ทนทุกข์ เราได้เห็นการเปิดเผยของพระหฤทัยพระคริสต์

ความรู้สึกและการเลือกที่รักซึ่งที่สุดของพระองค์ ซึ่งนักบุญทุกคนแสวงหาที่จะเลียนแบบ”

บทที่ 1 ถ้อยคำสำคัญบางประการ

4. บรรดาศิษย์ของพระเยซูตำหนิหญิงที่เทน้ำมันหอมราคาแพงลงบนพระเศียรของพระองค์ พวกเขาพูดว่า: “สิ้นเปลืองไปทำไม? น้ำมันนี้อาจขายได้เงินจำนวนมากเพื่อนำไปแจกจ่ายให้คนยากจน” แต่อย่างไรก็ตาม องค์พระผู้เป็นเจ้าตรัสตอบพวกเขาว่า: “คนยากจนนั้นอยู่กับท่านเสมอ แต่เราจะไม่อยู่กับท่านเสมอไป” (มธ 26:8-9,11) หญิงผู้นั้นมองเห็นพระเมสสิยาห์ผู้ต่ำต้อยและทนทุกข์ในพระเยซู ซึ่งนางสามารถเทความรักทั้งหมดของนางลงไปได้ ช่างเป็นการปลอบประโลมที่ยิ่งใหญ่เพียงใดที่การชโลมน้ำมันนั้นมอบให้แก่พระเศียร ซึ่งในอีกไม่กี่วันจะถูกแทงด้วยหนาม! แน่ใจว่ามันเป็นเพียงการกระทำเล็กๆ แต่ผู้ที่ทนทุกข์ย่อมรู้ดีว่าแม้เพียงการแสดงความรักเล็กน้อยก็ยิ่งใหญ่เพียงใด และนำความบรรเทามาให้ได้มากเพียงไหน พระเยซูทรงเข้าใจสิ่งนี้และตรัสกับเหล่าศิษย์ว่าความทรงจำในการกระทำของนางจะคงอยู่: “ที่ใดที่มีการประกาศข่าวดีนี้ไปทั่วโลก สิ่งที่ทำจะถูกเล่าขานเพื่อระลึกถึงนาง” (มธ 26:13) ความเรียบง่ายของการกระทำของหญิงผู้นั้นสื่อความหมายมากมาย ไม่มีเครื่องหมายแห่งความรักใด แม้จะเล็กน้อยที่สุด ที่จะถูกลืมเลือน โดยเฉพาะหากแสดงต่อผู้ที่ทนทุกข์ โดดเดี่ยว หรือขัดสน ดังเช่นองค์พระผู้เป็นเจ้าในเวลานั้น

5. ดังนั้น ความรักต่อองค์พระผู้เป็นเจ้าจึงเป็นหนึ่งเดียวกับการรักต่อคนยากจน พระเยซูองค์เดียวกับที่ตรัสว่า “คนยากจนนั้นอยู่กับท่านเสมอ” (มธ 26:11) ก็ทรงสัญญากับเหล่าศิษย์ด้วยว่า: “เราอยู่กับท่านทุกวันตลอดไป” (มธ 28:20) เรานึกถึงคำตรัสของพระองค์เช่นกันว่า: “ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านก็ทำสิ่งนั้นต่อเรา” (มธ 25:40) นี่ไม่ใช่เรื่องของความเมตตาตามประสามนุษย์เท่านั้น แต่เป็นการเปิดเผยความจริง: การสัมผัสกับผู้ต่ำต้อยและไร้อำนาจเป็นหนทางพื้นฐานในการพบกับองค์พระผู้เป็นเจ้าแห่งประวัติศาสตร์ พระองค์ยังคงตรัสกับเราผ่านทางคนยากจน

นักบุญฟรังซิส

6. สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส เมื่ออธิบายถึงการเลือกใช้พระนามนั้น ได้เล่าว่าหลังจากการเลือกตั้ง พระคาร์ดินัลเพื่อนของท่านได้สวมกอด จูบ และบอกท่านว่า: “อย่าลืมคนจน!” นี่เป็นคำเรียกร้องเดียวกับที่ผู้นำพระศาสนจักรได้ขอต่อนักบุญเปาโลเมื่อท่านขึ้นไปยังกรุงเยรูซาเล็มเพื่อยืนยันพันธกิจของท่าน (เทียบ กท 2:1-10) หลายปีต่อมา อัครสาวกยังคงยืนยันได้ว่านี่คือ “สิ่งที่ข้าพเจ้ากระตือรือร้นที่จะทำ” (กท 2:10) การดูแลคนยากจนยังเป็นความห่วงใยอย่างยิ่งของนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี: พระคริสต์เองได้สวมกอดฟรังซิสในร่างของผู้ป่วยโรคเรื้อนและเปลี่ยนชีวิตของท่าน

แม้ในปัจจุบัน นักบุญฟรังซิสในฐานะ "คนยากจนแห่งอัสนีซี" ยังคงสร้างแรงบันดาลใจให้เราด้วยแบบอย่างอันโดดเด่นของท่าน

7. แปรศตวรรษก่อน นักบุญฟรังซิสได้กระตุ้นให้เกิดการฟื้นฟูทางพระวรสารในหมู่คริสตชนและสังคมในสมัยนั้น จากชายหนุ่มที่มั่งคั่งและมั่นใจในตนเอง ฟรังซิสต้องประหลาดใจและกลับใจจากการสัมผัสโดยตรงกับคนยากจนและผู้ถูกทอดทิ้งในสังคม เรื่องราวชีวิตของท่านยังคงดึงดูดความคิดและจิตใจของผู้มีความเชื่อ และแม้แต่ผู้ไม่มีความเชื่อจำนวนมาก มัน “เปลี่ยนประวัติศาสตร์” ก้าวต่อไปในเส้นทางเดียวกันนี้เกิดขึ้นโดยสภาสังคายนาวาติกันที่ 2 ดังที่นักบุญเปาโลที่ 6 ชี้ให้เห็นว่า “อุปมาเรื่องชาวสะมาเรียผู้ใจดีเป็นแบบอย่างจิตตารมณ์ของสภาสังคายนา” ข้าพเจ้ามั่นใจว่าการเลือกเข้าข้างฝ่ายคนยากจน (preferential choice for the poor) เป็นแหล่งกำเนิดของการฟื้นฟูที่พิเศษทั้งสำหรับพระศาสนจักรและสังคม หากเราเพียงแต่ปลดปล่อยตนเองจากความยึดติดในตนเองและเปิดหูรับฟังเสียงร้องของพวกเข

เสียงร้องของคนยากจน

8. ข้อความในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ที่พระเจ้าทรงเปิดเผยพระองค์ต่อโมเสสในพุ่มไม้ที่ลุกเป็นไฟ สามารถใช้เป็นจุดเริ่มต้นที่มั่นคงสำหรับความพยายามนี้ ที่นั่นพระองค์ตรัสว่า: “เราเห็นความทุกข์ทรมานของประชากรของเราในอียิปต์ เราได้ยินเสียงร้องของเขาเพราะนายงานกดขี่ เรารู้ความทุกข์ร้อน

ของเขา และเราลงมาเพื่อช่วยเขาให้รอดพ้น... ดังนั้น จงมาเถิด เราจะส่งเจ้าไป” (อพ 3:7-8,10) พระเจ้าทรงแสดงความห่วงใยต่อความต้องการของคนยากจน: “เมื่อชาวอิสราเอลร้องทูลองค์พระผู้เป็นเจ้า พระองค์ทรงโปรดให้ผู้ช่วยรอดพ้นเกิดขึ้น” (ว 3:15) ในการได้ยินเสียงร้องของคนยากจน เราถูกขอให้เข้าไปในพระหฤทัยของพระเจ้า ผู้ทรงห่วงใยความต้องการของบุตรหลานของพระองค์เสมอ โดยเฉพาะผู้ที่ขัดสนที่สุด หากเรายังคงเพิกเฉยต่อเสียงร้องนั้น คนยากจนอาจร้องทูลพระเจ้ากล่าวโทษเรา และเราจะมีบาป (เทียบ ฉธบ 15:9) และหันหนีไปจากพระหฤทัยของพระเจ้า

9. สภาพของคนยากจนเป็นเสียงร้องที่ท้าทายชีวิต สังคม ระบบการเมือง และเศรษฐกิจ และที่สำคัญคือพระศาสนจักร มาตลอดประวัติศาสตร์มนุษยชาติ บนใบหน้าที่ยิ้มแย้มของคนยากจน เราเห็นความทุกข์ทรมานของผู้บริสุทธิ์ และดังนั้นจึงเห็นความทุกข์ทรมานของพระคริสต์เอง ในขณะเดียวกัน เราอาจต้องพูดให้ถูกต้องยิ่งขึ้นถึง "หลายใบหน้า" ของคนยากจนและความยากจน เนื่องจากเป็นปรากฏการณ์ที่มีหลายมิติ ในความเป็นจริง ความยากจนมีหลายรูปแบบ: ความยากจนของผู้ขาดแคลนปัจจัยยังชีพ, ความยากจนของผู้ที่ถูกกีดกันทางสังคมและขาดเครื่องมือในการส่งเสียงเพื่อศักดิ์ศรีและความสามารถของตน, ความยากจนทางศีลธรรมและจิตวิญญาณ, ความยากจนทางวัฒนธรรม, ความยากจนของผู้ที่อยู่ในสถานะอ่อนแอหรือเปราะบางส่วนบุคคลหรือทางสังคม, ความยากจนของผู้ที่ไม่มีสิทธิ์ ไม่มีพื้นที่ ไม่มีเสรีภาพ

10. ในแง่นี้ อาจกล่าวได้ว่าความมุ่งมั่นต่อคนยากจนและการขจัดสาเหตุเชิงโครงสร้างของความยากจนได้รับความสำคัญมากขึ้นในทศวรรษที่ผ่านมา แต่ก็ยังไม่เพียงพอ นี่เป็นเพราะสังคมของเรามักนิยมเกณฑ์ในการดำเนินชีวิตและการเมืองที่เต็มไปด้วยความไม่เท่าเทียมมากมาย ผลที่ตามมาคือ ความยากจนรูปแบบเดิมที่เราตระหนักและพยายามต่อสู้ กำลังถูกสมทบด้วยรูปแบบใหม่ๆ ที่บางครั้งแนบเนียนและอันตรายยิ่งกว่า จากมุมมองนี้ เป็นเรื่องที่น่ายินดีที่สหประชาชาติได้กำหนดให้การขจัดความยากจนเป็นหนึ่งในเป้าหมายแห่งสหัสวรรษ

11. ความมุ่งมั่นที่เป็นรูปธรรมต่อคนยากจนต้องมาพร้อมกับการเปลี่ยนความคิดที่ส่งผลในระดับวัฒนธรรม ความจริงแล้ว ภาพลวงตาของความสุขที่ได้จากชีวิตที่สะดวกสบายผลักดันผู้คนจำนวนมากไปสู่วิถีทัศน์ชีวิตที่เน้นการสะสมความมั่งคั่งและความสำเร็จทางสังคมไม่ว่าจะต้องแลกด้วยอะไรก็ตาม แม้จะต้องเอาเปรียบผู้อื่นและอาศัยอุดมคติทางสังคมและระบบการเมือง-เศรษฐกิจที่ไม่ยุติธรรมซึ่งเอื้อต่อผู้ที่แข็งแกร่งที่สุด ดังนั้นในโลกที่คนยากจนมีจำนวนเพิ่มขึ้น เรากลับเห็นการเติบโตของกลุ่มชนชั้นนำที่ร่ำรวย ซึ่งอาศัยอยู่ในฟองสบู่แห่งความสะดวกสบายและความหรูหราแทบจะเป็นคนละโลกกับคนทั่วไป นี่หมายความว่าวัฒนธรรมที่ทิ้งขว้างผู้อื่นยังคงดำรงอยู่ — บางครั้งก็ถูกปิดบังไว้อย่างดี — โดยไม่รู้ตัว และทนดูด้วยความเฉยเมยที่ผู้คนนับล้านต้องตายเพราะความหิวโหยหรือเอาชีวิตรอดในสภาพที่ไม่เหมาะสมกับมนุษย์ ไม่กี่ปีมานี้ ภาพเด็กที่ไร้ชีวิตนอนอยู่

บนชายหาดเมดิเตอร์เรเนียนได้ก่อให้เกิดความตื่นตระหนก; แต่น่าเสียดายนอกเหนือจากเสียงวิจารณ์ชั่วครู่ชั่วยาม เหตุการณ์ทำนองนี้กลายเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญและถูกมองว่าเป็นข่าวเล็กๆ น้อยๆ

12. เราต้องไม่พูดอย่างประณามเมื่อกล่าวถึงปัญหาของความยากจน เพราะผู้คนจำนวนมากต้องเผชิญเนื่องจากการขาดแคลนอาหารและน้ำ ในประเทศที่ร่ำรวย จำนวนคนยากจนที่เพิ่มขึ้นก็น่าเป็นห่วงเช่นกัน ในยุโรป ครอบครัวจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ พบว่าตนเองไม่สามารถระดับประคองไปจนถึงสิ้นเดือนได้ โดยทั่วไป เรากำลังเห็นการเพิ่มขึ้นของความยากจนหลากหลายประเภท ซึ่งไม่ใช่ความจริงเพียงหนึ่งเดียวอีกต่อไป แต่เกี่ยวข้องกับรูปแบบความยากจนทางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลาย สะท้อนถึงการกระจายของความไม่เท่าเทียมแม้ในบริบทที่มั่งคั่ง อย่าลืมว่า “ผู้หญิงที่ตกอยู่ในสถานการณ์ถูกกีดกัน ถูกทารุณกรรม และถูกใช้ความรุนแรงนั้นยากจนเป็นสองเท่า เพราะพวกเธอมักมีความสามารถในการปกป้องสิทธิของตนน้อยกว่า ถึงกระนั้น เราก็ยังเห็นตัวอย่างความกล้าหาญในชีวิตประจำวันของพวกเธอในการปกป้องและคุ้มครองครอบครัวที่เปราะบางอยู่เสมอ” แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงสำคัญในบางประเทศ แต่ “การจัดระเบียบสังคมทั่วโลกยังห่างไกลจากการสะท้อนให้เห็นชัดเจนว่าผู้หญิงมีศักดิ์ศรีและสิทธิเท่าเทียมกับผู้ชาย เราพูดอย่างหนึ่ง แต่การตัดสินใจและความเป็นจริงบอกอีกอย่างหนึ่ง” โดยเฉพาะเมื่อเราพิจารณาจำนวนผู้หญิงที่ยากไร้จริงๆ

อคติทางอุดมการณ์

13. หลายครั้งที่เรามองข้ามข้อมูลแสดงความเป็นจริง หรือการ “ตีความว่าสถานการณ์ของคนยากจนไม่ได้เลวร้ายนัก” หรือกล่าวว่า “กฎเกณฑ์ทางเศรษฐกิจบางอย่างมีประสิทธิภาพต่อการเติบโต แต่ไม่ใช่สำหรับการพัฒนามนุษย์อย่างบูรณาการ ความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น แต่มาพร้อมกับความไม่เท่าเทียม ส่งผลให้ ‘ความยากจนรูปแบบใหม่ๆ ปรากฏขึ้น’ การอ้างว่าโลกสมัยใหม่ได้ลดความยากจนลงนั้นเกิดจากการวัดความยากจนด้วยเกณฑ์ในอดีตที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในปัจจุบัน ในสมัยก่อน การไม่มีไฟฟ้าใช้ไม่ถือว่าเป็นสัญญาณของความยากจน... ความยากจนต้องถูกเข้าใจและวัดในบริบทของโอกาสที่มีอยู่จริงในแต่ละช่วงประวัติศาสตร์” อย่างไรก็ตาม เอกสารปี 1984 ของประชาคมยุโรปประกาศว่า “‘คนยากจน’ หมายถึงบุคคล ครอบครัว และกลุ่มบุคคลที่มีทรัพยากร (ทางวัตถุ วัฒนธรรม และสังคม) จำกัดจนถูกกีดกันจากวิถีชีวิตขั้นต่ำที่ยอมรับได้ในรัฐสมาชิกที่พวกเขาอาศัยอยู่” หากเรายอมรับว่ามนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันโดยไม่ขึ้นกับสถานที่เกิด ความแตกต่างมหาศาลระหว่างประเทศและภูมิภาคก็เป็นสิ่งที่เพิกเฉยไม่ได้

14. คนยากจนไม่ได้อยู่ที่นั่นโดยบังเอิญหรือเพราะโชคชะตาที่มีดบอดและโหดร้าย และสำหรับคนส่วนใหญ่ ความยากจนไม่ใช่ทางเลือก กระนั้นยังมีความที่กล้าอ้างเช่นนี้ ซึ่งเผยให้เห็นความมีดบอดและความโหดร้ายของพวกเขาเอง แน่นอน ในหมู่คนยากจนมีผู้ที่ไม่ต้องการทำงาน อาจเพราะบรรพบุรุษ

ที่ทำงานหนักมาตลอดชีวิตก็ยังคงตายอย่างยากจน แต่ยังมีอีกมากมาย — ทั้งชายและหญิง — ที่ทำงานตั้งแต่เช้าจรดค่ำ อาจจะเก็บของเก่าหรือทำนองนั้น ทั้งที่รู้ว่าการหนักของพวกเขาจะช่วยให้แค่พอประทังชีวิต แต่ไม่มีวันทำให้ชีวิตดีขึ้นจริงๆ และไม่อาจกล่าวได้ว่าคนส่วนใหญ่ยากจนเพราะพวกเขา “ไม่สมควร” ได้ดีกว่านี้ ดังที่มุมมองแบบพวกมากลากไป (meritocracy) ที่บิดเบือนซึ่งมองเห็นแต่ผู้ประสบความสำเร็จว่าเป็นผู้ “สมควรได้รับ” พยายามจะอ้าง

15. คริสตชนเอง ในหลายโอกาส ก็ยอมจำนนต่อทัศนคติที่ถูกหล่อหลอมโดยอุดมการณ์ทางโลก หรือแนวทางทางการเมืองและเศรษฐกิจที่นำไปสู่การเหมารวมอย่างหยาบๆ และข้อสรุปที่ผิดพลาด ความจริงที่ว่าบางคนเมินเฉยหรือเยาะเย้ยงานการกุศล ราวกับว่าเป็นความหลงใหลของคนกลุ่มน้อยและไม่ใช่ว่าหัวใจสำคัญของพันธกิจของพระศาสนจักร ทำให้ข้าพเจ้ามั่นใจถึงความจำเป็นที่จะต้องกลับไปอ่านพระวรสารใหม่อีกครั้ง มิฉะนั้นเราจะเสี่ยงต่อการแทนที่พระวรสารด้วยปัญญาของโลกนี้ คนยากจนไม่อาจถูกละเลยได้ หากเราต้องการคงอยู่ในกระแสธารแห่งชีวิตของพระศาสนจักรที่มีต้นกำเนิดในพระวรสารและออกดอกออกผลในทุกยุคทุกสมัย

บทที่ 2 พระเจ้าทรงเลือกคนยากจน

การเลือกคนยากจน

16. พระเจ้าทรงเป็นความรักที่เปี่ยมด้วยเมตตา และแผนการแห่งความรักของพระองค์ ซึ่งคลี่คลายและสำเร็จบริบูรณ์ในประวัติศาสตร์นั้น เหนือสิ่งอื่นใดคือการเสด็จลงมาและการมาอยู่ท่ามกลางเราเพื่อปลดปล่อยเราจากความเปิ่นทาส ความกลัว บาป และอำนาจแห่งความตาย เมื่อทอดพระเนตรสภาพความเป็นมนุษย์ด้วยสายตาที่เมตตาและพระทัยที่เปี่ยมด้วยความรัก พระองค์ทรงหันมาหาสิ่งสร้างของพระองค์และดูแลความขัดสนของพวกเขา เพื่อที่จะร่วมรับรู้ถึงข้อจำกัดและความเปราะบางในธรรมชาติมนุษย์ของเรา พระองค์เองจึงทรงยอมเป็นคนยากจนและบังเกิดในเนื้อหนังเหมือนอย่างเรา เราได้รู้จักพระองค์ในความต่ำต้อยของทารกที่วางอยู่ในรางหญ้า และในความอภัยสุดสูกที่สุดบนไม้กางเขน ซึ่งพระองค์ทรงร่วมรับความยากจนขั้นรุนแรงที่สุดของเรา นั่นคือความตาย

ดังนั้น จึงเข้าใจได้ง่ายว่าทำไมเราถึงพูดในทางเทววิทยาได้ว่า **พระเจ้าทรงมี "การเลือกเข้าข้างฝ่ายคนยากจน" (preferential option for the poor)** ซึ่งเป็นสำนวนที่เกิดขึ้นในบริบทของทวีปละตินอเมริกา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการประชุมที่ปวยบลา แต่ได้รับการผสมผสานเข้ากับคำสอนต่อๆ มาของพระศาสนจักรเป็นอย่างดี “ความพึงใจ” นี้ไม่ได้บ่งบอกถึงการผูกขาดหรือการเลือกปฏิบัติต่อกลุ่มอื่นแต่อย่างใด ซึ่งเป็นสิ่งที่

เป็นไปได้สำหรับพระเจ้า แต่มีเจตนาเพื่อเน้นย้ำการกระทำของพระเจ้าที่ขับเคลื่อนด้วยความเมตตาต่อความยากจนและความอ่อนแอของมนุษยชาติทั้งมวล ด้วยความปรารถนาที่จะสถาปนาอาณาจักรแห่งความยุติธรรม ฆราวาสภาพ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน พระเจ้าทรงมีที่ว่างพิเศษในพระทัยสำหรับผู้ที่ถูกเลือกปฏิบัติและถูกกดขี่ และพระองค์ทรงขอให้เรา ซึ่งเป็นพระศาสนจักรของพระองค์ ตัดสินใจเลือกอย่างเด็ดขาดและถึงรากถึงโคนเพื่อเข้าข้างผู้ที่อ่อนแอที่สุด

17. ด้วยมุมมองนี้ ช่วยให้เราเข้าใจพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิม ที่นำเสนอพระเจ้าในฐานะมิตรและผู้ปลดปล่อยคนยากจน ผู้ทรงสดับฟังเสียงร้องของคนยากจนและยื่นมือเข้ามาเพื่อปลดปล่อยพวกเขา (เยเรมีย์ 34:7) พระเจ้าผู้ทรงเป็นที่ลี้ภัยของคนยากจน ทรงประณามความอยุติธรรมที่กระทำต่อผู้ที่อ่อนแอที่สุดผ่านทางบรรดาประกาศก — เรานึกถึงอาโมสและอิสยาห์เป็นพิเศษ — และทรงกระตุ้นให้อิสราเอลฟื้นฟูการนมัสการจากภายใน เพราะคนเราไม่สามารถอธิษฐานและถวายเครื่องบูชาได้ในขณะที่กดขี่ผู้ที่อ่อนแอและยากจนที่สุด ตั้งแต่เริ่มแรกในพระคัมภีร์ ความรักของพระเจ้าแสดงออกอย่างชัดเจนด้วยการปกป้องผู้ที่อ่อนแอและยากจน จนอาจกล่าวได้ว่าพระองค์ทรงมีความรักใคร่เอ็นดูเป็นพิเศษต่อพวกเขา “พระหฤทัยของพระเจามีที่ว่างพิเศษสำหรับคนยากจน... ประวัติศาสตร์การไถ่กู้ทั้งหมดของเราถูกทำเครื่องหมายด้วยการประทับอยู่ของคนยากจน”

พระเยซู พระเมสสิยาห์ผู้ยากจน

18. ประวัติศาสตร์ในพันธสัญญาเดิมเกี่ยวกับความรักที่เลือกข้างคนยากจนของพระเจ้าและความพร้อมที่จะสตัปฟังเสียงร้องของพวกเขา — ซึ่งข้าพเจ้าได้กล่าวถึงโดยสังเขป — ได้บรรลุความสมบูรณ์ในพระเยซูชานาซาเร็ธ โดยการรับสภาพมนุษย์ พระองค์ “ทรงสละพระองค์เอง รับสภาพทาส ทรงบังเกิดเป็นมนุษย์” (ฟป 2:7) และในรูปแบบนั้นพระองค์ได้นำความรอดพ้นมาสู่เรา ความยากจนของพระองค์เป็นความยากจนที่ถึงรากถึงโคน ซึ่งมีรากฐานมาจากพันธกิจที่จะเปิดเผยความรักของพระเจ้าที่มีต่อเราอย่างเต็มเปี่ยม (เทียบ ยน 1:18; 1 ยน 4:9) ดังที่นักบุญเปาโลกล่าวไว้อย่างสั้นกระชับแต่น่าประทับใจตามแบบฉบับของท่านว่า: “ท่านรู้ถึงพระหรรษทานของพระเยซูคริสต์ องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราแล้วว่า แม้พระองค์ทรงร่ำรวย ก็ยังทรงยอมกลายเป็นคนยากจนเพราะเห็นแก่ท่านเพื่อท่านจะได้ร่ำรวยเพราะความยากจนของพระองค์” (2 คร 8:9)

19. พระวรสารแสดงให้เห็นว่าความยากจนได้ประทับรอยอยู่ในทุกแง่มุมของชีวิตพระเยซู ตั้งแต่วินาทีที่พระองค์เสด็จเข้ามาในโลก พระเยซูทรงรู้จักประสบการณ์อันเข้มข้นของการถูกปฏิเสธ ผู้นิพนธ์พระวรสารลูกาเล่าว่าโยเซฟและมารีย์ ซึ่งกำลังจะให้กำเนิดบุตร ได้เดินทางมาถึงเบธเลเฮมและเสริมอย่างน่าสะเทือนใจว่า “ไม่มีที่ในโรงเตี๊ยมสำหรับเขา” (ลก 2:7) พระเยซูประสูติในสภาพแวดล้อมที่ต่ำต้อยและถูกวางในรางหญ้า; จากนั้น

เพื่อช่วยพระองค์ให้รอดพ้นจากการถูกสังหาร พวกเขาต้องหนีไปอียิปต์ (เทียบ มธ 2:13-15) เมื่อเริ่มพันธกิจเปิดเผย หลังจากประกาศในธรรมศาลาที่นาซาเร็ธว่าปีแห่งความโปรดปรานซึ่งจะนำความชื่นชมยินดีมาสู่คนยากจนได้สำเร็จในพระองค์แล้ว พระองค์กลับถูกขับไล่ออกจากเมือง (เทียบ ลก 4:14-30) พระองค์สิ้นพระชนม์เยี่ยงผู้ถูกขับไล่ ถูกนำออกไปนอกกรุงเยรูซาเล็มเพื่อถูกตรึงกางเขน (เทียบ มก 15:22) อันที่จริง นั่นคือคำอธิบายความยากจนของพระเยซูที่ดีที่สุด: พระองค์ทรงประสบกับการถูกกีดกันเช่นเดียวกับชะตากรรมของคนยากจน ผู้ที่ถูกสังคมขับไล่ พระเยซูทรงเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึง *privilegium pauperum* (อภิสิทธิ์ของคนยากจน) นี้ พระองค์ทรงนำเสนอพระองค์เองต่อโลกไม่เพียงในฐานะพระเมสสิยาห์ผู้ยากจน แต่ยังเป็นพระเมสสิยาห์ของและเพื่อคนยากจนด้วย

20. มีเบาะแสบางอย่างเกี่ยวกับสถานะทางสังคมของพระเยซู ประการแรก พระองค์ทรงทำงานเป็นช่างฝีมือ หรือช่างไม้, *téktōn* (เทียบ มก 6:3) คนเหล่านี้หาเลี้ยงชีพด้วยแรงงานฝีมือ เนื่องด้วยไม่ได้เป็นเจ้าของที่ดิน พวกเขาจึงถูกมองว่าต่ำต้อยกว่าชาวนา เมื่อโยเซฟและมารีย์นำพระกุมารเยซูมาถวายในพระวิหาร บิดามารดาของพระองค์ถวายนกเขาคู่หนึ่งหรือนกพิราบ (เทียบ ลก 2:22-24) ซึ่งตามข้อกำหนดของหนังสือเลวีนิติ (เทียบ 12:8) ถือเป็นเครื่องบูชาของคนยากจน เหตุการณ์ที่ค่อนข้างสำคัญในพระวรสารเล่าว่าพระเยซูและบรรดาศิษย์ได้ตรวงข้าวมากินขณะเดินผ่านทุ่งนา (เทียบ มก

2:23-28) มีเพียงคนยากจนเท่านั้นที่ได้รับอนุญาตให้เก็บข้าวตกในทุ่งนา เช่นนี้ ยิ่งไปกว่านั้น พระเยซูตรัสถึงพระองค์เองว่า: “สุนัขจิ้งจอกยังมีโพรง และนกในอากาศยังมีรัง แต่บุตรแห่งมนุษย์ไม่มีที่ที่จะวางศีรษะ” (มธ 8:20; ลก 9:58) แท้จริงแล้ว พระองค์ทรงเป็นอาจารย์พนจร ซึ่งความยากจนและความไม่มั่นคงเป็นเครื่องหมายถึงความผูกพันของพระองค์กับพระบิดา สิ่งเหล่านี้ยังเป็นเงื่อนไขสำหรับผู้ที่ยอมรับว่าจะติดตามพระองค์ในวิถีแห่งการเป็นศิษย์ ในทางนี้ การละทิ้งทรัพย์สิน ความมั่งคั่ง และความมั่นคงทางโลก กลายเป็นเครื่องหมายที่มองเห็นได้ของการมอบตนเองไว้กับพระเจ้าและการดูแลของพระองค์

21. เมื่อเริ่มพันธกิจเปิดเผย พระเยซูปรากฏองค์ในธรรมศาลาที่นาซาเร็ธ อ่านม้วนหนังสือของประกาศกอิสยาห์และนำถ้อยคำของประกาศกมาใช้กับพระองค์เอง: “พระจิตของพระเจ้าทรงอยู่เหนือข้าพเจ้า เพราะพระองค์ทรงเจิมข้าพเจ้าไว้ให้ประกาศข่าวดีแก่คนยากจน” (ลก 4:18; เทียบ อสย 61:1) ด้วยเหตุนี้ พระองค์จึงเปิดเผยพระองค์เองว่าเป็นผู้ที่มาในปัจจุบันกาลของประวัติศาสตร์ เพื่อนำความใกล้ชิดด้วยความรักของพระเจ้ามาให้ ซึ่งเหนือสิ่งอื่นใดคืองานแห่งการปลดปล่อยผู้ที่ตกเป็นทาสของความชั่วร้าย และเพื่อผู้ที่อ่อนแอและยากจน เครื่องหมายที่มาพร้อมกับการเทศนาของพระเยซูคือการสำแดงความรักและความเมตตาที่พระเจ้าทรงมองดูผู้ยากจน และคนบาป ซึ่งถูกกีดกันจากสังคมและแม้แต่จากผู้มีความเชื่อ เนื่องจากสภาพของพวกเขา พระองค์ทรงทำให้คนตาบอดมองเห็น รักษา

คนโรคเรื้อรัง ปลุกคนตาย และประกาศข่าวดีแก่คนยากจน: พระเจ้าทรงอยู่ใกล้ พระเจ้าทรงรักท่าน (เทียบ ลก 7:22) นี้อธิบายว่าทำไมพระองค์จึงประกาศว่า: “เป็นสุข ท่านที่ยากจน เพราะอาณาจักรของพระเจ้าเป็นของท่าน” (ลก 6:20) พระเจ้าทรงแสดงความพึงพอใจต่อคนยากจน: ถ้อยคำแห่งความหวังและการปลดปล่อยขององค์พระผู้เป็นเจ้าถูกส่งไปยังพวกเขา ก่อนเป็นลำดับแรก ดังนั้น แม้ในความยากจนหรือความอ่อนแอ ไม่ควรมีใครรู้สึกถูกทอดทิ้ง และพระศาสนจักร หากต้องการเป็นพระศาสนจักรของพระคริสต์ ต้องเป็นพระศาสนจักรแห่งความสุขแท้จริง (Beatitudes) เป็นพระศาสนจักรที่ให้พื้นที่แก่ผู้ต่ำต้อยและเดินเคียงข้างคนยากจนในฐานะผู้ยากจน เป็นที่ซึ่งคนยากจนมีที่ทางพิเศษ (เทียบ ยก 2:2-4)

22. ในสมัยนั้น ผู้ขัดสนและผู้ป่วยที่ขาดแคลนปัจจัยยังชีพมักถูกบังคับให้ขอทาน พวกเขาจึงแบกภาระเพิ่มเติมคือความอับอายทางสังคม เนื่องจากความเชื่อที่ว่าความเจ็บป่วยและความยากจนมีความเชื่อมโยงกับบาปส่วนตัว พระเยซูทรงต่อต้านความคิดนี้อย่างแข็งขันโดยยืนยันว่าพระเจ้า “ทรงให้ดวงอาทิตย์ขึ้นเหนือคนชั่วและคนดี และทรงให้ฝนตกเหนือคนชอบธรรมและคนอธรรม” (มธ 5:45) อันที่จริง พระองค์ทรงพลิกแนวคิดนั้นอย่างสิ้นเชิง ดังที่เราเห็นจากตอนจบของอุปมาเรื่องเศรษฐีกับลาซารัส: “ลูกเอ๋ย จงจำไว้ว่าเมื่อยังมีชีวิตอยู่ ลูกได้รับสิ่งดีๆ และลาซารัสได้รับสิ่ง

เลวร้าย แต่บัดนี้เขาได้รับการปล่อยตัวอยู่ที่นี่ ส่วนลูกต้องทนทุกข์ทรมาน” (ลก 16:25)

23. ดังนั้นจึงชัดเจนว่า “ความเชื่อของเราในพระคริสต์ ผู้ทรงยอมเป็นคนยากจน และทรงอยู่ใกล้ชิดคนยากจนและผู้ถูกขับไล่เสมอ เป็นพื้นฐานของความหวังใยที่เรามีต่อการพัฒนาอย่างบูรณาการของสมาชิกที่ถูกกละเลยที่สุดในสังคม” ข้าพเจ้ามักสงสัยว่า แม้คำสอนในพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์จะชัดเจนเกี่ยวกับคนยากจน แต่ทำไมหลายคนยังคงคิดว่าพวกเขาสามารถเพิกเฉยต่อคนยากจนได้อย่างสบายใจ แต่สำหรับตอนนี้ ให้เราดำเนินการตามข้อไต่ตรองของเราต่อไปเกี่ยวกับสิ่งที่พระคัมภีร์บอกเราเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเรากับคนยากจนและสถานที่สำคัญของพวกเขาในประชากรของพระเจ้า

ความเมตตาต่อคนยากจนในพระคัมภีร์

24. อัครสาวกยอห์นเขียนว่า: “ผู้ที่ไม่รักพี่น้องที่มองเห็นได้ ย่อมไม่สามารถรักพระเจ้าที่มองไม่เห็นได้” (1 ยน 4:20) เช่นเดียวกัน ในคำตอบที่พระเยซูตรัสตอบธรรมจารย์ พระองค์ทรงยกบทบัญญัติโบราณสองข้อ: “ท่านจะต้องรักองค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าของท่าน สุดจิตใจ สุดวิญญาณ และสุดกำลังของท่าน” (ฉธบ 6:5) และ “ท่านจะต้องรักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง” (ลก 19:18) โดยรวมเข้าเป็นบทบัญญัติเดียวกัน ผู้นิพนธ์พระวรสารมาระโกรายงานคำตอบของพระเยซูด้วยถ้อยคำเหล่านี้: “เอกเป็นเอก

คือ ‘อิสราเอลเอ๋ย จงฟังเถิด องค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าของเราทรงเป็นองค์พระผู้เป็นเจ้าแต่เพียงพระองค์เดียว ท่านจะต้องรักองค์พระผู้เป็นเจ้า พระเจ้าของท่าน สุดจิตใจ สุดวิญญาณ สุดสติปัญญา และสุดกำลังของท่าน’ ประการที่สองคือ ‘ท่านจะต้องรักเพื่อนมนุษย์เหมือนรักตนเอง’ ไม่มีบทบัญญัติอื่นใดยิ่งใหญ่กว่าสองข้อนี้” (12:29-31)

25. ข้อความจากหนังสือเลวีนิติสอนเรื่องความรักต่อเพื่อนบ้าน ในขณะที่ข้อความอื่นๆ เรียกร้องให้มีความเคารพ — หรือแม้กระทั่งความรัก — ต่อศัตรูด้วยซ้ำ: “เมื่อท่านพบวัวหรือลาของศัตรูหลงทางมา ท่านจงจูงมันกลับไปคืนเจ้าของ เมื่อท่านเห็นลาของผู้ที่เกลียดชังท่านล้มลงเพราะบรรทุกของหนัก และท่านไม่อยากช่วยปลดปล่อยมัน ท่านจะต้องช่วยเขาปลดปล่อยมัน” (อพ 23:4-5) ที่นี้คุณค่าที่แท้จริงของการเคารพผู้อื่นถูกระบุไว้อย่างชัดเจน: ใครก็ตามที่ขัดสน แม้จะเป็นศัตรู ย่อมสมควรได้รับความช่วยเหลือจากเราเสมอ

26. คำสอนของพระเยซูเรื่องความรักต่อพระเจ้าเป็นเอก ถูกเติมเต็มอย่างชัดเจนด้วยการยืนยันกรานของพระองค์ที่ว่า บุคคลไม่สามารถรักพระเจ้าได้ หากไม่ขยายความรักนั้นไปยังคนยากจน ความรักต่อเพื่อนมนุษย์เป็นบทพิสูจน์ที่จับต้องได้ถึงความจริงของความรักที่เรามีต่อพระเจ้า ดังที่อัครสาวกยอห์นยืนยัน: “ไม่มีใครเคยเห็นพระเจ้า ถ้าเรารักกัน พระเจ้าก็ทรงดำรงอยู่ในเรา และความรักของพระองค์ก็สมบูรณ์ในเรา... พระเจ้าทรงเป็น

ความรัก และผู้ที่ดำรงอยู่ในความรัก ก็ดำรงอยู่ในพระเจ้า และพระเจ้าทรงดำรงอยู่ในเขา” (1 ยน 4:12,16) ความรักทั้งสองนี้แตกต่างกันแต่แยกจากกันไม่ได้ แม้ในกรณีที่ไม่มีการอ้างถึงพระเจ้าโดยชัดแจ้ง องค์พระผู้เป็นเจ้าเองก็ทรงสอนว่าการกระทำแห่งความรักทุกอย่างต่อเพื่อนมนุษย์เป็นการสะท้อนความรักของพระเจ้าในทางใดทางหนึ่ง: “เราบอกความจริงแก่ท่านว่า ท่านทำสิ่งใดต่อพี่น้องผู้ต่ำต้อยที่สุดของเราคนหนึ่ง ท่านก็ทำสิ่งนั้นต่อเรา” (มธ 25:40)

27. ด้วยเหตุนี้ กิจเมตตาจึงได้รับการแนะนำให้เป็นเครื่องหมายแห่งความแท้จริงของการนมัสการ ซึ่งในขณะที่ถวายเป็นการสรรเสริญแด่พระเจ้า ก็มีหน้าที่เปิดใจเราให้รับการเปลี่ยนแปลงที่พระจิตเจ้าทรงกระทำในเรา เพื่อให้เราทุกคนกลายเป็นภาพลักษณ์ของพระคริสต์และความเมตตาของพระองค์ต่อผู้ที่อ่อนแอที่สุด ในแง่นี้ ความสัมพันธ์ของเรากับองค์พระผู้เป็นเจ้า ซึ่งแสดงออกในการนมัสการ ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อปลดปล่อยเราจากความเสี่ยงที่จะดำเนินความสัมพันธ์ตามตรรกะของการคำนวณ ผลประโยชน์และเห็นแก่ตัว แต่เราเปิดรับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ที่ห้อมล้อมผู้ที่รักกันและกัน และดังนั้นจึงแบ่งปันทุกสิ่งร่วมกัน ในเรื่องนี้ พระเยซูทรงแนะนำว่า: “เมื่อท่านจัดงานเลี้ยงกลางวันหรือกาลเลี้ยงอาหารค่ำ อย่าเชิญมิตรสหาย พี่น้อง ญาติ หรือเพื่อนบ้านที่ร่ำรวย เพราะเกรงว่าเขาจะเชิญท่านกลับ และท่านจะได้รับการตอบแทน แต่เมื่อท่านจัดงานเลี้ยง จงเชิญ

คนยากจน คนพิการ คนง่อย และคนตาบอด แล้วท่านจะเป็นสุข เพราะคนเหล่านั้นไม่มีอะไรจะตอบแทนท่าน” (ลก 14:12-14)

28. การเรียกร้องขององค์พระผู้เป็นเจ้าให้แสดงความเมตตาต่อคนยากจนมาถึงจุดสูงสุดในอุปมาเรื่องการพิพากษาครั้งสุดท้าย (เทียบ มธ 25:31-46) ซึ่งสามารถใช้เป็นภาพประกอบที่ชัดเจนของความสุขแท้จริงของผู้มีใจเมตตา ในอุปมาเรื่องนั้น องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงมอบกุญแจสู่ความสมบูรณ์ในชีวิตให้แก่เรา; แท้จริงแล้ว “หากเราแสวงหาความศักดิ์สิทธิ์ที่พอพระทัยพระเจ้า ข้อความนี้เสนอกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนข้อหนึ่งซึ่งเราจะถูกพิพากษา” ถ้อยคำที่ชัดเจนและทรงพลังของพระวรสารต้องถูกนำไปปฏิบัติ “โดยไม่มี ‘ถ้า’ หรือ ‘แต่’ ใดๆ ที่จะลดทอนพลังของมัน องค์พระผู้เป็นเจ้าของเราทรงแสดงให้เห็นชัดเจนมากกว่า ความศักดิ์สิทธิ์ไม่อาจเข้าใจหรือดำเนินชีวิตได้ หากปราศจากข้อเรียกร้องเหล่านี้”

29. ในชุมชนคริสตชนยุคแรก กิจการแห่งความรักถูกกระทำไม่ใช่บนพื้นฐานของการศึกษาเบื้องต้นหรือการวางแผนล่วงหน้า แต่เป็นการปฏิบัติตามแบบอย่างของพระเยซูโดยตรงตามที่ปรากฏในพระวรสาร จดหมายของนักบุญยากอบกล่าวถึงปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างคนรวยและคนจนอย่างยืดยาว และถามผู้มีความเชื่อด้วยคำถามสองข้อเพื่อตรวจสอบความแท้จริงของความเชื่อของพวกเขา: “พี่น้องของข้าพเจ้า จะมีประโยชน์อะไรหากใครคนหนึ่งบอกว่ามีfaithแต่ไม่มีการกระทำ? ความเชื่อจะช่วยเขา

ให้รอดพ้นได้หรือ? หากพี่น้องชายหญิงคนใดเปลือยกายและขาดแคลนอาหารประจำวัน และท่านคนหนึ่งบอกเขาว่า ‘ไปเป็นสุขเถิด ขอให้อบอุ่นและอิ่มหนำเถิด’ แต่ท่านไม่ได้ให้สิ่งจำเป็นสำหรับร่างกายแก่เขา จะมีประโยชน์อะไร? เช่นเดียวกัน ความเชื่อ หากไม่มีการกระทำ ก็ตายแล้วในตัวมันเอง” (2:14-17)

30. ยากอบกล่าวต่อไปว่า: “ทองและเงินของท่านเป็นสนิม และสนิมนั้นจะเป็นพยานปรักปรำท่าน และจะกัดกินเนื้อของท่านดูไฟ ท่านได้สะสมสมบัติไว้สำหรับวันสุดท้าย ฟังซิ! ค่าจ้างของคนงานที่เก็บเกี่ยวในทุ่งนาของท่าน ซึ่งท่านฉ้อโกงไว้ กำลังร้องตะโกน และเสียงร้องของคนเกี่ยวข้าวได้ไปถึงพระกรรมขององค์พระผู้เป็นเจ้าแห่งสากลจักรวาลแล้ว ท่านมีชีวิตบนแผ่นดินอย่างหรรษาและสนุกสนาน ท่านเลี้ยวหัวใจของท่านในวันแห่งการชำระพ้น” (5:3-5) นี่เป็นถ้อยคำที่ทรงพลัง แม้เราจะไม่อยากได้ยีนมันก็ตาม! คำเรียกร้องที่คล้ายกันนี้พบได้ในจดหมายฉบับที่หนึ่งของนักบุญยอห์น: “ความรักของพระเจ้าจะดำรงอยู่ในผู้ที่มีทรัพย์สมบัติในโลกและเห็นพี่น้องขัดสนแต่ไม่ยอมช่วยเขาได้อย่างไร?” (3:17)

31. ข่าวสารของพระวาจาของพระเจ้านั้น “ชัดเจนและตรงไปตรงมา เรียบง่ายและมีวาทศิลป์ จนไม่มีการตีความทางพระศาสนจักรใดจะมีสิทธิ์ลดทอนความสำคัญของมันได้ การไตร่ตรองของพระศาสนจักรต่อข้อความเหล่านี้ไม่ควรบดบังหรือทำให้พลังของมันอ่อนลง แต่ควรกระตุ้นให้เรายอม

รับคำเตือนใจเหล่านี้ด้วยความกล้าหาญและความกระตือรือร้น ทำไม่ต้องทำให้สิ่งที่เรียบง่ายเช่นนี้ซับซ้อน? เครื่องมือทางความคิดมีไว้เพื่อเพิ่มการสัมผัสกับความเป็นจริงที่ต้องการอธิบาย ไม่ใช่เพื่อให้เราเห็นห่างจากมัน”

32. แท้จริงแล้ว เราพบตัวอย่างชัดเจนของพระศาสนจักรในการแบ่งปันสิ่งของและการดูแลคนยากจนในชีวิตประจำวันของชุมชนคริสตชนยุคแรก เราสามารถระลึกถึงวิถีแก้ปัญหาเรื่องการแจกจ่ายอาหารประจำวันแก่บรรดาแม่ม่าย (เทียบ กจ 6:1-6) นี่ไม่ใช่ปัญหาที่ง่าย ส่วนหนึ่งเพราะแม่ม่ายบางคนที่มาจากต่างแดน บางครั้งถูกละเลยเพราะเป็นคนต่างถิ่น อันที่จริง เหตุการณ์ที่เล่าในหนังสือกิจการอัครสาวกเน้นให้เห็นถึงความไม่พอใจของพวกเฮลเลนิสต์ ซึ่งเป็นชาวยิวที่มีวัฒนธรรมแบบกรีก บรรดาอัครสาวกไม่ได้ตอบด้วยถ้อยคำที่เป็นนามธรรม แต่ด้วยการวางความรักต่อทุกคนไว้ที่ศูนย์กลาง โดยจัดระบบการช่วยเหลือแม่ม่ายใหม่ โดยขอให้ชุมชนค้นหาผู้ที่มีปรีชาญาณและเป็นที่นับถือเพื่อมอบหมายหน้าที่แจกจ่ายอาหาร ในขณะที่พวกท่านดูแลเรื่องการประกาศพระวาจา

33. เมื่อเปาโลไปที่กรุงเยรูซาเล็มเพื่อปรึกษากับบรรดาอัครสาวก เกรงว่าท่าน “จะวิ่งหรือได้วิ่งไปโดยเปล่าประโยชน์” (กท 2:2) ท่านถูกขอร้องไม่ให้ล้มคนยากจน (เทียบ กท 2:10) ดังนั้น ท่านจึงจัดการเรียไรต่างๆ เพื่อช่วยเหลือชุมชนที่ยากจน ในบรรดาเหตุผลที่เปาโลกระทำการนี้ สิ่งที่โดดเด่นคือ: “พระเจ้าทรงรักผู้ที่ให้ด้วยใจยินดี” (2 คร 9:7) พระวาจาของพระ

เจ้าเดือนเราที่ไม่ค่อยโน้มเอียงไปทางการกระทำที่ใจบุญและไม่หวังผลตอบแทนว่า ความเอื้อเฟื้อต่อคนยากจนนั้นแท้จริงแล้วเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ปฏิบัติ: พระเจ้าทรงมีความรักพิเศษต่อพวกเขา อันที่จริง พระคัมภีร์เต็มไปด้วยพระสัญญาที่ส่งถึงผู้ที่ให้แก่ผู้อื่นอย่างใจกว้าง: “ผู้ที่เมตตาคนยากจนก็ให้องค์พระผู้เป็นเจ้าทรงยิ้ม และพระองค์จะทรงตอบแทนเขาอย่างครบถ้วน” (สภษ 19:17) “จงให้ แล้วท่านจะได้รับ... เพราะท่านตวงให้เขาอย่างไร ท่านก็จะได้รับกลับคืนมาอย่างนั้น” (ลก 6:38) “แล้วแสงสว่างของท่านจะพุ่งออกมาเหมือนรุ่งอรุณ และการรักษาแผลของท่านจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว” (อสย 58:8) ในเรื่องนี้ คริสตชนยุคแรกไม่มีข้อสงสัยเลย

34. ชีวิตของชุมชนพระศาสนจักรยุคแรก ที่บรรยายไว้ในหน้าพระคัมภีร์ และส่งทอดมาถึงเราในฐานะพระวาจาที่พระเจ้าทรงเปิดเผย ได้รับมอบให้เราเป็นแบบอย่างเพื่อเลียนแบบ แต่ยังเป็นพยานถึงความเชื่อที่ทำงานผ่านทางความรัก และเป็นแรงบันดาลใจที่ยั่งยืนสำหรับคนรุ่นต่อไป ตลอดหลายศตวรรษที่ผ่านมา หน้ากระดาษเหล่านั้นได้ขับเคลื่อนหัวใจของคริสตชนให้รักและกระทำกิจการแห่งความรัก ซึ่งเปรียบเสมือนเมล็ดพันธุ์ที่อุดมสมบูรณ์ ที่ไม่เคยหยุดให้ผลผลิตอันงดงาม

บทที่ 3 พระศาสนจักรเพื่อคนยากจน

35. สามวันหลังจากการเลือกตั้ง ผู้ดำรงตำแหน่งก่อนหน้าข้าพเจ้า (สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส) ได้แสดงความปรารถนาต่อผู้แทนสื่อมวลชนว่า ท่านต้องการให้ความหวังและความสนใจต่อคนยากจนปรากฏชัดเจนยิ่งขึ้นในพระศาสนจักร: **“ข้าพเจ้าอยากเห็นพระศาสนจักรที่ยากจนและเพื่อคนยากจนเพียงใด!”**

36. ความปรารถนานี้สะท้อนถึงความเข้าใจที่ว่าพระศาสนจักร “ตระหนักว่าในผู้ที่ยากจนและทนทุกข์นั้น มีภาพลักษณ์ของผู้ก่อตั้งพระศาสนจักรที่ทรงยากจนและทนทุกข์” แท้จริงแล้ว เนื่องจากพระศาสนจักรได้รับเรียกให้เป็นหนึ่งเดียวกับผู้ที่ต่ำต้อยที่สุด ที่แก่นแท้ของพระศาสนจักรจึง “ตอนนี้และขณะนี้ จะไม่มีที่ว่างสำหรับความสงสัยหรือคำอธิบายที่จะทำให้สารที่ชัดเจนเช่นนี้อ่อนลง... เราต้องระบุโดยไม่อ้อมค้อมว่า **มีความผูกพันที่แยกไม่ออกระหว่างความเชื่อของเรากับคนยากจน**” ในเรื่องนี้ เรามีพยานมากมายจากบรรดาศิษย์ของพระคริสต์ตลอดช่วงเวลาเกือบสองพันปี

ความรำรวยที่แท้จริงของพระศาสนจักร

37. นักบุญเปาโลเล่าว่าในบรรดาผู้มีความเชื่อของชุมชนคริสตชนยุคแรกเริ่มนั้น มีไม่มากนักที่ “ฉลาดตามมาตรฐานทางโลก ไม่มากนักที่มี

อำนาจ ไม่มากนักที่มีชาติกำเนิดสูงส่ง” (1 คร 1:26) อย่างไรก็ตาม แม้จะยากจน แต่คริสตชนยุคแรกก็ตระหนักชัดเจนถึงความจำเป็นในการดูแลผู้ขัดสนที่สุด ตั้งแต่รุ่งอรุณของศาสนาคริสต์ บรรดาอัครสาวกได้ปกมือเหนือชายเจ็ดคนที่เลือกมาจากชุมชน ในระดับหนึ่ง ท่านเหล่านั้นได้รวมชายเหล่านี้เข้าสู่พันธกิจของท่านเอง โดยแต่งตั้งพวกเขาเพื่องานบริการ — *diakonia* ในภาษากรีก — แก่ผู้ยากจนที่สุด (เทียบ กจ 6:1-5) เป็นที่น่าสังเกตว่าศิษย์คนแรกที่เป็นพยานยืนยันความเชื่อในพระคริสต์จนถึงขั้นหลั่งเลือดคือสเตเฟน ซึ่งอยู่ในกลุ่มนี้ ในตัวท่าน การเป็นพยานด้วยการดูแลคนยากจนและการเป็นมรณสักขีได้รวมเป็นหนึ่งเดียวกัน

38. อีกเกือบสองศตวรรษต่อมา สังฆานุกรอีกท่านหนึ่งคือนักบุญลอเรนซ์ ก็ได้แสดงความซื่อสัตย์ต่อพระเยซูคริสต์ในลักษณะเดียวกัน โดยรวมการเป็นมรณสักขีและการรับใช้คนยากจนเข้าด้วยกัน จากบันทึกของนักบุญอัมโบรส เราทราบว่าลอเรนซ์ ซึ่งเป็นสังฆานุกรในกรุงโรมสมัยสมเด็จพระสันตะปาปาซิกสตุสที่ 2 ถูกทางการโรมันบังคับให้มอบทรัพย์สินสมบัติของพระศาสนจักร “วันรุ่งขึ้น ท่านพาคนยากจนมาด้วย เมื่อถูกถามว่าทรัพย์สินสมบัติที่สัญญาไว้อยู่ที่ไหน ท่านชี้ไปที่คนยากจนและกล่าวว่า ‘คนเหล่านี้คือทรัพย์สินสมบัติของพระศาสนจักร’” ขณะเล่าเหตุการณ์นี้ นักบุญอัมโบรสถามว่า: “พระเยซูทรงมีสมบัติใดล้ำค่าไปกว่าสิ่งที่พระองค์ทรงรักที่จะสำแดงพระองค์เองเล่า?” และเมื่อระลึกว่าผู้รับใช้ของพระศาสนจักรต้องไม่ละเลยการดูแลคนยากจน และยิ่งไม่ควรสะสมทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ส่วน

ตน ท่านกล่าวว่า: “ภารกิจนี้ต้องดำเนินการด้วยความเชื่อที่จริงใจและความรอบคอบที่ชาญฉลาด แน่แน่นอนว่าหากใครแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวจากสิ่งนี้ เขาทำผิดร้ายแรง แต่ถ้าเขาแจกจ่ายรายได้แก่คนยากจนหรือไถ่ถอนนักโทษ เขาได้กระทำกิจเมตตา”

ปีติจารย์ของพระศาสนจักรและคนยากจน

39. ตั้งแต่ศตวรรษแรกๆ บรรดาปีติจารย์ของพระศาสนจักรตระหนักว่าคนยากจนเป็นหนทางพิเศษในการเข้าถึงพระเจ้า เป็นวิธีพิเศษในการพบพระองค์ ความรักเมตตาที่แสดงต่อผู้ขัดสนไม่ได้ถูกมองว่าเป็นเพียงคุณธรรมทางศีลธรรมเท่านั้น แต่เป็นการแสดงออกที่เป็นรูปธรรมของความเชื่อในพระวชนาถผู้รับสภาพมนุษย์ ชุมชนผู้มีความเชื่อ ซึ่งได้รับการค้ำจุนโดยพลังของพระจิตเจ้า หยั่งรากลึกอยู่ในการใกล้ชิดกับคนยากจน ซึ่งพวกเขาถือว่าไม่ใช่แค่ “ส่วนต่อขยาย” แต่เป็นส่วนสำคัญของพระกายที่ดำรงชีวิตของพระคริสต์ ตัวอย่างเช่น ขณะเดินทางไปเผชิญการเป็นมรณสักขี นักบุญอิกนาทีอุสแห่งอันทิโอได้กระตุ้นเตือนชุมชนเมืองสมอร์นาไม่ให้ละเลยหน้าที่ในการทำกิจเมตตาแก่ผู้ขัดสนที่สุด โดยเตือนพวกเขาไม่ให้ประพัตติตนเหมือนผู้ที่ต่อต้านพระเจ้า “แต่จงพิจารณาผู้ที่มีความเห็นต่างเกี่ยวกับพระหรรษทานของพระคริสต์ที่มาถึงเรา ว่าพวกเขาขัดแย้งกับพระประสงค์ของพระเจ้าเพียงใด พวกเขาไม่ใส่ใจในความรัก ไม่ดูแลแม่ม่ายหรือเด็กกำพร้า หรือผู้ถูกกดขี่ ผู้ถูกจองจำ หรือผู้เป็นไท ผู้หิวโหย หรือผู้กระหาย” โพลีคาร์ป บิชอปแห่งสมอร์นา ระบุไว้อย่างชัดเจนว่าผู้รับใช้ของ

พระศาสนจักรควรดูแลคนยากจน: “และขอให้บรรดาผู้อาวุโสจงมีความเห็นอกเห็นใจและเมตตาต่อทุกคน นำผู้ที่หลงหายกลับมา เยี่ยมเยียนผู้ป่วยทุกคน และไม่ละเลยแม่ม่าย เด็กกำพร้า หรือคนยากจน แต่จง ‘จัดหาสิ่งที่เหมาะสมในสายพระเนตรของพระเจ้าและในสายตามนุษย์’ เสมอ” จากพยานทั้งสองท่านนี้ เราเห็นว่าพระศาสนจักรปรากฏในฐานะมารดาของคนยากจน เป็นสถานที่แห่งการต้อนรับและความยุติธรรม

40. ในส่วนของนักบุญจัสติน ซึ่งเขียนคำแก้ต่างฉบับแรก (First Apology) ถึงจักรพรรดิเอเดรียน วุฒิสภา และชาวโรม ได้อธิบายว่าคริสตชนนำทุกสิ่งที่ทำได้อามอบให้ผู้ขัดสน เพราะพวกเขามองเห็นคนเหล่านั้นเป็นพี่น้องชายหญิงในพระคริสต์ เมื่อเขียนเกี่ยวกับการชุมนุมภาวนาในวันแรกของสัปดาห์ ท่านเน้นย้ำว่าที่ใจกลางของพิธีกรรมคริสตชน เป็นไปไม่ได้ที่จะแยกการนมัสการพระเจ้าออกจากความห่วงใยคนยากจน ดังนั้น ณ จุดหนึ่งในพิธี: “ผู้ที่มีฐานะดีและความเต็มใจ จะบริจาคตามที่แต่ละคนเห็นสมควร และสิ่งที่รวบรวมได้จะถูกฝากไว้กับประธาน ซึ่งจะนำไปช่วยเหลือเด็กกำพร้าและแม่ม่าย และผู้ที่ขัดสนเนื่องจากความเจ็บป่วยหรือสาเหตุอื่นใด และผู้ที่ถูกจองจำ และคนแปลกหน้าที่พักอยู่ท่ามกลางเรา และโดยสรุปคือดูแลทุกคนที่มีความต้องการ” สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่าพระศาสนจักรยุคแรกไม่ได้แยกความเชื่อออกจากการกระทำทางสังคม: ความเชื่อที่ปราศจากการเป็นพยานผ่านการกระทำที่เป็นรูปธรรมถือว่าตายแล้ว ดังนั้นนักบุญยากอบสอนเรา (เทียบ 2:17)

นักบุญยอห์น คริสอสตอม

41. ในบรรดาปิตาจารย์ฝ่ายตะวันออก ผู้ที่เทศน์สอนเรื่องความยุติธรรมทางสังคมอย่างเร้าร้อนที่สุดอาจเป็นนักบุญยอห์น คริสอสตอม อัครบิชอปแห่งคอนสแตนติโนเปิลในช่วงปลายศตวรรษที่ 4 ถึงต้นศตวรรษที่ 5 ในบทเทศน์ของท่าน ท่านกระตุ้นให้ผู้มีความเชื่อจำพระคริสต์ให้ได้ในผู้ขัดสน: “ท่านปรารถนาจะให้เกียรติพระกายของพระคริสต์หรือ? อย่าปล่อยให้พระกายนั้นถูกดูหมิ่นในสมาชิกของพระองค์ นั่นคือในคนยากจนที่ไม่มีเสื้อผ้าปกปิดร่างกาย อย่าให้เกียรติพระกายของพระคริสต์ที่ขึ้นโบสถ์ด้วยผ้าไหม ในขณะที่ภายนอกท่านทอดทิ้งพระองค์เมื่อพระองค์ทนทุกข์จากความหนาวเย็นและการเปลือยกาย... [พระกายของพระคริสต์บนแท่นบูชา] ไม่ต้องการเสื้อคลุม แต่ต้องการจิตวิญญาณที่บริสุทธิ์ ในขณะที่พระองค์ที่อยู่ข้างนอกต้องการการดูแลอย่างมาก ดังนั้น ให้เราเรียนรู้ที่จะคิดถึงและให้เกียรติพระคริสต์ตามที่พระองค์ทรงปรารถนา... ดังนั้น ท่านจงถวายเกียรติแด่พระองค์ตามที่พระองค์ทรงบัญชา และให้คนยากจนได้รับประโยชน์จากความมั่งคั่งของท่าน พระเจ้าไม่ต้องการภาชนะทองคำ แต่ต้องการจิตวิญญาณที่เป็นทองคำ” ท่านยืนยันด้วยความชัดเจนดุจผลึกแก้วว่า หากผู้มีความเชื่อไม่พบพระคริสต์ในคนยากจนที่ยืนอยู่หน้าประตู พวกเขาจะไม่สามารถนมัสการพระองค์ได้แม้ที่แท่นบูชา ท่านกล่าวต่อว่า: “พระคริสต์จะได้ประโยชน์อะไรหากโต๊ะบูชาเต็มไปด้วยภาชนะทองคำ ในขณะที่พระองค์เองต้องตายเพราะความหิวโหยในตัวบุคคลที่ยากจน? จงเลี้ยงดูผู้หิวโหย

ก่อน แล้วค่อยประดับแท่นบูชาด้วยสิ่งที่เหลืออยู่” ท่านเข้าใจศีลมหาสนธิว่าเป็นเครื่องหมายศักดิ์สิทธิ์แห่งความรักและความยุติธรรมที่ต้องมีมาก่อน และควบคู่กันไป ความรักและความยุติธรรมเดียวกันนั้นควรทำให้ศีลมหาสนธิดำเนินต่อไปผ่านทางความรักและความใส่ใจต่อคนยากจน

42. ดังนั้น ความรักเมตตาจึงไม่ใช่ทางเลือก แต่เป็นข้อกำหนดของการนมัสการที่แท้จริง คริสตอสตอมประณามความมั่งคั่งที่มากเกินไปซึ่งเชื่อมโยงกับความเฉยเมยต่อคนยากจนอย่างรุนแรง ความสนใจที่ต้องให้แก่พวกเขา ไม่ใช่เป็นเพียงข้อกำหนดทางสังคม แต่เป็นเงื่อนไขเพื่อความรอด ซึ่งทำให้ความมั่งคั่งที่ไม่ยุติธรรมมีน้ำหนักแห่งการลงโทษ “อากาศหนาวจัดและคนยากจนนอนอยู่ในสภาพรุ่งริ่ง กำลังจะตาย หนาวเหน็บ ตัวสั่น ด้วยรูปลักษณ์และเสื้อผ้าที่น่าจะทำให้ท่านสะเทือนใจ แต่ท่านกลับหน้าแดงและเมามาย เดินผ่านไป แล้วท่านคาดหวังให้พระเจ้าช่วยท่านให้พ้นจากเคราะห์ร้ายได้อย่างไร?... ท่านมักประดับศพที่ไร้ความรู้สึก ซึ่งไม่เข้าใจเรื่องเกียรติยศอีกต่อไป ด้วยเสื้อผ้าหลากหลายและปิดทอง แต่ท่านกลับดูหมิ่นผู้ที่รู้สึกเจ็บปวด ผู้ที่ถูกฉีกทึ้ง ถูกทรมาน ทนทุกข์ด้วยความหิวและความหนาว” ความรู้สึกอันลึกซึ้งต่อความยุติธรรมทางสังคมนี้ทำให้ท่านยืนยันว่า “การไม่ให้แก่คนยากจนคือการขโมยจากพวกเขา คือการฉ้อโกงชีวิตของพวกเขา เพราะสิ่งที่เรามีนั่นเป็นของพวกเขา”

นักบุญออกัสติน

43. ผู้นำทางจิตวิญญาณของออกัสตินคือนักบุญอัมโบรส ผู้ยืนกรานในข้อเรียกร้องทางจริยธรรมให้แบ่งปันสิ่งของทางวัตถุ: “สิ่งที่ท่านให้แก่คนยากจนไม่ใช่ทรัพย์สินของท่าน แต่เป็นของพวกเขา ทำไมท่านจึงถือครองสิ่งที่มีมอบให้เพื่อใช้ร่วมกันเป็นของตนเอง?” สำหรับบิชอปแห่งมิลาน การให้ทานคือการคืนความยุติธรรม ไม่ใช่การแสดงท่าทีแบบเจ้าขุนมูลนาย ในการเทศน์ของท่าน ความเมตตาามีลักษณะของการเผยแพร่พระวาระ: ท่านประณามโครงสร้างที่สะสมสิ่งของ และยืนยันว่าความเป็นหนึ่งเดียวกัน (communion) คือกระแสเรียกของพระศาสนจักร

44. เมื่อได้รับการหล่อหลอมในธรรมประเพณีนี้ บิชอปผู้ศักดิ์สิทธิ์แห่งอีโปจึงสอนในส่วนของท่านเกี่ยวกับความรักที่เลือกข้างคนยากจน ในฐานะผู้เลี้ยงดูฝูงแกะที่ตื่นตัวและนักเทววิทยาที่มีความเข้าใจลึกซึ้ง ท่านตระหนักว่าความเป็นหนึ่งเดียวกันของพระศาสนจักรที่แท้จริงแสดงออกในการแบ่งปันสิ่งของด้วย ในคำอธิบายพระคัมภีร์สดุดี ท่านเตือนเราว่าคริสตชนที่แท้จริงไม่ละเลยความรักต่อผู้ขัดสนที่สุด: “เมื่อสังเกตดูพี่น้องของท่าน ท่านรู้ว่าพวกเขาขัดสนหรือไม่ แต่ถ้าพระคริสต์ประทับอยู่ในท่าน จงเมตตาต่อคนแปลกหน้าด้วย” การแบ่งปันสิ่งของนี้จึงเกิดจากความรักทางเทววิทยาและมีเป้าหมายสูงสุดคือความรักของพระคริสต์ สำหรับออกัสติน คนยากจนไม่ใช่แค่คนที่ต้องช่วยเหลือ แต่เป็นการประทับอยู่เชิงศีลศักดิ์สิทธิ์ขององค์พระผู้เป็นเจ้า

45. นักปราชญ์แห่งพระหรรษทาน (Doctor of Grace - นายาของนักบุญ ออกัสติน) มองว่าการดูแลคนยากจนเป็นบทพิสูจน์ที่เป็นรูปธรรมถึงความจริงใจของความเชื่อ ใครก็ตามที่บอกว่ารักพระเจ้าแต่ไม่มีความเมตตาต่อผู้ขัดสนก็กำลังโกหก (เทียบ 1 ยน 4:20) เมื่ออธิบายการพบกันของพระเยซูกับเศรษฐีหนุ่มและ “ขุมทรัพย์ในสวรรค์” ที่สงวนไว้สำหรับผู้ที่มีมอบทรัพย์สินให้คนยากจน (เทียบ มธ 19:21) ออกัสตินได้ใส่ถ้อยคำต่อไปนี้ไว้ในพระโอษฐ์ขององค์พระผู้เป็นเจ้า: “เราได้รับโลก เราจะให้สวรรค์; เราได้รับสิ่งของชั่วคราว เราจะคืนสิ่งของนิรันดร์; เราได้รับขนมปัง เราจะให้ชีวิต... เราได้รับที่พักอาศัย แต่เราจะให้บ้าน; เราได้รับการเย็บเยียนเมื่อป่วย แต่เราจะให้สุขภาพ; เราได้รับการเย็บในคุก แต่เราจะให้เสรีภาพ ขนมปังที่ท่านให้แก่คนยากจนของเราได้ถูกกินหมดไปแล้ว แต่ขนมปังที่เราจะให้จะไม่เพียงทำให้ท่านสดชื่น แต่จะไม่มีวันหมดสิ้น” ผู้ทรงสรรพานุภาพจะไม่ยอมแพ้ในความใจกว้างต่อผู้ที่รับใช้คนที่ขัดสนที่สุด: ยิ่งรักคนยากจนมากเพียงใด รางวัลจากพระเจ้ายิ่งใหญ่เพียงนั้น

46. มุมมองที่เน้นพระคริสต์เป็นศูนย์กลางและมีความเป็นพระศาสนจักรอย่างลึกซึ้งนี้ นำเราไปสู่การยืนยันว่า ของถวายเมื่อเกิดจากความรัก ไม่เพียงบรรเทาความต้องการของพี่น้อง แต่ยังชำระใจของผู้ให้ให้บริสุทธิ์ หากเขาหรือเธอเต็มใจที่จะเปลี่ยนแปลง แท้จริงแล้ว ในถ้อยคำของ Pseudo-Augustine: “การให้ทานสามารถเป็นประโยชน์ต่อท่านในการลบล้างบาป

ในอดีต หากท่านได้แก้ไขวิถีทางของท่านแล้ว” อาจกล่าวได้ว่า นี่เป็นหนทางปกติสู่การกลับใจสำหรับผู้ปรารถนาจะติดตามพระคริสต์ด้วยหัวใจที่ไม่แบ่งแยก

47. ในพระศาสนจักรที่ตระหนักถึงพระพักตร์ของพระคริสต์ในคนยากจน และเห็นสิ่งของทางวัตถุเป็นเครื่องมือแห่งความรัก ความคิดของอ็อกส์ติน ยังคงเป็นแสงสว่างที่แน่นอน ในปัจจุบัน ความซื่อสัตย์ต่อคำสอนของอ็อกส์ตินเรียกร้องไม่เพียงการศึกษาผลงานของท่าน แต่ยังรวมถึงความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตตามการเรียกให้กลับใจของท่านอย่างถึงรากถึงโคน ซึ่งรวมถึงการรับใช้ด้วยความรักอย่างจำเป็น

48. ปีตาจารย์ท่านอื่น ๆ ของพระศาสนจักร ทั้งฝ่ายตะวันออกและตะวันตก ได้กล่าวถึงความสำคัญอันดับแรกของการใส่ใจคนยากจนในชีวิตและพันธกิจของคริสตชนทุกคน จากมุมมองนี้ โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่าเทววิทยาปีตาจารย์นั้นเน้นการปฏิบัติ (practical) โดยมุ่งเป้าไปที่พระศาสนจักรที่ยากจนและเพื่อคนยากจน โดยระลึกว่าพระวรสารจะถูกประกาศอย่างถูกต้องก็ต่อเมื่อมันผลักดันให้เราสัมผัสเนื้อหนังของผู้ต่ำต้อยที่สุดในหมู่พวกเรา และเตือนว่าความเคร่งครัดในหลักคำสอนโดยปราศจากความเมตตานี้เป็นเพียงคำพูดที่ว่างเปล่า

การดูแลผู้ป่วย

49. ความเมตตาของคริสตชนแสดงออกมาในวิธีพิเศษผ่านการดูแลผู้ป่วย และผู้ทันทูทุกซ์ โดยอาศัยเครื่องหมายที่มีอยู่ในพันธกิจเปิดเผยของพระเยซู — การรักษาคนตาบอด คนโรคเรื้อน และคนอัมพาต — พระศาสนจักร เข้าใจว่าการดูแลผู้ป่วย ซึ่งเธอจำองค์พระผู้เป็นเจ้าผู้ถูกตรึงกางเขนได้ในตัว พวกเขานั้น เป็นส่วนสำคัญของพันธกิจของเธอ ระหว่างเกิดโรคระบาดในเมืองคาร์เธจ ซึ่งท่านเป็นบิชอป นักบุญไซเปรียนเตือนคริสตชนถึงความสำคัญของการดูแลผู้ป่วย: “โรคระบาดและภัยพิบัตินี้ ซึ่งดูน่ากลัวและร้ายแรง ค้นหาความชอบธรรมของแต่ละคน และตรวจสอบจิตใจของมนุษยชาติ เพื่อดูว่าคนแข็งแรงรับใช้คนป่วยหรือไม่; ญาติพี่น้องรักกันด้วยความจริงใจหรือไม่; นายมีความสงสารต่อคนรับใช้ที่ป่วยหรือไม่; หมอไม่ทิ้งคนไข้ที่ขอความช่วยเหลือหรือไม่” ธรรมประเพณีของคริสตชนในการเยี่ยมผู้ป่วย ล้างแผล และปลอบโยนผู้ทุกข์ใจ ไม่ใช่เพียงความพยายามทางมนุษยธรรม แต่เป็นการกระทำของพระศาสนจักรซึ่งสมาชิก “สัมผัสเนื้อหนังที่ทันทูทุกซ์ของพระคริสต์”

50. ในศตวรรษที่ 16 นักบุญยอห์นแห่งพระเจ้า (St. John of God) ได้ก่อตั้งคณะ Hospitaller Order ที่ใช้ชื่อท่าน โดยสร้างโรงพยาบาลต้นแบบที่ต้อนรับทุกคนโดยไม่คำนึงถึงสถานะทางสังคมหรือเศรษฐกิจ วลีที่มีชื่อเสียงของท่าน “ทำความดีเถิด พี่น้อง!” กลายเป็นคำขวัญสำหรับการ

กุศลที่แข็งขันต่อผู้ป่วย ในขณะเดียวกัน นักบุญคามิลลัส เด เลลลิส (St. Camillus de Lellis) ได้ก่อตั้งคณะผู้รับใช้ผู้ป่วย (Ministers of the Sick) หรือคณะคามิลเลียน โดยรับภารกิจ ในการรับใช้ผู้ป่วยด้วยความทุ่มเทอย่างเต็มที่ กฎของท่าน บัญญัติว่า: “แต่ละคนควรขอความรักฉันมารดาต่อเพื่อนมนุษย์ จากองค์พระผู้เป็นเจ้า เพื่อเราจะได้รับใช้พวกเขาด้วยความรัก ทั้งหมด ทั้งกายและใจ เพราะเราปรารถนาด้วยพระหรรษทาน ของพระเจ้า ที่จะรับใช้ผู้ป่วยทุกคนด้วยความรักที่แม่ผู้เปี่ยมรักมี ต่อลูกคนเดียวที่ป่วยไข้” ในโรงพยาบาล ในสนามรบ ในคุก และ บนท้องถนน คณะคามิลเลียนได้ทำให้ความเมตตาของพระ คริสต์ผู้ทรงเป็นแพทย์ปรากฏเป็นจริง

51. การดูแลผู้ป่วยด้วยความรักฉันมารดา เหมือนแม่ดูแลลูก บรรดา นักบวชหญิงจำนวนมากมีบทบาทมากกว่าในการให้บริการด้านสุขภาพ แก่คนยากจน คณะธิดาเมตตาธรรมของนักบุญวินเซน เดอ ปอล (Daughters of Charity), ซิสเตอร์คณะ Hospital Sisters, คณะ Little Sisters of Divine Providence และคณะนักบวชหญิงอื่น ๆ อีกมากมาย ได้กลายเป็นการประทับอยู่ที่เปรียบเสมือนแม่และมีความสุขใน โรงพยาบาล บ้านพักคนชรา และสถานดูแลผู้ป่วย พวกท่านนำความ

บรรเทา การรับฟัง การอยู่เคียงข้าง และเหนือสิ่งอื่นใดคือความอ่อนโยนมาให้ พวกท่านสร้างสถานพยาบาลด้วยมือของตนเองบ่อยครั้งในพื้นที่ที่ขาดแคลนการช่วยเหลือทางการแพทย์ พวกท่านสอนสุขอนามัย ช่วยทำคลอด และจ่ายยาด้วยภูมิปัญญาธรรมชาติและความเชื่อที่ลึกซึ้ง บ้านของพวกท่านกลายเป็นโอเอซิสแห่งศักดิ์ศรีที่ไม่มีใครถูกกีดกัน การสัมผัสด้วยความเมตตาคือยาวิเศษขนานแรก นักบุญหลุยส์ เดอ มารีแยค เขียนถึงซิสเตอร์ของท่าน คณะธิดาเมตตาธรรม โดยเตือนใจพวกท่านว่า “พวกท่านได้รับพระพรเป็นพิเศษจากพระเจ้าเพื่อการรับใช้คนยากจนที่ป่วยไข้ในโรงพยาบาล”

52. วันนี้ มรดกนี้ยังคงดำเนินต่อไปในโรงพยาบาลคาทอลิก สถานพยาบาลในพื้นที่ห่างไกล คลินิกที่ดำเนินงานในป่า แหล่งพักพิงสำหรับผู้ติดยาเสพติด และโรงพยาบาลสนามในเขตสงคราม การประทับอยู่ของคริสตชนท่ามกลางผู้ป่วยเผยให้เห็นว่าความรอดไม่ใช่แนวคิดนามธรรม แต่เป็นการกระทำที่เป็นรูปธรรม ในการรักษาบาดแผล พระศาสนจักรประกาศว่าอาณาจักรของพระเจ้าเริ่มต้นท่ามกลางผู้ที่เปราะบางที่สุด ในการทำเช่นนั้น เธอยังคงซื่อสัตย์ต่อผู้ที่ตรัสว่า “เราป่วยและท่านได้มาเยี่ยมเรา” (มธ 25:36) เมื่อพระศาสนจักรคุกเข่าลงข้างคนโรคเรื้อน เด็กขาดสารอาหาร หรือคนใกล้ตายที่ไม่มีใครรู้จัก เธอทำพันธกิจที่ลึกซึ้งที่สุดของเธอให้สำเร็จ: คือการรักองค์พระผู้เป็นเจ้าในที่ที่พระองค์เสียโฉมที่สุด

การดูแลคนยากจนในชีวิตอารามวาซี

53. ชีวิตอารามวาซี ซึ่งกำเนิดในความเจ็บของทะเลทราย เป็นพยานถึงความเป้นน้ำหนึ่งใจเดียวกันตั้งแต่เริ่มแรก พระสงฆ์และนักพรตหญิงละทิ้งทุกสิ่ง — ความมั่งคั่ง เกียรติยศ ครอบครัว — ไม่ใช่เพียงเพราะพวกเขาดูแลคนสมบัติทางโลก (*contemptus mundi*) แต่เพื่อพบพระคริสต์ผู้ยากจนในการละวางอย่างถอนรากถอนโคนนี้ด้วย นักบุญบาซิลมหาราชในกฎของท่าน ไม่เห็นข้อขัดแย้งระหว่างชีวิตการภาวนาและการเพ่งพินิจของนักพรตกับการทำงานเพื่อคนยากจน สำหรับท่าน การต้อนรับขับสู้และการดูแลผู้ขัดสนเป็นส่วนสำคัญของจิตตารมณ์อารามวาซี และนักพรต แม้จะละทิ้งทุกอย่างเพื่อรับความยากจน ก็ต้องช่วยผู้ที่ยากจนที่สุดด้วยการทำงานของตน เพราะ “เพื่อให้มีเพียงพอที่จะช่วยผู้ขัดสน... เป็นที่ชัดเจนว่าเราต้องทำงานอย่างขยันขันแข็ง... วิธีชีวิตนี้ไม่เพียงเป็นประโยชน์ในการปราบปรามกาย แต่ยังเพื่อความรักต่อเพื่อนมนุษย์ เพื่อที่พระเจ้าจะได้ทรงจัดเตรียมสิ่งที่เพียงพอสำหรับพี่น้องที่อ่อนแอกว่าผ่านทางเรา”

54. ในซีซาเรีย ที่ซึ่งท่านเป็นบิชอป ท่านสร้างสถานที่ที่เรียกว่า *Basiliad* ซึ่งประกอบด้วยที่พัก โรงพยาบาล และโรงเรียนสำหรับคนยากจนและผู้ป่วย ดังนั้น นักพรตจึงไม่ได้เป็นเพียงผู้บำเพ็ญตบะ แต่ยังเป็นผู้รับใช้ด้วยบาซิลแสดงให้เห็นว่าในการที่จะใกล้ชิดพระเจ้า บุคคลต้องใกล้ชิดคนยากจน ความรักที่เป็นรูปธรรมเป็นเกณฑ์แห่งความศักดิ์สิทธิ์ การภาวนา

และการดูแล การเพ่งพินิจและการรักษา การเขียนและการต้อนรับ: ทุกสิ่งเป็นการแสดงออกของความรักเดียวกันที่มีต่อพระคริสต์

55. ในตะวันตก นักบุญเบเนดิกต์แห่งนอร์เซียได้กำหนดกฎที่จะกลายเป็นกระดูกสันหลังของจิตตารมณ์อารามวาซีในยุโรป การต้อนรับคนยากจนและผู้แสวงบุญมีที่ทางสำคัญในเอกสารนี้: “ต้องต้อนรับคนยากจนและผู้แสวงบุญด้วยความใส่ใจและการต้อนรับขับสู้ที่ดีที่สุด เพราะในตัวพวกเขาเหล่านั้นเองที่พระคริสต์ทรงได้รับการต้อนรับ” นี่ไม่ใช่เพียงคำพูด: เป็นเวลาหลายศตวรรษที่อารามเบเนดิกตินเป็นสถานที่ลี้ภัยสำหรับแม่ม่าย เด็กถูกทอดทิ้ง ผู้แสวงบุญ และขอทาน สำหรับเบเนดิกต์ ชีวิตชุมชนเป็นโรงเรียนแห่งความรัก แรงงานฝีมือไม่เพียงมีหน้าที่ในทางปฏิบัติ แต่ยังหล่อหลอมหัวใจเพื่อการบริการ การแบ่งปันในหมู่นักพรต การดูแลผู้ป่วย และการรับฟังผู้ที่เปราะบางที่สุด เตรียมพวกเขาให้พร้อมต้อนรับพระคริสต์ผู้เสด็จมาในบุคคลที่ยากจนและคนแปลกหน้า ในปัจจุบัน การต้อนรับแบบเบเนดิกตินยังคงเป็นเครื่องหมายของพระศาสนจักรที่เปิดประตู ต้อนรับโดยไม่ถามไถ่ และรักษาโดยไม่เรียกร้องสิ่งตอบแทน

56. เมื่อเวลาผ่านไป อารามเบเนดิกตินกลายเป็นสถานที่สำหรับเอาชนะวัฒนธรรมการกีดกัน พระสงฆ์และนักพรตหญิงเพาะปลูกในที่ดิน ผลิตอาหาร เตรียมยา และมอบให้ด้วยความเรียบง่ายแก่ผู้ที่ขัดสนที่สุด การทำงานเย็บๆ ของพวกเขาเป็นเชื้อเพลิงของอารยธรรมใหม่ ที่ซึ่งคนยากจนไม่ใช่ปัญหาที่ต้องแก้ แต่เป็นพี่น้องที่ต้องต้อนรับ กฎแห่งการแบ่งปัน การ

ทำงานร่วมกัน และการช่วยเหลือผู้เปราะบาง ได้สถาปนาเศรษฐกิจแห่งความสมานฉันท์ ซึ่งตรงข้ามกับตรรกะของการสะสม การเป็นพยานของนักพรตแสดงให้เห็นว่าความยากจนโดยสมัครใจ ไม่ใช่ความน่าสังเวช แต่เป็นหนทางแห่งเสรีภาพและความเป็นหนึ่งเดียวกัน พวกเขาไม่ได้จำกัดตัวเองเพียงแค่ช่วยคนยากจน: แต่พวกเขากลายเป็นเพื่อนบ้าน เป็นพี่น้องในองค์พระผู้เป็นเจ้าองค์เดียวกัน ในห้องพักและระเบียงทางเดิน พวกเขาสร้างรหัสยลัทธิแห่งการประทับอยู่ของพระเจ้าในผู้ต่ำต้อย

57. นอกจากการให้ความช่วยเหลือทางวัตถุแล้ว อารามยังมีบทบาทพื้นฐานในการอบรมทางวัฒนธรรมและจิตวิญญาณของผู้ที่ต่ำต้อยที่สุด ในยามโรคระบาด สงคราม และความอดอยาก อารามเป็นที่ที่ผู้ขัดสนพบขนมปังและยา แต่ยังพบศักดิ์ศรีและสิทธิมิเสียดังที่นั่นเด็กกำพร้าได้รับการศึกษา เด็กฝึกงานได้รับการฝึกฝน และคนทั่วไปได้รับการสอนเทคนิคการเกษตรและการอ่าน ความรู้ถูกแบ่งปันในฐานะของขวัญและความรับผิดชอบ อธิการอารามเป็นทั้งครูและพ่อ และโรงเรียนในอารามเป็นสถานที่แห่งเสรีภาพผ่านทางความจริง แท้จริงแล้ว ดังที่ยอห์น แคสเซียน เขียนไว้ นักพรตต้องมีลักษณะ “ความถ่อมใจ... ซึ่งไม่ได้นำไปสู่ความรู้ที่ทำให้ลำพอง แต่สู่ความรู้ที่ส่องสว่างผ่านความรักที่เปี่ยมล้น” โดยการหล่อหลอมมโนธรรมและถ่ายทอดปัญญา นักพรตได้มีส่วนร่วมในการสอนแบบคริสต์ที่เน้นการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง วัฒนธรรมที่มีเครื่องหมายแห่งความเชื่อถูกแบ่งปันด้วยความเรียบง่าย ความรู้ที่ส่องสว่างด้วยความรักกลายเป็นการ

รับใช้ ชีวิตอารามวาสีจึงเผยตนเองว่าเป็นรูปแบบความศรัทธาดีสิทธิ์และวิธีที่เป็นรูปธรรมในการเปลี่ยนแปลงสังคม

58. ธรรมประเพณีอารามวาสีสอนเราว่าการภาวนาและการกุศล ความเจียมและการบริการ ห้องพักและโรงพยาบาล ก่อให้เกิดโครงสร้างทางจิตวิญญาณเดียวกัน อารามเป็นสถานที่แห่งการรับฟังและการกระทำ แห่งการนมัสการและการแบ่งปัน นักบุญเบอร์นาร์ดแห่งแคลร์ว็อซ ผู้ปฏิรูปคณะซิสเตอร์เซียนผู้ยิ่งใหญ่ “ระลึกอย่างหนักแน่นถึงความจำเป็นของชีวิตที่เรียบง่ายและพอประมาณ ทั้งในห้องพักอาหารและในเครื่องแต่งกายและอาคารของนักพรต โดยแนะนำให้สนับสนุนและดูแลคนยากจน” สำหรับท่าน ความเมตตาไม่ใช่ทางเลือก แต่เป็นหนทางที่แท้จริงของการติดตามพระคริสต์ ดังนั้น ชีวิตอารามวาสี หากซื่อสัตย์ต่อกระแสเรียกเริ่มแรก แสดงให้เห็นว่าพระศาสนจักรจะเป็นเจ้าสาวขององค์พระผู้เป็นเจ้าอย่างเต็มเปี่ยมก็ต่อเมื่อเธอเป็นน้องสาวของคนยากจนด้วย เขตพรตไม่ได้เป็นเพียงที่หลบภัยจากโลก แต่เป็นโรงเรียนที่เรียนรู้ที่จะรับใช้โลกให้ดียิ่งขึ้น ที่ซึ่งพระสงฆ์และนักพรตหญิงเปิดประตูให้คนยากจน พระศาสนจักรได้เผยด้วยความถ่อมตนและความมั่นคงว่าการเพ่งพินิจภาวนาไม่ได้กีดกันความเมตตา แต่เรียกร้องความเมตตาในฐานะผลอันบริสุทธิ์ที่สุดของมัน

การปลดปล่อยนักโทษ

59. ตั้งแต่สมัยอัครสาวก พระศาสนจักรมองเห็นการปลดปล่อยผู้ถูกกดขี่เป็นเครื่องหมายแห่งอาณาจักรของพระเจ้า พระเยซูเองทรงประกาศเมื่อเริ่มพันธกิจเปิดเผยของพระองค์ว่า: “พระจิตของพระเจ้าทรงอยู่เหนือข้าพเจ้า เพราะพระองค์ทรงเจิมข้าพเจ้าไว้ให้ประกาศข่าวดีแก่คนยากจน พระองค์ทรงส่งข้าพเจ้าไปประกาศอิสรภาพแก่ผู้ถูกจองจำ” (ลก 4:18) คริสตชนยุคแรก แม้ในสภาพที่ยากลำบาก ก็ภาวนาและช่วยเหลือพี่น้องที่ถูกจองจำ ดังที่หนังสือกิจการอัครสาวก (เทียบ 12:5; 24:23) และงานเขียนต่างๆ ของบิดาจารย์ยืนยัน พันธกิจแห่งการปลดปล่อยนี้ดำเนินต่อเนื่องมาตลอดหลายศตวรรษผ่านการกระทำที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะเมื่อโศกนาฏกรรมของการค้าทาสและการจองจำได้ทำเครื่องหมายในสังคม

60. ระหว่างปลายศตวรรษที่ 12 ถึงต้นศตวรรษที่ 13 เมื่อคริสตชนจำนวนมากถูกจับในเมดิเตอร์เรเนียนหรือตกเป็นทาสในสงคราม คณะนักบวชสองคณะได้ถือกำเนิดขึ้น: คณะแห่งพระตรีเอกภาพและผู้ถูกจองจำ (Trinitarians) ก่อตั้งโดยนักบุญยอห์นแห่งแมธาและนักบุญเฟลิซแห่งวาลัวส์ และคณะพระแม่มาเรียแห่งความเมตตา (Mercedarians) ก่อตั้งโดยนักบุญปีเตอร์ โนลาสโก โดยการสนับสนุนของนักบุญเรย์มอนด์แห่งเปญญาฟอร์ตจากคณะโดมินิกัน ชุมชนผู้ถวายตัวเหล่านี้เกิดขึ้นด้วยพระพรพิเศษ (charism) เฉพาะเจาะจงในการปลดปล่อยคริสตชนที่ตกเป็นทาส

โดยนำทรัพย์สินของตนมาใช้เพื่อไถ่ถอนทาส และหลายครั้งเสนอชีวิตของตนเองเข้าแลก คณะ Trinitarians ด้วยคำขวัญ *Gloria tibi Trinitas et captivis libertas* (พระสิริรุ่งโรจน์แด่พระองค์ โอ พระตรีเอกภาพ และเสรีภาพแด่ผู้ถูกจองจำ) และคณะ Mercedarians ซึ่งเพิ่มคำปฏิญาณที่สี่ในการปฏิญาณตนทางศาสนานอกจากความยากจน พรหมจรรย์ และนบนาบ คือคำปฏิญาณที่จะสละชีวิตตนเองหากจำเป็น เป็นพยานว่าความรักสามารถเป็นวีรกรรมได้ การปลดปล่อยนักโทษเป็นการแสดงออกถึงความรักแบบตรีเอกภาพ: พระเจ้าผู้ทรงปลดปล่อยไม่เพียงจากความเป็นทาสทางจิตวิญญาณ แต่จากการกดขี่ที่เป็นรูปธรรมด้วย การกระทำเพื่อช่วยใครสักคนจากความเป็นทาสและการคุมขังถูกมองว่าเป็นส่วนขยายของการเสียสละเพื่อไถ่กู้ของพระคริสต์ ซึ่งพระโลหิตของพระองค์เป็นราคาแห่งการไถ่กู้เรา (เทียบ 1 คร 6:20)

61. จิตตารมณ์ดั้งเดิมของคณะเหล่านี้ยังรากลึกในการเพ่งพินิจทางเซน พระคริสต์ทรงเป็นพระเจ้าผู้ไถ่ของนักโทษโดยแท้ และพระศาสนจักรซึ่งเป็นพระกายของพระองค์ สานต่อความลึกซึ้งนี้ในกาลเวลา นักบวชไม่ได้มองการไถ่ถอนว่าเป็นการกระทำทางการเมืองหรือเศรษฐกิจ แต่เป็นการกระทำกึ่งพิธีกรรม เป็นการถวายเป็นของพวกเขาสองเชิงศีลศักดิ์สิทธิ์ หลายคนมอบร่างกายของตนเพื่อแทนที่นักโทษ ปฏิบัติตามบัญญัติอย่างแท้จริงว่า: “ไม่มีใครมีความรักยิ่งใหญ่กว่านี้ คือการสละชีวิตของตนเพื่อมิตรสหาย” (ยน 15:13) ธรรมเนียมของคณะเหล่านี้ไม่ได้สิ้นสุดลง ในทาง

ตรงกันข้าม มันได้สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดรูปแบบการกระทำใหม่ๆ เพื่อเผชิญกับรูปแบบทาสสมัยใหม่: การค้ามนุษย์ การบังคับใช้แรงงาน การแสวงประโยชน์ทางเพศ และรูปแบบการพึ่งพาต่างๆ ความรักของคริสตชนจะเป็นการปลดปล่อยเมื่อมันกลายเป็นเนื้อหนัง เช่นเดียวกับพันธกิจของพระศาสนจักร เมื่อเธอซื้อสัตย์ต่อองค์พระผู้เป็นเจ้าของเธอ คือการประกาศการปลดปล่อยตลอดเวลา แม้ในวันนี้ เมื่อ “ผู้คนนับล้าน — เด็กผู้หญิง และผู้ชายทุกวัย — ถูกพรากเสรีภาพและถูกบังคับให้มีชีวิตในสภาพคล้ายทาส” มรดกนี้ยังคงสืบสานโดยคณะเหล่านี้และสถาบันและคณะอื่นๆ ที่ทำงานในเขตชานเมือง แหล่งขัดแย้ง และเส้นทางการอพยพ เมื่อพระศาสนจักรโน้มตัวลงเพื่อทำลายโซ่ตรวนใหม่ที่ผูกมัดคนยากจน เธอจะกลายเป็นเครื่องหมายปัสกา

62. เราไม่สามารถสรุปการไตร่ตรองเรื่องผู้ถูกพรากเสรีภาพโดยไม่กล่าวถึงผู้ที่อยู่ในคุกและสถานกักกันต่างๆ ในเรื่องนี้ เราขอระลึกถึงถ้อยคำที่สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสตรัสกับกลุ่มนักโทษ: “สำหรับข้าพเจ้า การเข้าคุกเป็นช่วงเวลาสำคัญเสมอ เพราะคุกเป็นสถานที่แห่งความเป็นมนุษย์อย่างยิ่ง... ความเป็นมนุษย์ที่ถูกทดสอบ บางครั้งสืบทอดด้วยความยากลำบาก ความรู้สึกผิด การตัดสินใจผิด ความทุกข์ แต่ในขณะเดียวกันก็เต็มไปด้วยพลัง ความปรารถนาที่จะได้รับการอภัย และความปรารถนาที่จะได้รับการไถ่กู้” ความปรารถนาที่ท่ามกลางสิ่งอื่นๆ ก็ได้รับการรับมาโดยคณะที่อุทิศตนเพื่อไถ่ถอนนักโทษในฐานะการบริการพิเศษของพระศาสน

จักร ดังที่นักบุญเปาโลประกาศ: “เพื่อเสรีภาพ พระคริสต์ได้ทรงปลดปล่อยเราให้เป็นอิสระ” (กท 5:1) เสรีภาพนี้ไม่ใช่แค่ภายใน: มันแสดงออกในประวัติศาสตร์ว่าเป็นความรักที่ดูแลและปลดปล่อยเราจากพันธนาการแห่งความเป็นทาสทุกชนิด

พยานแห่งความยากจนตามพระวรสาร

63. ในศตวรรษที่ 13 เมื่อเผชิญกับการเติบโตของเมือง การกระจุกตัวของความมั่งคั่ง และการเกิดขึ้นของความยากจนรูปแบบใหม่ พระจิตเจ้าทรงบันดาลให้เกิดรูปแบบการถวายตัวใหม่ในพระศาสนจักร: คณะนักบวชขอทาน (mendicant orders) ต่างจากรูปแบบอารามที่มั่นคง คณะขอทานรับเอารูปแบบชีวิตเพนเจอร์ โดยไม่มีทรัพย์สินส่วนตัวหรือส่วนรวมมอบตนเองไว้กับการดูแลของพระเจ้าทั้งหมด พวกเขาไม่ได้แค่รับใช้คนยากจน: พวกเขาทำตนเป็นคนยากจนร่วมกับคนยากจน พวกเขา mong เมืองว่าเป็นทะเลทรายใหม่ และผู้ถูกกีดกันเป็นอาจารย์ทางจิตวิญญาณคนใหม่ คณะเหล่านี้ เช่น ฟรังซิสกัน, โดมินิกัน, ออกัสติเนียน และคาร์เมไลท์ เป็นตัวแทนของการปฏิวัติทางพระวรสาร ซึ่งวิถีชีวิตที่เรียบง่ายและยากจนกลายเป็นเครื่องหมายพยากรณ์สำหรับพันธกิจ พื้นฟูประสบการณ์ของชุมชนคริสตชนยุคแรก (เทียบ กจ 4:32) การเป็นพยานของคณะขอทานท้าทายทั้งความมั่งคั่งของบรรพชิตและความเย็นชาของสังคมเมือง

64. นักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซีกลายเป็นไอคอนของฤดูใบไม้ผลิต่างจิตวิญญาณนี้ โดยการโอบกอดความยากจน ท่านต้องการเลียนแบบพระคริสต์ ผู้ทรงยากจน เปลือยเปล่า และถูกตรึงกางเขน ในกฎของท่าน ท่านขอให้ “พี่น้องไม่ถือครองสิ่งใดเป็นเจ้าของ ไม่ว่าบ้าน หรือที่ดิน หรือสิ่งอื่นใด และในฐานะผู้แสวงบุญและคนแปลกหน้าในโลกนี้ รับผิดชอบต่อพระผู้เป็นเจ้าด้วยความยากจนและความถ่อมตน พวกเขาควรออกไปขอทานด้วยความมั่นใจ และไม่ควรร้อบอาย เพราะองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงทำพระองค์เป็นคนยากจนเพื่อเราในโลกนี้” ชีวิตของท่านคือการสละตนเองอย่างต่อเนื่อง: จากวังสู่คนโรคเรื้อน จากวาติกันสู่ความเจ็บ จากการครอบครองสู่การให้ทั้งหมด ฟรังซิสไม่ได้ก่อตั้งองค์กรบริการสังคม แต่เป็นภราดรภาพแห่งพระวรสาร ในคนยากจน ท่านเห็นพี่น้องชายหญิง ภาพลักษณ์ที่มีชีวิตขององค์พระผู้เป็นเจ้า พันธกิจของท่านคือการอยู่กับพวกเขา และท่านทำเช่นนั้นผ่านความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่เอาชนะระยะห่างและความรักที่เปี่ยมเมตตา ความยากจนของฟรังซิสเป็นความสัมพันธ์: มันนำท่านไปสู่การเป็นเพื่อนบ้าน เทาเทียม หรือแท้จริงแล้วต่ำต้อยกว่าผู้อื่น ความศักดิ์สิทธิ์ของท่านผุดขึ้นจากความเชื่อมั่นที่ว่า พระคริสต์จะได้รับการต้อนรับอย่างแท้จริงก็ต่อเมื่อให้ตนเองอย่างใจกว้างแก่พี่น้อง

65. นักบุญแคลร์แห่งอัสซีซี ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากฟรังซิส ได้ก่อตั้งคณะสตรีผู้ยากไร้ (Order of Poor Ladies) หรือต่อมาเรียกว่าคณะคลาริส (Poor Clares) การต่อสู้ทางจิตวิญญาณของท่านประกอบด้วย

รักษาอุดมคติแห่งความยากจนถึงรากถึงโคนไว้อย่างซื่อสัตย์ ท่านปฏิเสธอภิสิทธิ์จากพระสันตะปาปาที่อาจรับประกันความมั่นคงทางวัตถุให้อารามของท่าน และด้วยความแน่วแน่ ท่านได้รับ "อภิสิทธิ์แห่งความยากจน" (*Privilegium Paupertatis*) จากสมเด็จพระสันตะปาปาเกรกอรีที่ 9 ซึ่งรับรองสิทธิที่จะมีชีวิตอยู่โดยปราศจากทรัพย์สินทางวัตถุใดๆ การเลือกนี้แสดงออกถึงความไว้วางใจในพระเจ้าอย่างสิ้นเชิงและความตระหนักว่าความยากจนโดยสมัครใจเป็นรูปแบบหนึ่งของเสรีภาพและการพยากรณ์แคลร์สอนพี่น้องของท่านว่าพระคริสต์เป็นมรดกเดียวของพวกเขาท่านและไม่ควรมีสิ่งใดมาบดบังความเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์ ชีวิตที่ภาวนาและซ่อนเร้นของท่านเป็นเสียงร้องต่อต้านทางโลกและการปกป้องที่เจียบบั่นเพื่อคนยากจนและผู้ถูกกลืน

66. นักบุญโดมินิก เด กุซมาน ผู้ร่วมสมัยกับฝรั่งเศส ได้ก่อตั้งคณะนักเทศน์ (Order of Preachers) หรือคณะโดมินิกัน ด้วยพระพรพิเศษที่ต่างกันแต่มีความเข้มข้นของชีวิตเช่นเดียวกัน ท่านต้องการประกาศพระวรสารด้วยอำนาจที่มาจากชีวิตแห่งความยากจน โดยเชื่อมั่นว่าความจริงต้องการพยานที่มีความซื่อตรง แบบอย่างความยากจนในชีวิตของพวกเขาควบคู่ไปกับพระวาจาที่พวกเขาเทศน์ เมื่อเป็นอิสระจากภาระของทรัพย์สินสมบัติทางโลก ภราดาคณะโดมินิกันจึงสามารถอุทิศตนให้กับงานหลักคือการเทศน์ได้ดียิ่งขึ้น พวกเขาไปยังเมืองต่างๆ โดยเฉพาะมหาวิทยาลัย เพื่อสอนความจริงเกี่ยวกับพระเจ้า ในการฟังปาฐกถา พวกเขาแสดงให้เห็นว่าความเชื่อ

ไม่ได้ถูกยึดเยียดแต่เป็นการเสนอให้ และโดยการอยู่ท่ามกลางคนยากจน พวกเขาเรียนรู้ความจริงของพระวรสาร “จากเบื้องล่าง” ในฐานะศิษย์ของ พระคริสต์ผู้ถ่อมองค์

67. ดังนั้น คณะนักบวชขอทานจึงเป็นการตอบสนองที่มีชีวิตต่อการกีดกัน และความเฉยเมย พวกเขาไม่ได้เสนอการปฏิรูปสังคมอย่างชัดเจน แต่เสนอ การกลับใจส่วนบุคคลและส่วนรวมสู่ธรรมะของอาณาจักรพระเจ้า สำหรับ พวกเขา ความยากจนไม่ใช่ผลจากความขาดแคลนสินค้า แต่เป็นทางเลือก อิสระ: เพื่อทำตนให้เล็กน้อยเพื่อต้อนรับผู้เล็กน้อย ดังที่โรมัสแห่งเซลานโน กล่าวถึงฟรังซิสว่า: “ท่านแสดงให้เห็นว่าท่านรักคนยากจนอย่างแรงกล้า... ท่านมักเปลี่ยนผ้าตนเองเพื่อสวมให้คนยากจน ซึ่งท่านแสวงหาที่จะเป็น เหมือนพวกเขา” ขอทานกลายเป็นสัญลักษณ์ของพระศาสนจักรที่จาริก แสวงบุญ ถ่อมตน และเป็นพี่น้อง ดำเนินชีวิตท่ามกลางคนยากจนไม่ใช่เพื่อ หาสมาชิก แต่เพื่อแสดงออกถึงอัตลักษณ์ที่แท้จริง พวกเขาสอนเราว่า พระศาสนจักรจะเป็นแสงสว่างเมื่อเธอปลดปล่อยตนเองจากทุกสิ่ง และ ความศักดิ์สิทธิ์ผ่านทางหัวใจที่ถ่อมตนซึ่งอุทิศให้กับผู้ที่ต่ำต้อยที่สุดในหมู่ พวกเรา

พระศาสนจักรและการศึกษาของคนยากจน

68. เมื่อกล่าวถึงนักการศึกษา สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงระลึกว่า การศึกษาเป็นหนึ่งในการแสดงออกสูงสุดของความรักแบบคริสต์เสมอมา:

“พันธกิจของท่านเต็มไปด้วยอุปสรรคและรวมถึงความสุข... พันธกิจแห่งความรัก เพราะท่านไม่สามารถสอนได้โดยปราศจากความรัก” ในแง่นี้ ตั้งแต่สมัยโบราณ คริสตชนเข้าใจว่าความรู้ช่วยปลดปล่อย ให้ศักดิ์ศรี และ นำเราเข้าใจถึงความจริง สำหรับพระศาสนจักร การสอนคนยากจนเป็นการ กระทำแห่งความยุติธรรมและความเชื่อ โดยได้รับแรงบันดาลใจจาก แบบอย่างของพระอาจารย์ผู้สอนความจริงแห่งพระเจ้าและมนุษย์แก่ผู้คน พระศาสนจักรรับภารกิจในการอบรมเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะผู้ยากจน ที่สุด ในความจริงและความรัก พันธกิจนี้เป็นรูปร่างขึ้นด้วยการก่อตั้งคณะ นักบวชที่อุทิศตนเพื่อการศึกษา

69. ในศตวรรษที่ 16 นักบุญโจเซฟ กาลาซันซ์ (St. Joseph Calasanz) สะท้อนใจจากการขาดการศึกษาและการฝึกอบรมในหมู่เยาวชนยากจน ของกรุงโรม จึงก่อตั้งโรงเรียนสาธารณะฟรีแห่งแรกของยุโรปในห้องที่ติด กับโบสถ์ซานตา โดโรเทีย ในย่านทราสเตเวเร นี่เป็นเมล็ดพันธุ์ที่คณะ นักบวชผู้ยากไร้แห่งพระมารดาพระเจ้าของโรงเรียนศรัทธา (Piarists) จะ ถูกกำเนิดและเติบโตในภายหลัง แม้จะไม่ปราศจากความยากลำบาก เป้าหมายของพวกเขาคือถ่ายทอดให้คนหนุ่มสาว “ไม่เพียงความรู้ทางโลก แต่ยังรวมถึงปัญญาของพระวรสาร สอนให้พวกเขาจำการกระทำด้วยความ รักของพระเจ้าผู้สร้างและพระผู้ไถ่ได้ในชีวิตส่วนตัวและในประวัติศาสตร์” แท้จริงแล้ว เราอาจถือว่าพระสงฆ์ผู้กล้าหาญท่านนี้เป็น “ผู้ก่อตั้งที่แท้จริง ของโรงเรียนคาทอลิกสมัยใหม่ ที่มุ่งเน้นการอบรมคนอย่างบูรณาการและ

เปิดกว้างสำหรับทุกคน” ด้วยความรู้สึกร่วมกันแบบเดียวกัน นักบุญยอห์น แบปติสต์ เดอ ลา ซาล (St. John Baptist de La Salle) ตระหนักถึงความอยุติธรรมที่เกิดจากการกีดกันลูกหลานของคนงานและคนทั่วไปจากระบบการศึกษาของฝรั่งเศสในขณะนั้น จึงก่อตั้งคณะภราดาลาซาล (Brothers of the Christian Schools) ในศตวรรษที่ 17 ด้วยอุดมคติที่จะมอบการศึกษาฟรี การอบรมที่มั่นคง และสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยให้พวกเขา เดอ ลา ซาล มองห้องเรียนว่าเป็นสถานที่สำหรับการพัฒนามนุษย์ แต่ก็เพื่อการกลับใจด้วย ในวิทยาลัยของท่าน มีการผสมผสานการภาวนา วิธีการ ระเบียบวินัย และการแบ่งปัน เด็กแต่ละคนถือเป็นของขวัญพิเศษจากพระเจ้า และการสอนคือการบริการต่ออาณาจักรของพระเจ้า

70. ในศตวรรษที่ 19 ในฝรั่งเศสเช่นกัน นักบุญมาร์เซลลิน แชมปญา (St. Marcellin Champagnat) ได้ก่อตั้งคณะภราดามาริสต์ (Marist Brothers of the Schools) “ท่านไวต่อความต้องการทางจิตวิญญาณและการศึกษาในสมัยของท่าน โดยเฉพาะต่อความไม่รู้ทางศาสนาและสถานการณ์การถูกละเลยที่เยาวชนประสบในรูปแบบเฉพาะ” ท่านอุทิศตนด้วยสุดใจให้กับพันธกิจการศึกษาและประกาศพระวรสารแก่เด็กและเยาวชน โดยเฉพาะผู้ที่ขัดสนที่สุด ในช่วงเวลาของการเข้าถึงการศึกษายังคงเป็นอภิสิทธิ์ของคนส่วนน้อย ในจิตตารมณ์เดียวกัน นักบุญจอห์น บอสโก (St. John Bosco) ได้เริ่มงานอันยิ่งใหญ่ของคณะซาเลเซียนในอิตาลี โดยยึดหลักการสามประการของ “ระบบป้องกัน” (preventive

method) — เหตุผล ศาสนา และความรักความเมตตา บุญราศีอันโตนิโอ รอสมินี ได้ก่อตั้งสถาบันแห่งความรัก (Institute of Charity) ซึ่งวาง “ความรักทางปัญญา” ไว้เคียงข้าง “ความรักทางวัตถุ” โดยมี “ความรักทางจิตวิญญาณ-อภิบาล” อยู่สูงสุด ในฐานะมิติที่ขาดไม่ได้ของการกระทำเพื่อการกุศลใดๆ ที่มุ่งสู่ความดีและการพัฒนาอย่างบูรณาการของบุคคล

71. คณะนักบวชหญิงจำนวนมากเป็นตัวแทนของการปฏิบัติทางการสอนนี้ ก่อตั้งขึ้นในศตวรรษที่ 18 และ 19 คณะอัสสัมชิต, คณะซิสเตอร์แห่ง Company of Mary Our Lady, คณะ Maestre Pie และอื่นๆ อีกมากมาย ได้ก้าวเข้าไปในพื้นที่ที่รัฐขาดหายไป พวกท่านสร้างโรงเรียนในหมู่บ้านเล็กๆ ชานเมือง และย่านชนชั้นแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาของเด็กผู้หญิงกลายเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก ซิสเตอร์สอนการอ่านเขียน ประกาศพระวรสาร ดูแลเรื่องภาคปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ยกกระดับจิตวิญญาณผ่านการบ่มเพาะศิลปะ และเหนือสิ่งอื่นใด คือการหล่อหลอมมโนธรรม วิธีการสอนของพวกท่านเรียบง่าย: ความใกล้ชิด ความอดทน และความอ่อนโยน พวกท่านสอนด้วยแบบอย่างชีวิตก่อนที่จะสอนด้วยคำพูด ในสมัยที่การไม่รู้หนังสือแพร่หลายและการกีดกันเป็นระบบ สตรีผู้ถวายตัวเหล่านี้เป็นประกาศแห่งความหวัง พันธกิจของพวกท่านคือการหล่อหลอมหัวใจ สอนให้ผู้คนรู้จักคิด และส่งเสริมศักดิ์ศรี โดยการรวมชีวิตแห่งความศรัทธาและการอุทิศตนเพื่อผู้อื่น พวกท่านต่อสู้กับ

การถูกทอดทิ้งด้วยความอ่อนโยนของผู้ที่ให้การศึกษานามของพระคริสต์

72. สำหรับความเชื่อแบบคริสต์ การให้การศึกษแก่คนยากจนไม่ใช่บุญคุณแต่เป็นหน้าที่ เด็กมีสิทธิ์ในความรู้ในฐานะข้อกำหนดพื้นฐานสำหรับการยอมรับศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การสอนพวกเขายืนยันคุณค่าของพวกเขา ให้เครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงความเป็นจริงของพวกเขา ธรรมชาติของพระคริสต์ถือว่าความรู้เป็นของขวัญจากพระเจ้าและความรับผิดชอบของชุมชน การศึกษาแบบคริสต์ไม่เพียงสร้างมืออาชีพ แต่สร้างคนที่เปิดกว้างต่อความดี ความงาม และความจริง ดังนั้น โรงเรียนคาทอลิก เมื่อซื้อสัตย์ต่อชื่อของตน จึงเป็นสถานที่แห่งการไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง การอบรมอย่างบูรณาการ และการพัฒนามนุษย์ โดยการรวมความเชื่อและวัฒนธรรม พวกเขาหว่านเมล็ดพันธุ์แห่งอนาคต ให้เกียรติภาพลักษณ์ของพระเจ้า และสร้างสังคมที่ดีกว่า

การเคียงข้างผู้อพยพ

73. ประสบการณ์การอพยพอยู่คู่กับประวัติศาสตร์ของประชากรของพระเจ้า อับราฮัมออกเดินทางโดยไม่รู้ว่าจะไปที่ไหน; โโมเสสนำประชากรจากริกลำเลยผ่านทะเลทราย; มารีย์และโยเซฟหนีไปอียิปต์พร้อมพระกุมารเยซู พระคริสต์เอง ผู้ซึ่ง “เสด็จมายังบ้านเมืองของพระองค์ แต่ประชากรของพระองค์ไม่ยอมรับพระองค์” (ยอห์น 1:11) ทรงดำเนินชีวิตท่ามกลางเราอย่างยิ่ง

คนแปลกหน้า ด้วยเหตุนี้ พระศาสนจักรจึงตระหนักเสมอว่าในผู้อพยพมี การประทับอยู่อย่างมีชีวิตขององค์พระผู้เป็นเจ้า ผู้ซึ่งในวันพิพากษาจะตรัส กับผู้ที่อยู่เบื้องขวาของพระองค์ว่า: “เราเป็นคนแปลกหน้าและท่านได้ ต้อนรับเรา” (มธ 25:35)

74. ในศตวรรษที่ 19 เมื่อชาวยุโรปหลายล้านคนอพยพเพื่อค้นหาสภาพ ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นักบุญผู้ยิ่งใหญ่สองท่านมีความโดดเด่นในการอภิบาล ผู้อพยพ: นักบุญจอห์น แบปติสต์ สกาลาบรินี (St. John Baptist Scalabrini) และนักบุญฟรานเซส ซาเวียร์ คาบรินี (St. Frances Xavier Cabrini) สกาลาบรินี บิชอปแห่งปืออาเซนซา ก่อตั้งคณะมิชชันนารีแห่ง นักบุญชาร์ลส์ (Missionaries of Saint Charles) เพื่อติดตามผู้อพยพไป ยังจุดหมายปลายทาง โดยมอบความช่วยเหลือทางจิตวิญญาณ กฎหมาย และวัตถุ ท่านมองผู้อพยพเป็นผู้รับการประกาศข่าวดีใหม่ โดยเตือนถึง ความเสี่ยงของการถูกเอาเปรียบและการสูญเสียความเชื่อในต่างแดน โดย ตอบสนองอย่างใจกว้างต่อพระพรที่พระเจ้าประทานให้ “สกาลาบรินีมอง ไปข้างหน้าถึงโลกและพระศาสนจักรที่ปราศจากกำแพง ที่ซึ่งไม่มีใครเป็น คนต่างด้าว” นักบุญฟรานเซส คาบรินี เกิดในอิตาลีและโอนสัญชาติเป็น อเมริกัน เป็นพลเมืองสหรัฐฯ คนแรกที่ได้รับการประกาศเป็นนักบุญ เพื่อ ทำให้ภารกิจช่วยเหลือผู้อพยพสำเร็จ ท่านข้ามมหาสมุทรแอตแลนติกหลาย ครั้ง “ด้วยความกล้าหาญที่น่าทึ่ง ท่านเริ่มสร้างโรงเรียน โรงพยาบาล และ สถานเลี้ยงเด็กกำพร้าจากศูนย์ เพื่อมวลชนคนยากจนที่เสี่ยงโชคในโลกใหม่

เพื่อหางานทำ โดยไม่รู้ภาษาและขาดปัจจัยที่จะหาที่ทางที่น่านับถือใน
สังคมอเมริกัน พวกเขามักตกเป็นเหยื่อของผู้ไร้ศีลธรรม หัวใจความเป็นแม่
ของท่าน ซึ่งไม่ยอมให้ท่านพักผ่อน ได้เอื้อมไปถึงพวกเขาทุกที่: ในเพิงพัก
ในคุก และในเมือง” ในปีศักดิ์สิทธิ์ 1950 สมเด็จพระสันตะปาปาปิโอที่
12 ประกาศให้ท่านเป็นองค์อุปถัมภ์ของผู้อพยพทั้งปวง

75. ธรรมเนียมของพระศาสนจักรในการทำงานเพื่อและกับผู้อพยพ
ยังคงดำเนินต่อไป และในปัจจุบันบริภรณ์นี้แสดงออกในความคิดริเริ่มต่างๆ
เช่น ศูนย์รับรองผู้ลี้ภัย พันธกิจชายแดน และความพยายามของ Caritas
Internationalis และสถาบันอื่นๆ คำสอนร่วมสมัยยืนยันความมุ่งมั่นนี้
อย่างชัดเจน สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงระลึกว่าพันธกิจของพระศา
สนจักรต่อผู้อพยพและผู้ลี้ภัยนั้นกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยยืนยันว่า “การ
ตอบสนองของเราต่อความท้าทายจากการอพยพร่วมสมัยสามารถสรุปได้
ด้วยกริยาสี่คำ: ต้อนรับ, ปกป้อง, ส่งเสริม และบูรณาการ ทว่ากริยาเหล่านี้
ไม่ได้ใช้กับผู้อพยพและผู้ลี้ภัยเท่านั้น แต่บรรยายถึงพันธกิจของพระศาสน
จักรต่อทุกคนที่อาศัยอยู่ในชายขอบของชีวิต ผู้ที่จำเป็นต้องได้รับการ
ต้อนรับ ปกป้อง ส่งเสริม และบูรณาการ” ท่านยังตรัสอีกว่า: “มนุษย์ทุกคน
เป็นบุตรของพระเจ้า! เขาหรือเธอมีภาพลักษณ์ของพระคริสต์! เราเอง
จำเป็นต้องเห็น และทำให้ผู้อื่นเห็นว่า ผู้อพยพและผู้ลี้ภัยไม่ได้เป็นเพียง
ปัญหาที่ต้องแก้ แต่เป็นพี่น้องที่ต้องต้อนรับ เคารพ และรัก พวกเขาเป็น
โอกาสที่พระเจ้าประทานให้เราช่วยสร้างสังคมที่ยุติธรรมขึ้น ประชาธิปไตย

ที่สมบูรณ์ขึ้น ประเทศที่เป็นหนึ่งเดียวกันมากขึ้น โลกที่มีความเป็นพี่น้องมากขึ้น และชุมชนคริสตชนที่เปิดกว้างและเป็นแบบอย่างทางพระวรสารมากขึ้น” พระศาสนจักร เปรียบเสมือนแม่ เดินเคียงข้างผู้ที่กำลังเดินทาง ในที่ที่โลกเห็นภัยคุกคาม เธอเห็นลูกๆ; ในที่ที่มีการสร้างกำแพง เธอสร้างสะพาน เธอรู้ว่าการประกาศข่าวดีของเธอจะน่าเชื่อถือก็ต่อเมื่อแปลเป็นการกระทำที่ใกล้ชิดและต้อนรับ และเธอรู้ว่าในผู้อพยพที่ถูกปฏิเสธทุกคน คือพระคริสต์เองที่เคาะประตูเรียกชุมชน

เคียงข้างผู้ต่ำต้อยที่สุด

76. ความศักดิ์สิทธิ์ของคริสตชนมักกองงามในสถานที่ที่ถูกลืมนับและบอบช้ำที่สุดของมนุษยชาติ คนที่ยากจนที่สุดในหมู่คนยากจน — ผู้ที่ขาดแคลนไม่เพียงวัตถุสิ่งของ แต่ยังขาดเสียงและการยอมรับศักดิ์ศรี — มีที่พิเศษในพระหฤทัยของพระเจ้า พวกเขาคือผู้เป็นที่รักของพระวรสาร เป็นทายาทแห่งอาณาจักร (เทียบ ลก 6:20) ในตัวพวกเขา พระคริสต์ยังคงทนทุกข์และกลับคืนพระชนม์ชีพ ในตัวพวกเขา พระศาสนจักรค้นพบการเรียกของเธอที่จะแสดงตัวตนที่แท้จริงที่สุด

77. นักบุญเทเรซาแห่งกัลกัตตา ซึ่งได้รับการประกาศเป็นนักบุญในปี 2016 ได้กลายเป็นไอคอนสากลแห่งความรักที่ดำเนินชีวิตอย่างเต็มเปี่ยมเพื่อผู้ที่ยากไร้ที่สุด ผู้ที่สังคมทิ้งขว้าง ผู้ก่อตั้งคณะธรรมทูตแห่งความเมตตาธรรม (Missionaries of Charity) ท่านอุทิศชีวิตให้กับผู้ใกล้ตายที่ถูกทิ้ง

บนถนนในอินเดีย ท่านรวบรวมผู้ถูกปฏิเสธ ล้างแผล และอยู่เป็นเพื่อน จนถึงวาระสุดท้ายด้วยความอ่อนโยนของคำภานา ความรักของท่านต่อผู้ยากจนที่สุดในหมู่คนยากจนหมายความว่าท่านไม่ได้ดูแลแค่ความต้องการทางวัตถุ แต่ประกาศข่าวดีแห่งพระวรสารแก่พวกเขาด้วย: “เราต้องการประกาศข่าวดีแก่คนยากจนว่าพระเจ้ารักพวกเขา ว่าเรารักพวกเขา ว่าพวกเขามีตัวตนสำหรับเรา ว่าพวกเขาก็ถูกสร้างโดยพระหัตถ์แห่งความรักเดียวกันของพระเจ้า เพื่อรักและถูกรัก คนยากจนของเราเป็นคนที่ยิ่งใหญ่ เป็นคนที่น่ารักมาก พวกเขาไม่ต้องการความสงสารและความเห็นใจของเรา พวกเขาต้องการความรักที่เข้าใจ พวกเขาต้องการ ความเคารพของเรา พวกเขาต้องการให้เราปฏิบัติต่อพวกเขาด้วยศักดิ์ศรี” ทั้งหมดนี้มาจากจิตวิญญาณลึกซึ้งที่เห็นว่าการรับใช้ผู้ยากจนที่สุดเป็นผลจากการภาวนาและความรัก เป็นแหล่งของสันติสุขที่แท้จริง ดังที่สมเด็จพระสันตะปาปาโยฮันเปาโลที่ 2 เตือนใจผู้แสวงบุญที่มาโรมเพื่อพิธีแต่งตั้งท่านเป็นบุญราศี: “แม้ซีเทรซาเอาเรียวยาวแรงจากไหนเพื่อมอบตนเองอย่างสมบูรณ์ในการรับใช้ผู้อื่น? ท่านพบมันในการภาวนาและการเพ่งพินิจอย่างเจียบง้นต่อพระเยซูคริสต์ พระพักตร์ศักดิ์สิทธิ์ พระหฤทัยศักดิ์สิทธิ์ ท่านเองกล่าวไว้ว่า: ‘ผลของความเจียบง้นคือการภาวนา ผลของการภาวนาคือความเชื่อ ผลของความเชื่อคือความรัก ผลของความรักคือการบริการ’ การภาวนานั่นเองที่เติมเต็มหัวใจท่านด้วยสันติสุขของพระคริสต์และทำให้ท่านแผ่สันติสุขนั้นสู่ผู้อื่นได้” เทเรซาไม่ได้มองตนเองว่าเป็นนักบุญสูงเคราะหฺ์หรือนักเคลื่อนไหว แต่

เป็นเจ้าสาวของพระคริสต์ผู้ถูกตรึงกางเขน รับผิดชอบต่อผู้ทนต์ทุกด้วยความรักทั้งหมด

78. ในบราซิล นักบุญดูลเซแห่งคนยากจน (Saint Dulce of the Poor)

— รู้จักกันในนาม “นางฟ้าใจดีแห่งบาเฮีย” — ได้แสดงจิตตารมณ์พระวรสารเดียวกันในแบบฉบับบราซิล เมื่อกล่าวถึงท่านและนักบวชหญิงอีกสองท่านที่ได้รับประกาศเป็นนักบุญในพิธีเดียวกัน สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงระลึกถึงความรักของพวกท่านต่อสมาชิกที่ถูกกีดกันที่สุดในสังคม และตรัสว่านักบุญใหม่ “แสดงให้เห็นว่าชีวิตที่ถวายเป็นการเดินทางแห่งความรัก ณ ชายขอบของโลก” ซิสเตอร์ดูลเซตอบสนองต่อความไม่มั่นคงด้วยความคิดสร้างสรรค์ ต่ออุปสรรคด้วยความอ่อนโยน และต่อความขัดสนด้วยความเชื่อที่สั่นคลอนไม่ได้ ท่านเริ่มจากการรับคนป่วยไว้ในเล้าไก่ และจากจุดนั้นได้ก่อตั้งบริการสังคมที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศ ท่านช่วยเหลือผู้คนหลายพันคนต่อวัน โดยไม่เคยสูญเสียความสุภาพอ่อนโยน ทำตนเป็นคนยากจนร่วมกับคนยากจนเพื่อความรักต่อผู้ที่ยากจนที่สุด ท่านอยู่กับเพื่อนน้อยนิด ภาวนาอย่างร่ำรวย และรับใช้ด้วยความสุข ความเชื่อไม่ได้ทำให้ท่านห่างไกลจากโลก แต่ดึงท่านให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นในความเจ็บปวดของผู้ที่ต่ำต้อยที่สุด

79. เรายังสามารถกล่าวถึงบุคคลเช่น นักบุญเบเนดิกต์ เมนนี (St. Benedict Menni) และซิสเตอร์ Hospitallers of the Sacred Heart

of Jesus ที่ทำงานเคียงข้างผู้พิการ; นักบุญชาร์ลส์ เดอ ฟูก็อด (St. Charles de Foucauld) ท่ามกลางชุมชนในซาฮารา; นักบุญแคทเธอริน เดร็กเซล (St. Katharine Drexel) สำหรับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่สุดในอเมริกาเหนือ; ซิสเตอร์เอ็มมานูเอล (Sister Emmanuelle) กับคนเก็บขยะในย่านเอชเบต เอล นักห์ล ของไคโร; และอีกมากมาย แต่ละท่านค้นพบในแบบของตนว่าคนยากจนที่สุดไม่ได้เป็นเพียงวัตถุแห่งความเมตตาของเรา แต่เป็นครูแห่งพระวรสาร ไม่ใช่เรื่องของการ “นำ” พระเจ้าไปให้พวกเขา แต่เป็นการพบพระองค์ท่ามกลางพวกเขา ตัวอย่างทั้งหมดนี้สอนเราว่าการรับใช้คนยากจนไม่ใช่ท่าทีที่ทำ “จากเบื้องบน” แต่เป็นการพบกันระหว่างผู้เท่าเทียม ที่ซึ่งพระคริสต์ทรงสำแดงพระองค์และได้รับการนมัสการ นักบุญยอห์น เปาโลที่ 2 เดือนเราะว่า “มีการประทับอยู่พิเศษของพระคริสต์ในคนยากจน และสิ่งนี้เรียกร้องให้พระศาสนจักรทำการเลือกเข้าข้างฝ่ายพวกเขา” ดังนั้น เมื่อพระศาสนจักรโน้มตัวลงเพื่อดูแลคนยากจน เธอจึงอยู่ในอิริยาบถที่สูงส่งที่สุด

ขบวนการภาคประชาชน (Popular Movements)

80. เราต้องยอมรับด้วยว่า ตลอดหลายศตวรรษของประวัติศาสตร์คริสต์ การช่วยเหลือคนยากจนและการต่อสู้เพื่อสิทธิของพวกเขาไม่ได้เกี่ยวข้องกับปัจเจกบุคคล ครอบครัว สถาบัน หรือชุมชนนักบวชเท่านั้น มีและยังคงมีขบวนการภาคประชาชนต่างๆ ที่ประกอบด้วยฆราวาสและนำโดยผู้นำ

ภาคประชาชน ซึ่งมักถูกมองด้วยความสงสัยและถึงกับถูกข่มเหง ข้าพเจ้าหมายถึง “บุคคลทุกคนที่เดินทาง ไม่ใช่ในฐานะปัจเจก แต่ในฐานะชุมชนที่ผูกพันกันอย่างใกล้ชิดของทุกคนและเพื่อทุกคน ชุมชนที่ปฏิเสธที่จะทิ้งคนยากจนและผู้เปราะบางไว้ข้างหลัง... ผู้นำ ‘ภาคประชาชน’ คือผู้ที่สามารถดึงทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม... พวกเขาไม่รังเกียจหรือกลัวคนหนุ่มสาวที่เคยเจ็บปวดหรือแบกน้ำหนักของกางเขน”

81. ผู้นำภาคประชาชนเหล่านี้รู้ว่าเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน “ยังหมายถึงการต่อสู้กับสาเหตุเชิงโครงสร้างของความยากจนและความไม่เท่าเทียม; การขาดงาน ที่ดิน และที่อยู่อาศัย; และการปฏิเสธสิทธิทางสังคมและแรงงาน มันหมายถึงการเผชิญหน้ากับผลกระทบที่ทำลายล้างของจักรวรรดิแห่งเงินตรา... เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ในความหมายที่ลึกซึ้งที่สุด คือวิธีการสร้างประวัติศาสตร์ และนี่คือสิ่งที่ขบวนการภาคประชาชนกำลังทำ” ด้วยเหตุนี้ เมื่อสถาบันต่างๆ คิดถึงความต้องการของคนยากจน จำเป็นต้อง “รวมขบวนการภาคประชาชนและเติมพลังให้โครงสร้างการปกครองท้องถิ่น ระดับชาติ และนานาชาติ ด้วยกระแสธารแห่งพลังทางศีลธรรมที่พุ่งออกมาจากการรวมผู้ถูกกีดกันเข้าสู่การสร้างชะตากรรมร่วมกัน” แท้จริงแล้ว ขบวนการภาคประชาชนเชิญชวนเราให้อาษนะ “ความคิดที่ว่านโยบายสังคมคือนโยบายเพื่อคนยากจน แต่ไม่เคยร่วมกับคนยากจน และไม่เคยเป็นของคนยากจน ยิ่งไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งของโครงการที่สามารถนำผู้คนกลับมาอยู่ร่วมกันได้” หากนักการเมืองและ

ผู้เชี่ยวชาญไม่ฟังพวกเขา “ประชาธิปไตยจะล่มสลาย กลายเป็นสโโลแกน เป็นพิธีการ; สูญเสียลักษณะการเป็นตัวแทนและกลายเป็นสิ่งที่ไร้ร่าง เพราะทั้งประชาชนไว้วางใจในการต่อสู้ประจำวันเพื่อศักดิ์ศรี ในการสร้างอนาคตของพวกเขา” สิ่งเดียวกันนี้ต้องกล่าวกับสถาบันของพระศาสนจักรด้วย

บทที่ 4 ประวัติศาสตร์ที่ดำเนินต่อไป

ศตวรรษแห่งคำสอนด้านสังคมของพระศาสนจักร

82. การเร่งตัวของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคมในสองศตวรรษที่ผ่านมา พร้อมด้วยความขัดแย้งและข้อขัดแย้งทั้งหมด ไม่เพียงส่งผลกระทบต่อชีวิตคนยากจน แต่ยังกลายเป็นประเด็นถกเถียงและโต้เถียงในส่วนของพวกเขาด้วย ขบวนการต่างๆ ของคนงาน ผู้หญิง และคนหนุ่มสาว และการต่อสู้กับการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ก่อให้เกิดการตระหนักรู้ใหม่ถึงศักดิ์ศรีของผู้ที่อยู่ชายขอบสังคม คำสอนด้านสังคมของพระศาสนจักรก็เกิดขึ้นจากบริบทนี้ การวิเคราะห์การเปิดเผยของคริสต์ศาสนาในบริบทของปัญหาสังคม แรงงาน เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมสมัยใหม่ จะเป็นไปไม่ได้เลยหากปราศจากการมีส่วนร่วมของฆราวาส ทั้งชายและหญิง ที่ต่อสู้กับปัญหาใหญ่ในยุคของตน เคียงข้างพวกเขาคือนักบวชชายหญิงที่แสดงให้เห็นถึงพระศาสนจักรที่ก้าวไปในทิศทางใหม่ การเปลี่ยนแปลงแห่งยุคสมัยที่เรากำลังประสบอยู่นี้ ทำให้ปฏิสัมพันธ์ที่ต่อเนื่องระหว่างผู้มีความเชื่อกับอำนาจการสอน (Magisterium) ของ

พระศาสนจักร ระหว่างพลเมืองทั่วไปกับผู้เชี่ยวชาญ ระหว่างปัจเจกบุคคลกับสถาบัน จำเป็นยิ่งขึ้นไปอีก ในที่นี้ ต้องยอมรับอีกครั้งว่าความเป็นจริงจะถูกมองเห็นได้ดีที่สุดจากมุมมองของคนวงนอก และคนยากจนมีความเข้าใจที่ลึกซึ้งเฉพาะตัวซึ่งขาดไม่ได้สำหรับพระศาสนจักรและมนุษยชาติโดยรวม

83. คำสอนของพระศาสนจักรในรอบ 150 ปีที่ผ่านมาเป็นคลังสมบัติที่แท้จริงของคำสอนสำคัญเกี่ยวกับคนยากจน บรรดาบิชอปแห่งโรมได้ให้เสียงแก่ความเข้าใจใหม่ๆ ที่กลั่นกรองผ่านกระบวนการแยกแยะทางพระศาสนจักร ตัวอย่างเช่น ในพระสมณสาส์น *Rerum Novarum* ไปป์เลโอที่ 13 กล่าวถึงปัญหาแรงงาน โดยชี้ถึงสภาพความเป็นอยู่ที่ทนไม่ได้ของคนงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก และได้แย้งเพื่อการสถาปนาระเบียบสังคมที่เป็นธรรม พระสันตะปาปาองค์อื่นๆ ก็ตรัสในหัวข้อนี้เช่นกัน นักบุญยอห์นที่ 23 ในพระสมณสาส์น *Mater et Magistra* (1961) เรียกร้องความยุติธรรมในระดับโลก: ประเทศร่ำรวยไม่สามารถเพิกเฉยต่อประเทศที่หิวโหยและยากจนอย่างรุนแรงได้อีกต่อไป; แทนที่จะเป็นเช่นนั้น พวกเขาถูกเรียกร้องให้ช่วยเหลืออย่างใจกว้างด้วยทรัพย์สินทั้งหมดที่มี

84. สภาสังคายนาวาติกันที่ 2 เป็นหมุดหมายสำคัญในความเข้าใจของพระศาสนจักรเกี่ยวกับคนยากจนในแผนการกอบกู้ของพระเจ้า แม้หัวข้อนี้จะยังคงเป็นเรื่องรองในเอกสารเตรียมการ แต่นักบุญยอห์นที่ 23 ในสาส์น

ทางวิทยุเมื่อ 11 กันยายน 1962 หนึ่งเดือนก่อนเปิดสภาสังคายนา ได้เรียกร้องความสนใจต่อปัญหานี้ ด้วยถ้อยคำที่น่าจดจำของท่าน “พระศาสนจักรนำเสนอตัวเธออย่างที่เป็นและอย่างที่เราปรารถนาจะเป็น: พระศาสนจักรของทุกคนและโดยเฉพาะอย่างยิ่งพระศาสนจักรของคนยากจน” ความพยายามอย่างเข้มข้นของบิชอป นักเทววิทยา และผู้เชี่ยวชาญที่ห่วงใยการฟื้นฟูพระศาสนจักร — โดยการสนับสนุนของนักบุญยอห์นที่ 23 เอง — ได้มอบทิศทางใหม่ให้แก่สภาสังคายนา การมีพระคริสต์เป็นศูนย์กลางในการพิจารณาเหล่านี้ ทั้งในระดับหลักคำสอนและสังคม พิสูจน์แล้วว่าเป็นพื้นฐานสำคัญ บิดาแห่งสภาสังคายนาหลายท่านสนับสนุนแนวทางนี้ ดังที่พระคาร์ดินัลเลอ์กาโรแสดงออกอย่างมีวาทีศิลป์ในการแทรกแซงเมื่อ 6 ธันวาคม 1962: “ความลึกลับของพระคริสต์ในพระศาสนจักรเป็นเช่นนั้นเสมอมา และในวันนี้ โดยวิธีพิเศษ คือความลึกลับของพระคริสต์ในคนยากจน” ท่านกล่าวต่อว่า “นี่ไม่ใช่แค่หัวข้อหนึ่งในหัวข้ออื่นๆ แต่ในแง่หนึ่งเป็นหัวข้อเดียวของสภาสังคายนาโดยรวม” อัครบิชอปแห่งโบโลญญา ในการเตรียมข้อความสำหรับการแทรกแซงนี้ ได้บันทึกว่า: “นี่คือเวลาของคนยากจน ของคนยากจนนับล้านทั่วโลก นี่เป็นเวลาแห่งความลึกลับของพระศาสนจักรในฐานะมารดาของคนยากจน นี่เป็นเวลาแห่งความลึกลับของพระคริสต์ ผู้ประทับอยู่อย่างยิ่งในคนยากจน” มีความรู้สึกที่เพิ่มขึ้นถึงความจำเป็นสำหรับภาพลักษณ์ใหม่ของพระศาสนจักร ที่เรียบง่ายและสมถะกว่า โอบกอดประชากรทั้งหมดของพระเจ้าและการประทับอยู่ของ

พระองค์ในประวัติศาสตร์ พระศาสนจักรที่คล้ายคลึงกับองค์พระผู้เป็นเจ้าของเธอมากกว่าอำนาจทางโลก และทำงานเพื่อส่งเสริมความมุ่งมั่นที่เป็นรูปธรรมของมนุษยชาติทั้งมวลในการแก้ปัญหาความยากจนมหาศาลในโลก

85. ในการเปิดประชุมสมัยที่สองของสภาสังคายนา นักบุญเปาโลที่ 6 ได้รับเอาความหวังไว้ที่แสดงโดยผู้ดำรงตำแหน่งก่อนหน้านี้ท่าน นั่นคือ พระศาสนจักรมองด้วยความสนใจเป็นพิเศษ “ไปยังคนยากจน ผู้ขัดสน ผู้ทุกข์ใจ ผู้วิโยค ผู้ทนทุกข์ ผู้ถูกจองจำ นั่นคือ เหมองไปยังมนุษยชาติทั้งมวลที่ทนทุกข์และร้องไห้: เธอเป็นส่วนหนึ่งของพวกเราโดยสิทธิแห่งพระวรสาร” ในการเข้าเฝ้าทั่วไปเมื่อ 11 พฤศจิกายน 1964 ท่านชี้ว่า “คนยากจนเป็นตัวแทนของพระคริสต์” และเปรียบเทียบภาพลักษณ์ขององค์พระผู้เป็นเจ้าในคนยากจนกับที่เห็นในพระสันตะปาปา ท่านยืนยันความจริงนี้ด้วยถ้อยคำเหล่านี้: “การเป็นตัวแทนของพระคริสต์ในคนยากจนนั้นเป็นสากล; คนยากจนทุกคนสะท้อนพระคริสต์; ส่วนของพระสันตะปาปานั้นเป็นส่วนบุคคล... คนยากจนและเปโตรสามารถเป็นหนึ่งเดียวในบุคคลเดียวกัน สวมใส่การเป็นตัวแทนสองแบบ; คือความยากจนและอำนาจหน้าที่” ด้วยวิธีนี้ ความเชื่อมโยงภายในระหว่างพระศาสนจักรและคนยากจนจึงถูกแสดงออกเชิงสัญลักษณ์และด้วยความชัดเจนอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน

86. ธรรมนูญ *Gaudium et Spes* โดยต่อยอดจากคำสอนของปิตาจารย์
ของพระศาสนจักร ยืนยันอย่างหนักแน่นถึงจุดหมายปลายทางสากลของ
ทรัพย์สินในโลกและหน้าที่ทางสังคมของทรัพย์สินที่เกิดจากสิ่งนั้น

ธรรมนูญระบุว่า “พระเจ้าทรงกำหนดให้โลกและทุกสิ่งที่อยู่ในนั้นเป็นของ
ประชากรและประชาชาติทั้งปวง เพื่อที่สรรพสิ่งที่ถูกสร้างจะได้ถูกแบ่งปัน
อย่างเป็นธรรมแก่มนุษยชาติทั้งหมด ภายใต้การนำของความยุติธรรมที่เจือ
ด้วยความรัก... ในการใช้สิ่งของ ผู้คนควรถือว่าทรัพย์สินภายนอกที่ตน
ครอบครองโดยชอบธรรมนั้นไม่ใช่แค่ของตนเอง แต่เป็นส่วนรวมด้วย
ในแง่ที่ว่ามันสามารถเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้เช่นเดียวกับตนเอง ดังนั้น ทุก
คนมีสิทธิที่จะครอบครองทรัพย์สินของโลกในจำนวนที่เพียงพอสำหรับ
ตนเองและครอบครัว... บุคคลที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดมีสิทธิที่จะ เอา
สิ่งที่จำเป็นจากความมั่งคั่งของผู้อื่น... โดยธรรมชาติ ทรัพย์สินส่วนบุคคลมี
มิติทางสังคมซึ่งตั้งอยู่บนกฎแห่งจุดหมายปลายทางร่วมกันของทรัพย์สินใน
โลก เมื่อใดที่แ่งมุมทางสังคมถูกลืม การเป็นเจ้าของมักกลายเป็นวัตถุแห่ง
ความโลภและแหล่งของความวุ่นวายร้ายแรง” ความเชื่อมั่นนี้ได้รับการย้ำ
โดยนักบุญเปาโลที่ 6 ในพระสมณสาส์น *Populorum Progressio* ที่นั่น
เราอ่านว่าไม่มีใครรู้สึกว่าได้รับอนุญาตให้ “ถือครองทรัพย์สินส่วนเกินเพื่อ
ใช้ส่วนตัวแต่เพียงผู้เดียว เมื่อผู้อื่นขาดแคลนสิ่งจำเป็นพื้นฐานของชีวิต” ใน
สุนทรพจน์ที่สหประชาชาติ โป๊ปเปาโลที่ 6 ตรัสในฐานะทนายแก้ต่างให้

ประชาชนที่ยากจน และกระตุ้นประชาคมระหว่างประเทศให้สร้างโลกแห่งความสมานฉันท์

87. กับนักบุญยอห์น เปาโลที่ 2 ความสัมพันธ์พิเศษของพระศาสนจักรกับคนยากจนได้รับการทำให้มั่นคง โดยเฉพาะจากมุมมองด้านหลักคำสอน คำสอนของท่านมองการเลือกข้างคนยากจนว่าเป็น “รูปแบบพิเศษของความสำคัญอันดับแรกในการปฏิบัติความรักแบบคริสต์ ซึ่งธรรมประเพณีทั้งหมดของพระศาสนจักรเป็นพยานถึง” ในพระสมณสาส์น *Sollicitudo Rei Socialis* ท่านกล่าวต่อไปว่า: “ยิ่งไปกว่านั้น ในปัจจุบัน เมื่อพิจารณาถึงมิติระดับโลกที่ปัญหาสังคมได้รับ ความรักที่เลือกข้างคนยากจน และการตัดสินใจที่มั่นคงใจเรา ไม่อาจไม่โอบกอดฝูงชนมหาศาลของผู้หิวโหย ผู้ขัดสน คนไร้บ้าน ผู้ขาดการดูแลทางการแพทย์ และเหนือสิ่งอื่นใด ผู้ที่สิ้นหวังในอนาคตที่ตีกว่า เป็นไปไม่ได้ที่จะไม่คำนึงถึงการมีอยู่ของความจริงเหล่านี้ การเพิกเฉยต่อสิ่งเหล่านี้จะหมายถึงการกลายเป็นเหมือน ‘เศรฐฐี’ ที่แสวงหาทำเป็นไม่รู้จักรักขอทานลาซารัสที่นอนอยู่ที่ ประตูบ้านของเขา (เทียบ ลก 16:19-31)” คำสอนของนักบุญยอห์น เปาโลที่ 2 เกี่ยวกับงานก็มีความสำคัญเช่นกันสำหรับการพิจารณาบทบาทเชิงรุกที่คนยากจนควรมีในการฟื้นฟูพระศาสนจักรและสังคม จึงละทิ้ง “ความเป็นพ่อแบบอุปถัมภ์” (paternalism) บางอย่างที่จำกัดตัวเองเพียงตอบสนองความต้องการเฉพาะหน้าของคนยากจน ในพระสมณสาส์น *Laborem Exercens* ท่าน

ระบุอย่างตรงไปตรงมาว่า “งานของมนุษย์เป็นกุญแจสำคัญ อาจเป็นกุญแจสำคัญที่สุด ต่อปัญหาสังคมทั้งหมด”

88. ท่ามกลางวิกฤตการณ์หลายด้านที่เป็นจุดเริ่มต้นของสหสวรรค์ที่สาม คำสอนของเบเนดิกต์ที่ 16 มีทิศทางทางการเมืองที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนั้น ในพระสมณสาส์น *Caritas in Veritate* ท่านยืนยันว่า “ยิ่งเราพยายามสร้างความดีส่วนรวมที่สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของเพื่อนมนุษย์ เราก็ยิ่งรักพวกเขามากขึ้น” นอกจากนี้ ท่านยังสังเกตว่า “ความหิวโหยไม่ได้ขึ้นอยู่กับการขาดแคลนวัตถุดิบเท่ากับการขาดแคลนทรัพยากรทางสังคม ซึ่งที่สำคัญที่สุดคือทรัพยากรเชิงสถาบัน กล่าวอีกนัยหนึ่ง สิ่งที่ขาดหายไปคือเครือข่ายสถาบันทางเศรษฐกิจที่สามารถรับประกันการเข้าถึงอาหารและน้ำที่เพียงพอต่อความต้องการทางโภชนาการอย่างสม่ำเสมอ และยังสามารถจัดการกับความต้องการและความจำเป็นขั้นพื้นฐานที่เกิดจากวิกฤตอาหารที่แท้จริง ไม่ว่าจะเกิดจากสาเหตุธรรมชาติหรือความไม่รับผิดชอบทางการเมือง ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ”

89. สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงตระหนักว่าในทศวรรษหลังๆ มานี้ เคียงข้างคำสอนของบิชอปแห่งโรม สถาบันของชาติและระดับภูมิภาคได้ออกมาพูดมากขึ้นเรื่อยๆ ท่านเป็นพยานได้ด้วยตนเอง เช่น ถึงความมุ่งมั่นพิเศษของคณะบิชอปละตินอเมริกาในการคิดใหม่เรื่องความสัมพันธ์

ของพระศาสนจักรกับคนยากจน ในช่วงหลังสภาสังคายนาที่ในเกือบทุกประเทศในละตินอเมริกา มีความรู้สึกรุนแรงถึงความจำเป็นของพระศาสนจักรที่จะเป็นหนึ่งเดียวกับคนยากจนและมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการรักษาเสรีภาพของพวกเขา พระศาสนจักรขับเคลื่อนด้วยมวลชนคนยากจนที่ทนทุกข์จากการว่างงาน การจ้างงานต่ำกว่าระดับ ค่าจ้างที่ไม่เป็นธรรม และสภาพความเป็นอยู่ที่ต่ำกว่ามาตรฐาน การเป็นมรดกสืบทอดของนักบุญออสการ์ โรเมโร อัครบิดรแห่งซานซัลวาดอร์ เป็นพยานที่ทรงพลังและแรงบันดาลใจสำหรับพระศาสนจักร ท่านรับเอาความทุกข์ยากของคนส่วนใหญ่ในฝูงแกะมาเป็นของท่าน และทำให้พวกเขาเป็นศูนย์กลางของวิสัยทัศน์อภิบาล

การประชุมสภาบิชอปละตินอเมริกาที่จัดขึ้นที่เมเดยิน (Medellín), ปวยบลา (Puebla), ซานโตโดมิงโก (Santo Domingo) และอาเปเรซิดา (Aparecida) เป็นเหตุการณ์สำคัญสำหรับชีวิตของพระศาสนจักรโดยรวมด้วย สำหรับส่วนของข้าพเจ้า เมื่อได้รับใช้เป็นมิชชันนารีในเปรูเป็นเวลาหลายปี ข้าพเจ้าเป็นหนี้บุญคุณอย่างมากต่อกระบวนการแยกแยะทางพระศาสนจักรนี้ ซึ่งสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสเชื่อมโยงอย่างชาญฉลาดกับของพระศาสนจักรท้องถิ่นอื่นๆ โดยเฉพาะในซีกโลกใต้ (Global South) ข้าพเจ้าใคร่ขอหยิบยกสองประเด็นเฉพาะจากคำสอนของบิชอปเหล่านี้

โครงสร้างแห่งบาปที่สร้างความยากจนและความไม่เท่าเทียมอย่างรุนแรง

90. ที่เมเดยิน บรรดาบิชอปประกาศสนับสนุนการเลือกเข้าข้างฝ่ายคนยากจน: “พระคริสต์ พระผู้ช่วยให้รอดของเรา ไม่เพียงรักคนยากจน แต่ ‘แม้พระองค์ทรงร่ำรวย ก็ทรงยอมกลายเป็นคนยากจน’ พระองค์ทรงดำเนินชีวิตยากจน เน้นพันธกิจของพระองค์ในการประกาศการปลดปล่อยพวกเขา และก่อตั้งพระศาสนจักรของพระองค์ให้เป็นเครื่องหมายแห่งความยากจนนี้ท่ามกลางเรา... ความยากจนที่พี่น้องของเราจำนวนมากต้องทนทุกข์ร่ำองหาความยุติธรรม ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน การเป็นพยาน ความมุ่งมั่น และความพยายามที่มุ่งมั่น เพื่อให้พันธกิจการกอบกู้ที่พระคริสต์ทรงมอบหมายสำเร็จบริบูรณ์” บรรดาบิชอปประณามอย่างแข็งขันว่าพระศาสนจักร เพื่อจะซื่อสัตย์ต่อกระแสเรียกของเธออย่างเต็มเปี่ยม ต้องไม่เพียงร่วมในสภาพของคนยากจน แต่ต้องยืนเคียงข้างพวกเขาและทำงานอย่างแข็งขันเพื่อการพัฒนาอย่างบูรณาการของพวกเขา เมื่อเผชิญกับสถานการณ์ความยากจนที่เลวร้ายลงในละตินอเมริกา การประชุมที่ปวยบลาได้ยืนยันการตัดสินใจที่เมเดยินในการสนับสนุนทางเลือกที่ตรงไปตรงมาและพยากรณ์เพื่อคนยากจน และอธิบายโครงสร้างแห่งความอยุติธรรมว่าเป็น “บาปทางสังคม”

91. ความรักมีพลังที่จะเปลี่ยนแปลงความเป็นจริง; มันเป็นพลังที่แท้จริงสำหรับการเปลี่ยนแปลงในประวัติศาสตร์ มันเป็นแหล่งที่ต้องดลใจและ

ซึ่งนำความพยายามทุกอย่างเพื่อ “แก้สาเหตุเชิงโครงสร้างของความยากจน” และทำด้วยความเร่งด่วน เป็นความหวังของข้าพเจ้าที่เราจะเห็น “นักการเมืองที่สามารถสนทนาอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อเยียวยารากเหง้าที่ลึกที่สุด — ไม่ใช่เพียงรูปลักษณ์ภายนอก — ของความชั่วร้ายในโลกของเรา” เพราะ “มันเป็นเรื่องของการได้ยินเสียงร้องของประชาชนทั้งหมด ประชาชนที่ยากจนที่สุดในโลก”

92. ดังนั้น เราต้องดำเนินการต่อ เพื่อประณาม “เผด็จการของระบบเศรษฐกิจที่ฆ่าคน (dictatorship of an economy that kills)” และยอมรับว่า “ในขณะที่รายได้ของคนกลุ่มน้อยเติบโตแบบทวีคูณ ช่องว่างที่แยกคนส่วนใหญ่ออกจากความมั่งคั่งที่คนไม่กี่คนที่มีความสุขได้รับก็เติบโตเช่นกัน ความไม่สมดุลนี้เป็นผลจากอุดมการณ์ที่ปกป้องอิสระสัมบูรณ์ของตลาดและการเก็งกำไรทางการเงิน ผลคือ พวกเขาปฏิเสธสิทธิของรัฐ ซึ่งมีหน้าที่เฝ้าระวังเพื่อความดีส่วนรวม ในการใช้รูปแบบการควบคุมใดๆ ทรราชย์ใหม่กำลังถือกำเนิดขึ้น มองไม่เห็นและมักเป็นเสมือนจริง ซึ่งบังคับใช้กฎและ กติกาของตนเองฝ่ายเดียวและไม่ลดละ” ไม่มีทฤษฎีใดที่ขาดแคลนในการพยายามสร้างความชอบธรรมให้สถานะปัจจุบัน หรืออธิบายว่าความคิดทางเศรษฐกิจเรียกร้องให้เราผลักตลาดที่มองไม่เห็นเพื่อแก้ทุกอย่าง อย่างไรก็ตาม ศักดิ์ศรีของมนุษย์ทุกคนต้องได้รับการเคารพในวันนี้ ไม่ใช่พรุ่งนี้ และความยากจนรุนแรงของทุกคนที่ถูกปฏิเสธศักดิ์ศรีนี้ควรถ่วงอยู่บนมโนธรรมของเราอย่างต่อเนื่อง

93. ในพระสมณสาส์น *Dilexit Nos* สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสเตือนเราว่าบาปทางสังคมทำให้ “โครงสร้างแห่งบาป” มันคงขึ้นภายในสังคมและบ่อยครั้งเป็น “ส่วนหนึ่งของกรอบความคิดหลักที่ถือว่าความเห็นแก่ตัวและความเฉยเมยเป็นเรื่องปกติหรือสมเหตุสมผล ซึ่งก่อให้เกิดความแปลกแยกทางสังคม” จากนั้นมันจึงกลายเป็นเรื่องปกติที่จะเพิกเฉยต่อคนยากจนและใช้ชีวิตราวกับว่าพวกเขาไม่มีตัวตน และดูสมเหตุสมผลที่จะจัดระเบียบเศรษฐกิจในลักษณะที่เรียกร้องความเสียสละจากมวลชนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มีอำนาจ ในขณะเดียวกัน คนยากจนได้รับสัญญาเพียงไม่กี่ “หยด” ที่ไหลลงมา จนกว่าวิกฤตโลกครั้งถัดไปจะนำสิ่งต่างๆ กลับไปสู่จุดเดิม รูปแบบความแปลกแยกที่แท้จริงปรากฏเมื่อเราจำกัดตนเองอยู่แค่ข้อแก้ตัวทางทฤษฎีแทนที่จะแสวงหาการแก้ปัญหาที่เป็นรูปธรรมของผู้ที่ทนทุกข์ นักบุญยอห์น เปาโลที่ 2 เคยสังเกตไว้แล้วว่า “สังคมจะแปลกแยกหากรูปแบบการจัดระเบียบสังคม การผลิต และการบริโภค ทำให้การมอบตนเองและการสร้างความสมานฉันท์ระหว่างผู้คนเป็นเรื่องยากขึ้น”

94. เราจำเป็นต้องมุ่งมั่นมากขึ้นเรื่อยๆ ในการแก้สาเหตุเชิงโครงสร้างของความยากจน นี่เป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ “ไม่อาจล่าช้า ไม่ใช่เพียงเหตุผลเชิงปฏิบัติเรื่องความเร่งด่วนเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม แต่เพราะสังคมจำเป็นต้องได้รับการรักษาจากความเจ็บป่วยที่ทำให้สังคมอ่อนแอและหงุดหงิด และซึ่งมีแต่นำไปสู่วิกฤตใหม่ๆ โครงการสวัสดิการ ซึ่ง

ตอบสนองความต้องการเร่งด่วนบางอย่าง ควรได้รับการพิจารณาว่าเป็นเพียงการตอบสนองชั่วคราว” ข้าพเจ้าทำได้เพียงระบุอีกครั้งว่าความไม่เท่าเทียม “เป็นรากเหง้าของความเจ็บป่วยทางสังคม” แท้จริงแล้ว “บ่อยครั้งเป็นที่ชัดเจนว่า ในทางปฏิบัติ สิทธิมนุษยชนไม่เท่าเทียมกันสำหรับทุกคน”

95. ในปัจจุบัน “รูปแบบปัจจุบันที่เน้นความสำเร็จและการพึ่งพาตนเอง ดูเหมือนจะไม่เอื้อต่อการลงทุนในความพยายามช่วยคนช้า คนอ่อนแอ หรือคนที่มีพรสวรรค์น้อยกว่าให้หาโอกาสในชีวิต” คำถามเดิมๆ กลับมาหาเราเสมอ นี่หมายความว่าคนที่มีพรสวรรค์น้อยกว่าไม่ใช่มนุษย์หรือ? หรือคนอ่อนแอไม่มีศักดิ์ศรีเท่ากับเรา? คนที่เกิดมาพร้อมโอกาสน้อยกว่ามีค่าความเป็นมนุษย์น้อยกว่าหรือ? พวกเขาควรจำกัดตนเองเพียงแค่อำชีวิตรอดหรือ? คุณค่าของสังคมเราและอนาคตของเราเองขึ้นอยู่กับคำตอบที่เราให้กับคำถามเหล่านี้ ไม่ว่าเราจะกอบกู้ศักดิ์ศรีทางศีลธรรมและจิตวิญญาณของเราคืนมา หรือเราจะตกลงสู่บ่อโสโครก เว้นแต่เราจะหยุดและเอาจริงเอาจังกับเรื่องนี้ เราจะยังคง — อย่างเปิดเผยหรือแอบแฝง — “สร้างความชอบธรรมให้รูปแบบการกระจายในปัจจุบัน ที่ซึ่งคนกลุ่มน้อยเชื่อว่าตนมีสิทธิบริโภคนโยบายที่ไม่สามารถทำให้เป็นสากลได้ เพราะโลกไม่สามารถรองรับแม้แต่ของเสียจากการบริโภคนั้น”

96. ปัญหาเชิงโครงสร้างประการหนึ่งที่ไม่สามารถแก้ไขได้จริงจากเบื้องบนและจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยเร็วที่สุด เกี่ยวข้องกับสถานที่ ย่าน บ้าน

และเมืองที่คนยากจนอาศัยและใช้เวลา เราทุกคนชื่นชมความงามของ “เมืองที่เอาชนะความไม่ไว้วางใจที่ทำให้เป็นอัมพาต บुरณาการผู้ที่แตกต่างกัน และทำให้การบูรณาการนี้เป็นปัจจัยใหม่ของการพัฒนา! ช่างน่าดึงดูดใจเพียงใดสำหรับเมืองที่แม้แต่ในการออกแบบสถาปัตยกรรม ก็เต็มไปด้วยพื้นที่ที่เชื่อมต่อ เกี่ยวข้อง และเอื้อต่อการยอมรับผู้อื่น!” แต่ในขณะเดียวกัน “เราไม่อาจไม่พิจารณาผลกระทบต่อนิเวศน์จากความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อม รูปแบบการพัฒนาปัจจุบัน และวัฒนธรรมการทิ้งขว้าง” เพราะ “ความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมและสังคมส่งผลกระทบต่อคนที่เปราะบางที่สุดในโลก”

97. สมาชิกทุกคนของประชากรของพระเจ้ามีหน้าที่ต้องส่งเสียง แม้ในวิธีที่ต่างกัน เพื่อชี้และประณามปัญหาเชิงโครงสร้างดังกล่าว แม้ต้องแลกด้วยการดูหมิ่นคนโง่หรือไร้เดียงสา โครงสร้างที่ไม่ยุติธรรมจำเป็นต้องได้รับการยอมรับและขจัดออกด้วยพลังแห่งความดี ด้วยการเปลี่ยนกรอบความคิด แต่ด้วยความช่วยเหลือของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในการพัฒนานโยบายที่มีประสิทธิภาพเพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคม ต้องไม่ลืมว่าสารของพระวรสารไม่เพียงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ส่วนตัวของปัจเจกกับองค์พระผู้เป็นเจ้า แต่ยังเกี่ยวกับสิ่งที่ยิ่งใหญ่กว่า: “อาณาจักรของพระเจ้า (เทียบ ลก 4:43); มันเกี่ยวกับการรักพระเจ้าผู้ทรงครอบครองในโลกของเรา ในระดับที่พระองค์ทรงครอบครองภายในเรา ชีวิตของสังคมจะเป็นฉากสำหรับภราดรภาพสากล ความยุติธรรม สันติภาพ และศักดิ์ศรี ทั้งการ

เทศนาและชีวิตคริสตชน จึงมุ่งให้มีผลกระทบต่อสังคม เรากำลังแสวงหา
อาณาจักรของพระเจ้า”

98. สุดท้ายแล้ว แม้ผู้คนจะไม่เห็นด้วยกับสมณสาส์นในตอนแรก เรายังพบ
ข้อคิดที่ยังทันสมัยอยู่นั้นคือ “ในฐานะของ **ผู้ปกป้องความเชื่อที่ถูกต้อง**
(orthodoxy) มักจะถูกถูกกล่าวหาว่านิงเฉย ฝอนปรน หรือสมรู้ร่วมคิด
ในสถานการณ์ความอยู่ดีธรรมที่ไม่สามารถรับได้ ตกอยู่ในระบอบการเมือง
ที่ยึดเอื้อมันออกไป ในทางกลับกัน เราได้รับผิดชอบต่อการกลับใจของจิต
วิญญาณ เพิ่มความเข้มข้นของความรักต่อพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ มีความ
กระตือรือร้นเพื่อส่งเสริมความยุติธรรมและสันติภาพ และคุณค่าของ
พระวรสารของคนยากจนและความยากจน โดยเฉพาะในหมู่ผู้อภิบาลและ
ผู้มีตำแหน่งรับผิดชอบของพระศาสนจักร เป็นพยานที่มีประสิทธิภาพใน
การรับใช้เพื่อนมนุษย์ โดยเฉพาะคนยากจนและผู้ถูกกดขี่ ในลักษณะทาง
เทววิทยาที่บูรณาการ”

คนยากจนในฐานะประธาน (Subjects)

99. ชีวิตของพระศาสนจักรสากลได้รับความมั่งคั่งจากการแยกแยะของ
การประชุมที่อปาเรซีดา ซึ่งบิชอปละตินอเมริกาทำให้ชัดเจนว่าการเลือก
เข้าข้างฝ่ายคนยากจนของพระศาสนจักร “แฝงอยู่ในความเชื่อทางคริสต์
วิทยาในพระเจ้าผู้ทรงเป็นคนยากจนเพื่อเรา เพื่อทำให้เรามั่งคั่งด้วยความ
ยากจนของพระองค์” เอกสารอปาเรซีดาตั้งพันธกิจของพระศาสนจักรใน

บริบทปัจจุบันของโลกโลกาภิวัตน์ที่มีความไม่สมดุลใหม่และรุนแรง ใน
 สาส์นสุดท้าย บรรดาปิชอบเขียนว่า: “ความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างคน
 รวยและคนจนเชิญชวนเราให้ทำงานด้วยความมุ่งมั่นยิ่งขึ้นในการเป็นศิษย์
 ที่สามารถแบ่งปันโตะแห่งชีวิต โตะของบุตรธิดาทุกคนของพระบิดา โตะที่
 เปิดกว้างและไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ซึ่งไม่มีใครถูกกีดกัน เราจึงยืนยัน
 ทางเลือกเข้าข้างฝ่ายคนยากจนตามพระวรสารของเรา”

100. ในขณะเดียวกัน เอกสารนี้ โดยรับเอาหัวข้อที่กล่าวถึงในการประชุม
 ก่อนหน้าของคณะปิชอบละตินอเมริกา ยืนกรานถึงความจำเป็นในการ
 พิจารณาชุมชนชายขอบในฐานะประธาน (subjects) ที่สามารถสร้าง
 วัฒนธรรมของตนเอง แทนที่จะเป็นวัตถุแห่งการกุศลจากผู้อื่น นี่
 หมายความว่าชุมชนดังกล่าวมีสิทธิ์ที่จะโอบกอดพระวรสารและเฉลิมฉลอง
 และสื่อสารความเชื่อของตนตามคุณค่าที่มีอยู่ในวัฒนธรรมของตนเอง
 ประสบการณ์ความยากจนให้ความสามารถแก่พวกเขาในการรับรู้แง่มุม
 ของความเป็นจริงที่ผู้อื่นมองไม่เห็น; ด้วยเหตุนี้ สังคมจึงจำเป็นต้องฟังพวก
 เขา เช่นเดียวกับพระศาสนจักร ซึ่งควรมองการปฏิบัติความเชื่อแบบ “ภาค
 ประชาชน” ของพวกเขาในแง่บวก ข้อความที่ดีจากเอกสารอปาเรซีดา
 สามารถช่วยเราไตร่ตรองจุดนี้และการตอบสนองที่เหมาะสมของเรา:
 “เฉพาะความใกล้ชิดที่ทำให้เราเป็นเพื่อนเท่านั้นที่ช่วยให้เราซาบซึ้งอย่าง
 ลึกซึ้งถึงคุณค่าของคนยากจนในปัจจุบัน ความปรารถนาที่ขอบธรรมของ
 พวกเขา และวิธีการดำเนินชีวิตความเชื่อของพวกเขา... วันแล้ววันเล่า คน

ยากจนกลายเป็นผู้กระทำการแห่งการประกาศข่าวดีและการส่งเสริมมนุษยธรรมอย่างรอบด้าน: พวกเขาอบรมลูกหลานในความเชื่อ มีส่วนร่วมในความสมานฉันท์ต่อเนื่องระหว่างญาติและเพื่อนบ้าน แสวงหาพระเจ้าอย่างสม่ำเสมอ และให้ชีวิตแก่การจาริกของพระศาสนจักร ในแสงสว่างของพระวรสาร เราตระหนักถึงศักดิ์ศรีอันยิ่งใหญ่และ คุณค่าศักดิ์สิทธิ์ของพวกเขาในสายพระเนตรของพระคริสต์ ผู้ทรงยากจนเหมือนพวกเขาและถูกกีดกันท่ามกลางพวกเขา บนพื้นฐานประสบการณ์ความเชื่อนี้ เราจะร่วมปกป้องสิทธิของพวกเขาเกี่ยวกับพวกเขา”

101. ทั้งหมดนี้เกี่ยวข้องกับแง่มุมหนึ่งของทางเลือกเพื่อคนยากจนที่เราต้องจำไว้เสมอ นั่นคือ มันเรียกร้องทัศนคติแห่งการใส่ใจต่อผู้อื่นจากเรา “ความใส่ใจด้วยความรักนี้เป็นจุดเริ่มต้นของความห่วงใยที่แท้จริงต่อบุคคลของพวกเขา ซึ่งคล้อยตามอย่างมีประสิทธิภาพให้แสวงหาความดีของพวกเขา สิ่งนี้เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าของคนยากจนในความดีของพวกเขา ในประสบการณ์ชีวิต ในวัฒนธรรม และในวิถีการดำเนินชีวิตความเชื่อของพวกเขา ความรักที่แท้จริงเป็นการเพ่งพินิจเสมอ และอนุญาตให้เราใช้ผู้อื่นไม่ใช่เพราะความจำเป็นหรือความถือดี แต่เพราะเขาหรือเธอสวยงามเหนือและเกินกว่ารูปลักษณ์ภายนอก... เฉพาะบนพื้นฐานของความใกล้ชิดที่แท้จริงและจริงใจนี้เท่านั้น เราจึงจะสามารถติดตามคนยากจนบนเส้นทางแห่งการปลดปล่อยของพวกเขาได้อย่างเหมาะสม” ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าขอแสดงความขอบคุณจากใจจริงต่อทุกคนที่เลือกดำเนิน

ชีวิตท่ามกลางคนยากจน ไม่ใช่เพียงเพื่อไปเยี่ยมเป็นครั้งคราว แต่เพื่ออยู่กับพวกเขาอย่างที่เราอยู่ การตัดสินใจเช่นนี้ควรถือเป็นรูปแบบชีวิตตามพระวรสารที่สูงส่งที่สุดรูปแบบหนึ่ง

102. ในแสงสว่างนี้ เป็นที่ชัดเจนว่าเราทุกคนต้อง “ปล่อยให้ตนเองได้รับการประกาศข่าวดี” โดยคนยากจน และยอมรับ “ปัญญาอันลึกลับที่พระเจ้าทรงประสงค์จะแบ่งปันกับเราผ่านทางพวกเขา” การเติบโตในสถานการณ์ที่ไม่มั่นคง การเรียนรู้ที่จะอยู่รอดในสภาพเลวร้ายที่สุด การไว้วางใจในพระเจ้าด้วยความมั่นใจว่าไม่มีใครอื่นที่เอาจริงเอาจังกับพวกเขา และการช่วยเหลือกันและกันในช่วงเวลาที่มีตมณที่สุด คนยากจนได้เรียนรู้หลายสิ่งที่พวกเขาเก็บซ่อนไว้ในใจ พวกเราที่ไม่มีประสบการณ์การใช้ชีวิตแบบนี้ย่อมได้รับประโยชน์มากมายจากแหล่งปัญญาซึ่งก็คือประสบการณ์ของคนยากจน เฉพาะโดยการนำคำบ่นของเราไปเทียบกับความทุกข์และการขาดแคลนของพวกเขา เราจึงจะสัมผัสคำตำหนิต่างๆที่ทำให้เราทำให้ชีวิตของเราเรียบง่ายขึ้น

บทที่ 5

ความท้าทายที่ต่อเนื่อง

103. ข้าพเจ้าเลือกที่จะระลึกถึงประวัติศาสตร์อันยาวนานของความหวังโยของพระศาสนจักรต่อคนยากจนและกับคนยากจน เพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นส่วนสำคัญในชีวิตของเธอเสมอมา แท้จริงแล้ว การดูแลคนยากจนเป็นส่วนหนึ่งของธรรมประเพณีอันยิ่งใหญ่ของพระศาสนจักร เปรียบเสมือนประกาศแห่งแสงสว่างทางพระวรสารที่ส่องสว่างหัวใจและชี้นำการตัดสินใจของคริสตชนในทุกยุคสมัย นั่นคือเหตุผลที่เราต้องรู้สึกผูกพันที่จะเชิญชวนทุกคนให้แบ่งปันแสงสว่างและชีวิตที่เกิดจากการจำพระคริสต์ได้ในใบหน้าของผู้ทนทุกข์และผู้ขัดสน ความรักต่อคนยากจนเป็นองค์ประกอบสำคัญของประวัติศาสตร์การปฏิสัมพันธ์ของพระเจ้ากับเรา; มันผุดขึ้นจากใจกลางของพระศาสนจักรตั้งคำเรียกร้องต่อเนื่องถึงหัวใจของผู้มีความเชื่อ ทั้งรายบุคคลและในชุมชนของเรา ในฐานะพระกายของพระคริสต์ พระศาสนจักรสัมผัสชีวิตของคนยากจนในฐานะ “เนื้อหนัง” ของเธอเอง เพราะที่ของพวกเขาคือที่พิเศษในประชากรที่จาริกของพระเจ้า ดังนั้นความรักต่อคนยากจน — ไม่ว่าความยากจนของพวกเขาจะมาในรูปแบบใด — คือเครื่องหมายทางพระวรสารของพระศาสนจักรที่เชื้อสัต์ต่อพระหฤทัยของพระเจ้า แท้จริงแล้ว หนึ่งในความสำคัญอันดับแรกของขบวนการฟื้นฟูทุกขบวนการในพระศาสนจักรคือความหวังโยเป็นพิเศษต่อ

คนยากจนเสมอมา ในแง่นี้ การทำงานของเธอกับคนยากจนแตกต่างในแรงบันดาลใจและวิธีการจากการทำงานขององค์กรมนุษยธรรมอื่นๆ

104. ไม่มีคริสตชนคนใดมองคนยากจนเป็นเพียงปัญหาสังคม; พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของ “ครอบครัว” ของเรา พวกเขาคือ “หนึ่งในพวกเรา” และความสัมพันธ์ของเรากับคนยากจนไม่สามารถลดทอนลงเหลือเพียงกิจกรรมหรือหน้าที่ทางพระศาสนจักรอีกอย่างหนึ่ง ในถ้อยคำของเอกซาร์ปาเรซีตา “เราถูกขอให้ใช้เวลาให้คนยากจน ให้ความสนใจด้วยความรักแก่พวกเขา ฟังพวกเขาด้วยความสนใจ ยืนเคียงข้างพวกเขาในช่วงเวลาที่ยากลำบาก เลือกที่จะใช้เวลาหลายชั่วโมง หลายสัปดาห์ หรือหลายปีของชีวิตเรากับพวกเขา และพยายามเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ของพวกเขา โดยเริ่มจากพวกเขา เราลืมไม่ได้ว่านี่คือสิ่งที่พระเยซูเองทรงเสนอในการกระทำและด้วยถ้อยคำของพระองค์”

ชาวสะมาเรียผู้ใจดี อีกครั้งหนึ่ง

105. วัฒนธรรมครอบงำในช่วงต้นสหัสวรรษนี้ต้องการให้เราทิ้งคนยากจนไว้ตามยถากรรม และถือว่าพวกเขาไม่สมควรได้รับความสนใจ ยิ่งไปกว่านั้นคือความเคารพจากเรา สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ในพระสมณสาส์น *Fratelli Tutti* ทำทนายให้เราไตร่ตรองอุปมาเรื่องชาวสะมาเรียผู้ใจดี (เทียบลก 10:25-37) ซึ่งนำเสนอปฏิกริยาที่แตกต่างกันของผู้ที่เผชิญกับภาพชายบาดเจ็บนอนอยู่บนถนน มีเพียงชาวสะมาเรียผู้ใจดีเท่านั้นที่หยุดและดูแล

เขา ไปปิ้งฟรังซิสตามเราแต่ละคนต่อไปว่า: “ท่านระบุตัวตนกับใครในคนเหล่านี้? คำถามนี้ แม้จะตรงไปตรงมา แต่ก็เจาะจงและเฉียบขาด ท่านคล้ายคลึงกับตัวละครใด? เราต้องยอมรับว่าเราถูกล่อลวงอย่างต่อเนื่องให้เพิกเฉยต่อผู้อื่น โดยเฉพาะคนอ่อนแอ ให้เรายอมรับว่า แม้เราจะก้าวหน้าไปมาก แต่เรายังคง ‘อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้’ เมื่อพูดถึงการติดตาม ดูแล และสนับสนุนสมาชิกที่เปราะบางและอ่อนแอที่สุดในสังคมที่พัฒนาแล้วของเรา เราเคยชินกับการมองไปทางอื่น เดินผ่านไป และเพิกเฉยต่อสถานการณ์จนกว่ามันจะกระทบเราโดยตรง”

106. เป็นเรื่องสำคัญที่เราต้องตระหนักว่าเรื่องราวของชาวสะมาเรียผู้ใจดี ยังคงทันสมัยในปัจจุบัน “ถ้าข้าพเจ้าพบคนนอนกลางแจ้งในคืนที่หนาวเย็น ข้าพเจ้าสามารถมองเขาหรือเธอว่าเป็นความรำคาญ คนขี้เกียจ อุปสรรค ขวางทาง ภาพที่น่ารำคาญ ปัญหาให้นักการเมืองจัดการ หรือแม้แต่ขยะที่ทำให้ที่สาธารณะรกรุงรัง หรือข้าพเจ้าสามารถตอบสนองด้วยความเชื่อและความรัก และเห็นในบุคคลนี้มนุษย์ที่มีศักดิ์ศรีเหมือนกับข้าพเจ้า สิ่งสร้างที่พระบิดาทรงรักอย่างหาที่สุดมิได้ ภาพลักษณ์ของพระเจ้า พี่น้องชายหญิงที่พระเยซูคริสต์ทรงไถ่กู้ นั่นคือความหมายของการเป็นคริสตชน! ความศักดิ์สิทธิ์ จะถูกเข้าใจแยกจากการยอมรับอย่างมีชีวิตชีวาถึงศักดิ์ศรีของมนุษย์แต่ละคนได้หรือไม่?” ชาวสะมาเรียผู้ใจดีทำอะไร?

107. คำถามเหล่านี้เร้าตวนยิ่งขึ้นในแสงสว่างของข้อบกพร่องร้ายแรงที่มีอยู่ในชีวิตสังคมของเรา แต่รวมถึงในชุมชนคริสตชนของเราด้วย ความเฉยเมยหลายรูปแบบที่เราเห็นรอบตัวแท้จริงแล้วเป็น “สัญญาณของแนวทางการใช้ชีวิตที่แพร่กระจายในวิธีต่างๆ และแนบเนียน ยิ่งกว่านั้น เมื่อเราหมกมุ่นกับความต้องการของตนเอง ภาพของผู้ที่ทนทุกข์รบกวนเรา มันทำให้เราอึดอัด เพราะเราไม่มีเวลาจะเสียให้กับปัญหาของคนอื่น นี่คือการของสังคมที่ไม่แข็งแรง สังคมที่แสวงหาความรุ่งเรืองแต่หันหลังให้ความทุกข์ ขออย่าให้เราจมลงสู่ความตกต่ำเช่นนั้น! ให้เรามองไปที่แบบอย่างของชาวสะมาเรียผู้ใจดี” ถ้อยคำสุดท้ายของอุปมาในพระวรสาร — “จงไปและทำเช่นเดียวกัน” (ลก 10:37) — เป็นอาณัติที่คริสตชนทุกคนต้องใส่ใจทุกวัน

ความท้าทายที่หลีกเลี่ยงไม่ได้สำหรับพระศาสนจักรในปัจจุบัน

108. ในช่วงเวลาวิกฤตอย่างยิ่งในประวัติศาสตร์ของพระศาสนจักรในกรุงโรม เมื่อสถาบันจักรวรรดิกำลังล่มสลายภายใต้แรงกดดันจากการรุกรานของคนเถื่อน สมเด็จพระสันตะปาปานิโคลัสที่สี่ผู้ยิ่งใหญ่รู้สึกจำเป็นต้องเตือนใจผู้มีความเชื่อ: “ทุกนาที่เราสามารถพบลาซารัสถ้าเราแสวงหาเขา และทุกวัน แม้ไม่ได้แสวงหา เราก็พบคนหนึ่งที่อยู่ประตูดวงของเรา ตอนนี้ขอทานล่อมเรา วิงวอนขอทาน; ต่อไปพวกเขาจะเป็นทนายแก้ต่างให้เรา... ดังนั้น อย่าเสียโอกาสในการทำกิจเมตตา; อย่าเก็บสิ่งดีๆ ที่ท่าน

ครอบครองไว้โดยไม่ได้ใช้” เกรกอรีประณามรูปแบบอคติต่อคนยากจนในสมัยนั้นอย่างกล้าหาญ รวมถึงความเชื่อที่ว่าพวกเขาต้องรับผิดชอบต่อชะตากรรมของตน: “เมื่อใดที่ท่านเห็นคนยากจนทำสิ่งที่น่าตำหนิ อย่าดูหมิ่นหรือทำให้เขาเสียชื่อเสียง เพราะไฟแห่งความยากจนอาจกำลังชำระการกระทำที่เป็นบาปของพวกเขา อย่างไรก็ตาม แม้จะเป็นเรื่องเล็กน้อย” บ่อยครั้ง ความรุ่งเรืองของเราทำให้เราตาบอดต่อความต้องการของผู้อื่น และทำให้เราคิดว่าความสุขและความสมบูรณ์ของเราขึ้นอยู่กับตัวเราเองเท่านั้น แยกจากผู้อื่น ในกรณีเช่นนี้ คนยากจนสามารถทำหน้าที่เป็นครูผู้เจียบข่มสำหรับเรา ทำให้เราตระหนักถึงความถือดีของเราและปลุกฝังจิตวิญญาณแห่งความถ่อมตนที่ถูกต้องภายในเรา

109. แม้จะเป็นความจริงที่คนรวยดูแลคนยากจน แต่สิ่งตรงกันข้ามก็จริงไม่น้อยไปกว่ากัน นี่เป็นข้อเท็จจริงที่น่าทึ่งซึ่งยืนยันโดยธรรมประเพณีคริสต์ทั้งหมด ชีวิตสามารถพลิกผันได้จริงจากการตระหนักว่าคนยากจนมีหลายสิ่งที่จะสอนเราเกี่ยวกับพระวรสารและข้อเรียกร้องของมัน โดยการเป็นพยานที่เจียบข่ม พวกเขาทำให้เราเผชิญหน้ากับความไม่แน่นอนของการดำรงอยู่ของเรา ผู้สูงอายุ เช่น โดยความเปราะบางทางร่างกาย เตือนเราถึงความเปราะบางของเราเอง แม้ในขณะที่เราพยายามปกปิดมันไว้ เบื้องหลังความรุ่งเรืองและรูปลักษณ์ภายนอก คนยากจนก็เช่นกัน เตือนเราว่าทัศนคติที่หยิ่งโสและก้าวร้าวที่เรามักใช้เผชิญความยากลำบากของชีวิตนั้นไร้รากฐานเพียงใด พวกเขาเตือนเราว่าชีวิตที่ดูเหมือนปลอดภัยและ

มันคงของเรานั้นไม่แน่นอนและว่างเปล่าเพียงใด ในที่นี้อีกครั้ง นักบุญเกรกอรีผู้ยิ่งใหญ่มีหลายสิ่งที่จะบอกเรา: “อย่าให้ใครถือว่าตนปลอดภัย โดยพูดว่า ‘ข้าพเจ้าไม่ได้ขโมยจากผู้อื่น แต่เพียงเพเลิดเพลินกับสิ่งที่เป็นของข้าพเจ้าโดยชอบธรรม’ เศรษฐีไม่ได้ถูกลงโทษเพราะเขาเอาสิ่งที่เป็นของผู้อื่น แต่เพราะขณะครอบครองทรัพย์สินสมบัติมากมาย เขาได้กลายเป็นผู้ยากจนภายใน นี่คือเหตุผลแท้จริงของการลงโทษเขาในนรก: ในความรุ่งเรืองของเขา เขาไม่รักษาความยุติธรรม; ความมั่งคั่งที่ได้รับทำให้เขาหยิ่งผยองและทำให้เขาสูญเสียความรู้สึกเห็นอกเห็นใจทั้งหมด”

110. สำหรับเราคริสตชน ปัญหาคนยากจนนำไปสู่ใจกลางความเชื่อของเรา นักบุญยอห์น เปาโลที่ 2 สอนว่าการเลือกเข้าข้างฝ่ายคนยากจนกล่าวคือความรักของพระศาสนจักรต่อคนยากจน “เป็นสิ่งสำคัญสำหรับเธอและเป็นส่วนหนึ่งของธรรมประเพณีที่สม่ำเสมอของเธอ และผลักดันให้เธอให้ความสนใจต่อโลกที่ความยากจนกำลังขยายตัวในสัดส่วนมหึมา แม้จะมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและเศรษฐกิจ” สำหรับคริสตชน คนยากจนไม่ใช่หมวดหมู่ทางสังคมวิทยา แต่เป็น “เนื้อหนัง” ของพระคริสต์ ไม่เพียงพอที่จะประกาศหลักคำสอนเรื่องการรับสภาพมนุษย์ของพระเจ้า ในคำกว้างๆ เพื่อเข้าสู่ความลึกกลับอันยิ่งใหญ่อย่างแท้จริง เราต้องเข้าใจอย่างชัดเจนว่าองค์พระผู้เป็นเจ้าทรงรับเอาเนื้อหนังที่หิวและกระหาย และประสบความเจ็บป่วยและการถูกจองจำ “พระศาสนจักรที่ยากจนเพื่อคนยากจนเริ่มต้นด้วยการเอื้อมไปหาเนื้อหนังของพระคริสต์ หากเราเอื้อมไป

หาเนื้อหนังของพระคริสต์ เราเริ่มเข้าใจบางสิ่ง เริ่มเข้าใจว่าความยากจนนี้ ความยากจนขององค์พระผู้เป็นเจ้า คืออะไรจริงๆ; และนี่ไม่ใช่เรื่องง่ายเลย”

111. โดยธรรมชาติของเธอ พระศาสนจักรเป็นหนึ่งเดียวกับคนยากจน ผู้ถูกกดขี่ ผู้ถูกพลักไส และทุกคนที่ถือว่าเป็นผู้ถูกสังคมขับไล่ คนยากจนอยู่ที่ใจกลางของพระศาสนจักร เพราะ “ความเชื่อของเราในพระคริสต์ ผู้ทรงกลายเป็นคนยากจน และทรงอยู่ใกล้ชิดคนยากจนและผู้ถูกขับไล่เสมอ เป็นพื้นฐานของความห่วงใยที่เรามีต่อการพัฒนาอย่างบูรณาการของสมาชิกที่ถูกกละเลยที่สุดในสังคม” ในใจเรา เราพบ “ความจำเป็นที่จะใส่ใจคำวิงวอนนี้ ซึ่งเกิดจากการกระทำที่ปลดปล่อยของพระหรรษทานภายในเราแต่ละคน และดังนั้นจึงไม่ใช่เรื่องของพันธกิจที่สงวนไว้สำหรับคนเพียงไม่กี่คน”

112. บางครั้ง ขบวนการหรือกลุ่มคริสตชนเกิดขึ้นโดยแสดงความสนใจเพียงเล็กน้อยหรือไม่มีเลยต่อความดีส่วนรวมของสังคม และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปกป้องและความก้าวหน้าของสมาชิกที่เปราะบางและเสียเปรียบที่สุด แต่เราต้องไม่ลืมว่าศาสนา โดยเฉพาะศาสนาคริสต์ ไม่สามารถจำกัดอยู่เพียงขอบเขตส่วนตัว ราวกับว่าผู้มีความเชื่อไม่มีฐานะที่จะส่งเสียงเกี่ยวกับปัญหาที่กระทบประชาสังคมและประเด็นที่สมาชิกห่วงใย

113. แท้จริงแล้ว “ชุมชนพระศาสนจักรใด หากคิดว่าจะเดินไปตามทางของตนได้อย่างสบายใจโดยไม่มีความห่วงใยที่สร้างสรรค์และความร่วมมือ

ที่มีประสิทธิภาพในการช่วยให้คนยากจนมีชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและเอื้อมไปหาทุกคน ก็เสี่ยงที่จะพังทลายลง ไม่ว่าจะพูดเรื่องปัญหาสังคมหรือวิจารณ์รัฐบาลมากเพียงใด มันจะล่องลอยไปสู่ความเป็นทางโลกฝ่ายจิตวิญญาณที่พรางตัวด้วยการปฏิบัติศาสนกิจ การประชุมที่ไร้ผล และคำพูดที่ว่างเปล่าได้ง่าย”

114. และไม่ใช่แค่คำถามของการให้ความช่วยเหลือสวัสดิการและการทำงานเพื่อให้แน่ใจว่ามีความยุติธรรมทางสังคมเท่านั้น คริสตชนควรตระหนักถึงความไม่สอดคล้องอีกรูปแบบหนึ่งในวิธีที่พวกเขาปฏิบัติต่อคนยากจน ในความเป็นจริง “การเลือกปฏิบัติที่เลวร้ายที่สุดที่คนยากจนได้รับคือการขาดการดูแลทางจิตวิญญาณ... การเลือกเข้าข้างฝ่ายคนยากจนของเราต้องแปลเป็นการดูแลทางศาสนาที่เป็นพิเศษและได้รับสิทธิพิเศษเป็นหลัก” ทว่า ความใส่ใจทางจิตวิญญาณต่อคนยากจนนี้ถูกตั้งคำถาม แม้ในหมู่คริสตชน โดยอคติบางอย่างที่เกิดจากการที่เราพบว่าง่ายกว่าที่จะเมินเฉยต่อคนยากจน มีผู้ที่พูดว่า: “งานของเราคือสวดภาวนาและสอนหลักคำสอนที่ถูกต้อง” โดยการแย่งมุมทางศาสนานี้ออกจากการพัฒนาอย่างบูรณาการ พวกเขายังพูดด้วยว่า เป็นงานของรัฐบาลที่จะดูแลคนเหล่านั้น หรือว่าจะเป็นการดีกว่าที่จะไม่ดึงพวกเขาออกจากความยากจนแต่เพียงสอนให้พวกเขาทำงาน บางครั้ง ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เทียมถูกอ้างเพื่อสนับสนุนคำกล่าวอ้างที่ว่าเศรษฐกิจตลาดเสรีจะแก้ปัญหาคความยากจนโดยอัตโนมัติ หรือแม้กระทั่งว่าเราควรเลือกทำงานอภิบาลกับสิ่งที่เรียกว่าชน

ชั้นนำ เพราะแทนที่จะเสียเวลากับคนยากจน จะดีกว่าที่จะดูแลคนรวย ผู้มีอิทธิพล และมีอาชีพ เพื่อที่ด้วยความช่วยเหลือของพวกเขา จะพบวิธีแก้ปัญหาที่แท้จริงและพระศาสนจักรจะรู้สึกได้รับการคุ้มครอง เป็นเรื่องง่ายที่จะรับรู้ถึงความเป็นทางโลกเบื้องหลังตำแหน่งเหล่านี้ ซึ่งจะนำเราไปสู่การมองความเป็นจริงผ่านเลนส์ที่ตื้นเขิน ขาดแสงสว่างจากเบื้องบน และบ่มเพาะความสัมพันธ์ที่นำความปลอดภัยและตำแหน่งที่มีอภิสิทธิ์มาให้เรา

การให้ทานในปัจจุบัน

115. ข้าพเจ้าขอปิดท้ายด้วยการกล่าวบางอย่างเกี่ยวกับการให้ทาน (almsgiving) ซึ่งในปัจจุบันไม่ค่อยได้รับการมองในแง่ดีนัก แม้ในหมู่ผู้มีความเชื่อ ไม่เพียงแต่ไม่ค่อยมีการปฏิบัติ แต่บางครั้งยังถูกดูหมิ่น ขอให้ข้าพเจ้าระบุนึกครั้งว่าวิธีที่สำคัญที่สุดในการช่วยเหลือผู้เสียเปรียบคือการช่วยให้พวกเขาหางานที่ดี เพื่อให้พวกเขาสามารถดำเนินชีวิตที่มีศักดิ์ศรีมากขึ้นโดยการพัฒนาความสามารถและมีส่วนร่วมอย่างเป็นธรรม ในแง่นี้ “การขาดงานหมายถึงอะไรที่มากกว่าแค่การไม่มีแหล่งรายได้ที่มั่นคง งานยังเป็นสิ่งนี้ แต่เป็นมากกว่านั้นมาก โดยการทำงาน เรากลายเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ขึ้น ความเป็นมนุษย์ของเราเบ่งบาน คนหนุ่มสาวกลายเป็นผู้ใหญ่ได้ด้วยการทำงานเท่านั้น คำสอนด้านสังคมของพระศาสนจักรมองงานของมนุษย์เสมอมาว่าเป็นการมีส่วนร่วมในงานสร้างของพระเจ้าที่ดำเนินต่อไปทุกวัน ด้วยมือ ความคิด และหัวใจของคนทำงาน” ในทางกลับกัน ในที่ที่สิ่งนี้เป็นไปไม่ได้ เราไม่อาจเสี่ยงทิ้งผู้อื่นไว้กับชะตากรรมของการขาด

สิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตที่มีศักดิ์ศรี ดังนั้น การให้ทานยังคงเป็นวิธีการที่จำเป็นในขณะนี้ สำหรับการสัมผัส การพบปะ และความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ที่โชคร้ายกว่า

116. ผู้ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากความรักที่แท้จริงรู้ว่าการให้ทานไม่ได้ปลดปล่อยหน่วยงานที่มีอำนาจจากความรับผิดชอบของพวกเขา ไม่ได้ขจัดหน้าที่ของสถาบันรัฐบาลในการดูแลคนยากจน หรือลดทอนความพยายามที่ชอบธรรมเพื่อให้แน่ใจว่ามีความยุติธรรม การให้ทานอย่างน้อยเสนอโอกาสให้เราหยุดต่อหน้าคนยากจน มองเข้าไปในดวงตาของพวกเขา สัมผัสพวกเขา และแบ่งปันบางสิ่งของตัวเรากับพวกเขา อย่างไรก็ตาม การให้ทานไม่ว่าจะเล็กน้อยเพียงใด ก็นำสัมผัสแห่งความรักภักดี (*pietas*) เข้ามาในสังคมที่ถูกทำเครื่องหมายด้วยการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนอย่างบ้าคลั่ง ในถ้อยคำของหนังสือสุภาษิต: “ผู้ที่ใจกว้างย่อมเป็นสุข เพราะเขาแบ่งปันอาหารแก่คนยากจน” (22:9)

117. ทั้งพันธสัญญาเดิมและพันธสัญญาใหม่มีบทเพลงสรรเสริญการให้ทานที่แท้จริง: “จงอดทนกับผู้ที่อยู่ในฐานะต่ำต้อย และอย่าให้เขารอทานของท่าน... จงสะสมการให้ทานไว้ในคลังของท่าน และมันจะช่วยกู้ท่านจากหายนะทุกอย่าง” (บสร 29:8,12) พระเยซูเองทรงเสริมว่า: “จงขายทรัพย์สินของท่าน และให้ทาน จงทำถุงใส่เงินสำหรับตนที่ไม่มีวันชำรุด จง

สร้างชุมทรัพย์ในสวรรค์ที่ไม่มีวันหมดสิ้น ที่ซึ่งขโมยเข้าไม่ถึงและแมลงไม่กัดกิน” (ลก 12:33)

118. นักบุญยอห์น คริสอสตอมเป็นที่รู้จักจากคำกล่าวที่ว่า: “การให้ทานเป็นปีกของคำภาวนา หากท่านไม่ติดปีกให้คำภาวนา มันก็ยากที่จะบิน” ในทำนองเดียวกัน นักบุญเกรกอรีแห่งนาเซียนซุสสรุปหนึ่งในคำเทศน์ที่มีชื่อเสียงของท่านด้วยถ้อยคำเหล่านี้: “ถ้าท่านคิดว่าข้าพเจ้ามีอะไรจะพูดผู้รับใช้ของพระคริสต์ พี่น้องและทายาทร่วมของพระองค์ ให้เราเยี่ยมเยียนพระคริสต์เมื่อใดก็ตามที่เราทำได้; ให้เราดูแลพระองค์ เลี้ยงดูพระองค์ สวมเสื้อผ้าให้พระองค์ ต้อนรับพระองค์ ให้เกียรติพระองค์ ไม่ใช่เพียงที่มีอาหาร อย่างที่บางคนทำ หรือโดยการขโลมน้ำมันพระองค์ อย่างที่มารีย์ทำ หรือเพียงโดยให้ยืมหลุมศพ อย่างโยเซฟแห่งอาริมาเธีย หรือโดยการจัดการฝังศพพระองค์ อย่างนิโคเดมัส ผู้รักพระคริสต์ครั้งๆ กลางๆ หรือโดยการให้ทองคำ กายาน และ มดยอบ อย่างโหราจารย์ องค์พระผู้เป็นเจ้าของทั้งหมดทรงขอความเมตตา ไม่ใช่เครื่องบูชา... ดังนั้น ให้เราแสดงความเมตตาต่อพระองค์ในบุคคลของคนยากจนและผู้ที่ยืนอยู่บนพื้นดินในวันนี้ เพื่อที่เมื่อเราจากโลกนี้ไป พวกเขาจะต้อนรับเราเข้าสู่ที่พำนักนิรันดร์”

119. ความรักและความเชื่อมั่นลึกซึ้งที่สุดของเราจำเป็นต้องได้รับการบ่มเพาะอย่างต่อเนื่อง และเราทำเช่นนั้นผ่านการกระทำที่เป็นรูปธรรม การคงอยู่ในอาณาจักรของความคิดและทฤษฎี ในขณะที่ล้มเหลวในการ

แสดงออกผ่านการกระทำแห่งความรักที่บ่อยครั้งและเป็นรูปธรรม จะทำให้ความหวังและความปรารถนาอันเป็นที่รักยิ่งของเราอ่อนแอและจางหายไป ในที่สุด ด้วยเหตุผลนี้เอง เราคริสตชนต้องไม่ละทิ้งการให้ทาน มันสามารถทำได้ในวิธีต่างๆ และแน่นอนว่ามีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่มันต้องทำต่อไป เป็นการดีกว่าเสมอที่จะทำอะไรสักอย่าง ดีกว่าไม่ทำอะไรเลย ไม่ว่าจะมาในรูปแบบใด การให้ทานจะสัมผัสและทำให้หัวใจที่แข็งกระด้างของเราอ่อนโยนลง มันจะไม่แก้ปัญหาคาใจของโลกร แต่ก็ยังต้องดำเนินการด้วยปัญญา ความขยันหมั่นเพียร และความรับผิดชอบต่อสังคม สำหรับส่วนของเรา เราจำเป็นต้องให้ทานเป็นวิธีในการเอื้อไปและสัมผัสเนื้อหนังที่ทนทุกข์ของคนยากจน

120. ความรักของคริสตชนทำลายกำแพงทุกอย่าง นำผู้ที่ห่างไกลให้เข้ามาใกล้ รวมคนแปลกหน้า และคืนดีศัตรู มันข้ามเหวที่มนุษย์ไม่สามารถเชื่อมต่อได้ และแทรกซึมไปถึงรอยแยกที่ซ่อนเร้นที่สุดของสังคม โดยธรรมชาติของมัน ความรักของคริสตชนเป็นความรักเชิงพยากรณ์: มันทำอัศจรรย์และไม่มีขอบเขต มันทำให้สิ่งที่เป็นไปได้ดูเหมือนจะเกิดขึ้น ความรักคือวิธมองชีวิตและวิธีดำเนินชีวิตเหนือสิ่งอื่นใด พระศาสนจักรที่ไม่กำหนดขอบเขตให้ความรัก ที่ไม่มีศัตรูให้ต่อสู้ แต่มีเพียงชายและหญิงให้รัก คือพระศาสนจักรที่โลกต้องการในปัจจุบัน

121. ผ่านงานของท่าน ความพยายามของท่านที่จะเปลี่ยนโครงสร้างสังคมที่ไม่ยุติธรรม หรือทำที่ที่เรียบง่ายและจริงใจของความใกล้ชิดและการ

สนับสนุน คนยากจนจะตระหนักว่าถ้อยคำของพระเยซูตรัสกับพวกเขาแต่
 ละคนเป็นการส่วนตัวว่า: “เราได้รักเจ้า” (วว 3:9)

ให้ไว้ ณ กรุงโรม ที่มหาวิหารนักบุญเปโตร

วันที่ 4 ตุลาคม

วันระลึกถึงนักบุญฟรังซิสแห่งอัสซีซี ปี ค.ศ. 2025 ปีที่หนึ่งในสมณสมัยของ
 ข้าพเจ้า

เลโอที่ 14